

Bufdirs digitale produkter til hjælp for kommunale barnevernstjenester

Rapport fra Rambøll Management Consulting

Bufdirs digitale produkter til hjelp for kommunale barnevernstjenester

Rapport fra Rambøll Management Consulting

Oppdragsnavn **Bufdirs digitale produkter til hjelp for kommunale barnevernstjenester**
Mottaker **Bufdir**
Dokumenttype **Rapport**
Versjon **4**
Dato **17.09.2025**
Utført av **Rambøll Management Consulting**

Rambøll
Harbitzalléen 5
Postboks 427 Skøyen
0213 Oslo

T +47 22 51 80 00
<https://no.ramboll.com>

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
1.1 De kunnskapsbaserte retningslinjene	3
1.2 Saksbehandlingsrundskrivet	4
1.3 Anbefalinger	4
2 Om undersøkelsen	6
2.1 Kort om produktene	6
2.2 Analytisk rammeverk	8
3 Metode og gjennomføring	9
3.1 Informasjonsgjennomgang	9
3.2 Kvalitativ datainnsamling og analyse	9
3.2.1 Utvalg intervju med statsforvaltere/KS	9
3.2.2 Gjennomføring av intervju med statsforvaltere/KS	9
3.2.3 Utvalg intervju med barnevernstjenester	10
3.2.4 Gjennomføring av intervju med barnevernstjenestene	10
3.2.5 Analyse av de kvalitative intervjuene	11
3.3 Kvantitativ datainnsamling og analyse	11
3.3.1 Spørreundersøkelse blant ledere av kommunale barnevernstjenester	11
3.3.2 Spørreundersøkelse blant ansatte i kommunalt barnevern	12
3.4 Refleksjoner rundt datagrunnlaget	12
3.5 Rapportens oppbygging	13
4 Kunnskapsbaserte retningslinjer	14
4.1 Kjennskap til de kunnskapsbaserte retningslinjene	14
4.1.1 Kjennskap til retningslinjene	14
4.1.2 Hvilken retningslinje kjenner ledere og ansatte best til?	15
4.1.3 Hvordan får ledere og ansatte kjennskap til retningslinjene?	15
4.2 Bruk av de kunnskapsbaserte retningslinjene	17
4.2.1 Blir retningslinjene brukt?	17
4.2.2 Tjenestens føringer/rutiner for bruk av kunnskapsbaserte retningslinjer	18
4.2.3 Bruken av retningslinjene	19
4.3 Vurdering av de kunnskapsbaserte retningslinjene	20
4.3.1 Vurdering av de kunnskapsbaserte retningslinjene	20
4.3.2 Støtte i retningslinjene	22
4.3.3 Balanse mellom anbefalinger/føringer i retningslinjer og faglig skjønn	23
4.3.4 Utfordringer med å ta i bruk retningslinjene	24
4.3.5 Hvordan bli gjort kjent med nye retningslinjer?	25
4.3.6 Hva kan gjøre retningslinjene mer relevante og nyttige?	26
4.4 De kunnskapsbaserte retningslinjenes tilgjengelighet	27
4.4.1 Hvor finner de retningslinjen?	27
4.4.2 Vurdering av retningslinjenes tilgjengelighet	28
4.4.3 Opplevde utfordringer med innholdet i retningslinjen	29
4.4.4 Er retningslinjene tilpasset tjenestenes rammer?	30
4.5 Oppsummering av hovedfunn knyttet til de kunnskapsbaserte retningslinjene	31
5 Saksbehandlingsrundskrivet	32
5.1 Kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet	32
5.1.1 Hvordan fikk de først kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet?	32

5.2	Bruk av saksbehandlingsrundskrivet	33
5.2.1	Hvor ofte bruke de saksbehandlingsrundskrivet?	33
5.2.2	Vurdering av tjenestens føringer/rutiner for bruk av saksbehandlingsrundskrivet	34
5.2.3	Bruk av saksbehandlingsrundskrivet	35
5.3	Vurdering av saksbehandlingsrundskrivet	38
5.3.1	Vurdering av saksbehandlingsrundskrivet	38
5.3.2	Støtte i saksbehandlingsrundskrivet	40
5.3.3	Utfordringer med å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet	41
5.3.4	Hvordan bli gjort kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet?	42
5.3.5	Hva kan gjøre saksbehandlingsrundskrivet mer relevant og nyttig?	43
5.4	Tilgjengelighet	44
5.4.1	Hvordan finner de frem til saksbehandlingsrundskrivet?	44
5.4.2	Vurdering av saksbehandlingsrundskrivets tilgjengelighet	44
5.4.3	Opplevde utfordringer med innholdet i saksbehandlingsrundskrivet	46
5.5	Oppsummering av hovedfunn knyttet til saksbehandlingsrundskrivet	48
6	Behov for faglig støtte fra Bufdir	49
6.1	Behov for faglig støtte blant ledere	49
6.2	Er det noen områder hvor barnevernstjenestene er usikre på hva de skal gjøre, hvor produkter fra Bufdir kunne vært nyttig?	49
6.3	Fra hvilke kilder søker barnevernstjenestene faglig støtte?	50
6.4	Oppsummering av behov for faglig støtte fra Bufdir	51
7	Overordnede refleksjoner fra statsforvaltere/KS	52
7.1	Behov for faglig støtte og støtte til regelverk	52
7.1.1	Hvilke behov har kommunene	52
7.1.2	I hvilke situasjoner/ til hvilke typer oppgaver	52
7.1.3	Fra hvem og på hvilken måte er det behov for støtte	52
7.2	Kjennskap og implementering	52
7.3	Bruk av de veiledende produktene i eget arbeid	53
7.3.1	Om og hvordan statsforvaltere/KS bruker produktene	53
7.3.2	Opplevelsen av nytte i eget arbeid	53
7.3.3	Andre refleksjoner	53
8	Oppsummering og anbefalinger	54
8.1	Overordnede anbefalinger	54
8.2	Anbefalinger knyttet til de kunnskapsbaserte retningslinjene	55
8.3	Anbefalinger knyttet til saksbehandlingsrundskrivet	56
	Litteraturliste	58
	Vedlegg 1 Intervjuguide kommunale barnevernstjenester	59
	Vedlegg 2 Intervjuguide statsforvaltere/KS	64
	Vedlegg 3 Frafallsanalyse ledere	67
	Vedlegg 4 Spørreskjema	68
	Vedlegg 5 Tabeller	90

Sammendrag

Rambøll har på oppdrag av Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir) gjennomført en kartlegging av kjennskap til og bruk av digitale produkter rettet mot barnevernstjenesten, i dette tilfellet saksbehandlingsrundskrivet og kunnskapsbaserte retningslinjer. Undersøkelsen er gjennomført ved hjelp av ulike metodiske tilnærminger. Vi sendte ut en spørreundersøkelse til ansatte og ledere i kommunale barnevernstjenester, samt intervjuet ansatte fra til sammen 15 utvalgte barnevernstjenester. I tillegg har vi intervjuet representanter fra statsforvaltere og KS som har innsikt i barnevernsfeltet, samt sett på besøksstatistikk over produktene i undersøkelsen. 78 barnevernsledere gjennomførte hele spørreundersøkelsen. Med 231 inviterte barnevernstjenester, gir det en deltakelse på 34 prosent. Blant de ansatte, var det 214 ansatte som svarte på undersøkelsen. Av omtrent 7 400 ansatte totalt i kommunalt barnevern, tilsvarer dette en deltakelse på rundt 3 prosent. På bakgrunn av dette datagrunnlaget har Rambøll utledet noen anbefalinger for hvordan Bufdir videre kan utvikle og gjøre tilgjengelig sine produkter, for å møte barnevernstjenestenes behov på best mulig måte.

1.1 De kunnskapsbaserte retningslinjene

Denne undersøkelsen har tatt utgangspunkt i fire av de kunnskapsbaserte retningslinjene Bufdir har utarbeidet, både i gjennomføringen av spørreundersøkelsen og intervjuene. Overordnet tyder resultatene på at barnevernstjenestene generelt er fornøyd med de kunnskapsbaserte retningslinjene. De oppleves som lette å finne frem til og lette å navigere i. De oppleves også som en god støtte og som nyttige og relevante i arbeidet, og å være godt faglig fundert i gjeldende forskning og oppdatert lovverk. Retningslinjene oppleves ikke som å være til hinder for å utøve faglig skjønn.

Resultatene viser at det er relativt høy **kjennskap** til de kunnskapsbaserte retningslinjene blant ledere i kommunale barnevernstjenester, men noe lavere kjennskap blant ansatte. Samtidig viser resultatene at ansatte i stor grad får kjennskap til retningslinjene gjennom egen leder, gjennom Bufdirs nettsider eller gjennom kollegaer. Enkelte opplever at man må vite om en retningslinje for å kunne finne frem til dem. Funnene tyder på at det er forbedringspotensial knyttet til kjennskap, og særlig ved små barnevernstjenester er det mange som ikke kjenner til retningslinjene.

Av de som har kjennskap til en eller flere av retningslinjene, har de aller fleste tatt den i **bruk**. Mange bruker retningslinjene som en hjelp når de er usikre på veien videre i arbeidet, enten som sjekkliste eller oppslagsverk. Funnene tyder imidlertid på at det er variasjon i hvorvidt og hvordan barnevernstjenestene tar i bruk retningslinjene, og at barnevernstjenester med egen fagavdeling har en mer systematisk tilnærming til bruk enn barnevernstjenester uten egen fagavdeling. Blant de som ikke har tatt den i bruk, er det hyppigst nevnt i spørreundersøkelsen at de ikke har vært i en situasjon hvor retningslinjen har vært relevant, mens det i intervjuene blir vektlagt at de ikke har nok kjennskap eller tid til å ta de i bruk.

Med hensyn til retningslinjenes **utforming og innhold**, tyder resultatene på at de oppleves som lettest og tydelig, og at det er enkelt å finne informasjon og å navigere i dem. Enkelte av tjenestene opplever imidlertid retningslinjene som for overordnet og omfattende, og mange ledere og ansatte opplever at retningslinjene ikke forteller nok om hvordan de bør gjøre det i praksis. Det er et uttalt ønske blant noen av informantene at retningslinjene blir mer konkrete og praksisnære. Det kan tyde på at retningslinjene fremdeles har et forbedringspotensial når det kommer til **innhold**.

Videre er det et ønske fra barnevernstjenestene at alt støttemateriell blir samlet på ett sted. Noen viser til at implementeringen av barnevernsfaglig kvalitetssystem (BFK) vil kunne gjøre dette enklere.

1.2 Saksbehandlingsrundskrivet

Overordnet virker saksbehandlingsrundskrivet å være et nyttig dokument for både ledere og ansatte i barnevernstjenestene. Resultatene fra undersøkelsen viser at saksbehandlingsrundskrivet **i stor grad blir brukt** av tjenestene, og at det oppleves som relevant og nyttig for både ledere og ansatte. Tilbakemeldingen er at rundskrivet holder høy faglig kvalitet og gir oversikt over regelverket, samtidig som det er enkelt å se det i sammenheng med andre relevante ressurser i arbeidet.

Saksbehandlingsrundskrivet brukes ofte som en støtte når leder eller ansatt er usikker på regelverket, som et oppslagsverk og/eller som veiviser når de er usikre eller står fast i arbeidet.

Samtidig viser undersøkelsen at saksbehandlingsrundskrivet, på samme måte som retningslinjene, har et forbedringspotensial når det kommer til **utforming**. Tilbakemeldingen fra tjenestene er at informasjonen kan oppleves omfattende, og at navigasjonen og søkefunksjonaliteten kan forbedres. Det er også flere informanter som ytrer et ønske om bedre forklaringer og tolkninger på innholdet, og det kan være vanskelig å finne frem til gjeldende rett.

Med hensyn til **rutiner for bruk** av produktet, viser resultatene at ledere og ansatte i stor grad opplever å ha tydelige føringer/rutiner for *at* saksbehandlingsrundskrivet skal brukes, mens i noe mindre grad *når* og *hvordan* det skal brukes. I hovedsak tyder resultatene på at det som at det er opp til hver enkelt saksbehandler å ta det i bruk.

1.3 Anbefalinger

Med utgangspunkt i datamaterialet, har vi avslutningsvis utledet noen anbefalinger. Selv om resultatene tyder på at produktene allerede er til god støtte for barnevernstjenestene, er det fremdeles rom for at de kan bli en ytterligere støtte for deres arbeid.

Svært mange av lederne og ansatte som svarte på spørreundersøkelsen, oppgir at de er godt fornøyde med de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet. Overordnet anbefaler vi derfor at Bufdir **fortsetter arbeidet med å utvikle og vedlikeholde** kunnskapsbaserte retningslinjer og saksbehandlingsrundskrivet.

Samtidig tyder resultatene på at retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet fremdeles har et forbedringspotensial når det kommer til **utforming av produktene og implementeringsstøtte til tjenestene**. Vi anbefaler derfor at Bufdir videreutvikler utformingen av retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet slik at det blir enda enklere for barnevernstjenestene å benytte produktene i arbeidet, samt sørger for god implementeringsstøtte til tjenestene.

Resultatene fra kartleggingen tyder videre på at det er fremdeles er en utfordring å navigere i det store antallet pedagogiske virkemidler på barnevernområdet, som også ble identifisert i DFØs kartlegging (DFØ, 2024). Barnevernstjenestene peker på et ønske om å ha **informasjon mer samlet**. Samtidig pekes det på at implementering av BFK nå kan gjøre det enklere å se ressursene i sammenheng. Det er derfor viktig at Bufdir bidrar til en god implementering av BFK og at retningslinjene blir godt integrert.

Flere av barnevernstjenestene uttrykker – gjennom både intervjuer og spørreundersøkelsen – at de ønsker mer støtte og hjelp fra Bufdir på konkrete og spesifikke områder. Ansatte i barnevernstjenesten er ofte involvert i komplekse saker der det kan være **vanskelig å navigere i hva som er rett i henhold til lovverket**. Funnene fra de kvalitative intervjuene med både barnevernstjenestene og statsforvalterne tyder på et behov for bedre informasjon og opplæring i forbindelse med nytt lovverk eller endringer og i konkrete juridiske avveininger. Ved å se til resultatene fra denne undersøkelsen, og anbefalingene knyttet til videreutvikling av retningslinjene

og saksbehandlingsrundskrivet, kan Bufdir bidra til økt forståelse av lovverket og støtte barnevernstjenestene innenfor sitt mandat.

2 Om undersøkelsen

Undersøkelsen er gjennomført på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Formålet har vært å få innsikt i hvorvidt og hvordan de utvalgte produktene er kjent, forstås og brukes i kommunalt barnevern, samt hvilken nytte ansatte vurderer at produktene har. Det har også blitt sett på hvilke behov og ønsker barnevernstjenestene har for faglig støtte fra Bufdir i oppgaveutførelsen.

Undersøkelsen handler om:

1) Kunnskapsbaserte retningslinjer, dvs.:

- Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år
- Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse
- Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet
- Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år

2) Rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling (saksbehandlingsrundskrivet)

3) Lederes og ansattes behov for hjelp og støtte fra Bufdir i arbeidet

Kunnskapen er blitt innhentet gjennom en spørreundersøkelse og intervjuer med kommunale barnevernstjenester, samt intervju med statsforvaltere og KS. Vi har i tillegg gjennomgått høringsuttalelser til noen av de utvalgte produktene, og sett på besøksstatistikk på nett (se kap. 3 om metode).

2.1 Kort om produktene

Hva er kunnskapsbaserte retningslinjer?

Kunnskapsbaserte retningslinjer fra Bufdir gir praksisrettede, normerende anbefalinger basert på den beste tilgjengelige kunnskap og tilpasset norsk kontekst og lov. De inneholder korte handlingsrettede anbefalinger til praksis, basert på systematisk oppsummert forskning. De er utviklet for å øke kvaliteten og redusere uønsket variasjon i tjenestene.

Hva er saksbehandlingsrundskrivet?

Rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling, også kalt saksbehandlingsrundskrivet, er utarbeidet av Bufdir. I saksbehandlingsrundskrivet gir Bufdir en gjennomgang av gjeldende rett for barnevernstjenestens saksbehandling. I tillegg gis det føringer for en rekke av de juridiske vurderingene ansatte i barnevernstjenestene må gjøre. Disse er forankret i forarbeidene til barnevernsloven. Formålet med rundskrivet er å støtte barnevernstjenestene i å utvikle en grunnleggende forvaltningsforståelse og bidra til at lovpålagte oppgaver utføres

I prosessen med å gjøre de spesifikke retningslinjene brukt i denne undersøkelsen tilgjengelig for tjenestene, ble det først publisert en høringsversjon av retningslinjene, samtidig som versjonen ble sendt på offentlig høring for å innhente innspill. Etter høringen ble innspillene innarbeidet i retningslinjene, og ny versjon ble lansert. Retningslinjene for akuttarbeid i barnevernet og retningslinje for hjelpetiltak 0-6 år ble lansert september 2024. Kunnskapsbasert retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse og Kunnskapsbasert retningslinje for utredning av omsorgssituasjon for barn mellom 0-6 år ble lansert i henholdsvis desember 2022 og januar 2023, og har dermed vært tilgjengelig lenger.

Bufdir registrerer besøkstall på nett for produktene. Besøkstall for perioden 11.9.2024 til 23.01.2025 viser følgende:

At det er vesentlig høyere besøkstall for saksbehandlingsrundskrivet er som forventet, siden hver av retningslinjene er tematisk avgrensede, mens rundskrivet dekker et bredere spekter av tjenestenes arbeid.

Saksbehandlingsrundskrivet ble høsten 2024 flyttet fra Lovdata til bufdir.no. I forbindelse med dette var det en del komplikasjoner som påvirket funksjoner som søk, krysskobling o.l. I januar 2025 var mye av dette ordnet, samtidig som Bufdir la til en nedtrekkmeny i innholdsfortegnelsene, slik at brukerne lettere kan få oversikt over punktene under hvert kapittel.

Tidligere undersøkelser om bruk og vurdering av Bufdir sine produkter

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har tidligere gjennomført en kartlegging av virkemiddelbruk og konsekvenser innenfor blant annet barnevern (DFØ, 2024). I rapporten pekes det på at det er et stort omfang av pedagogiske virkemidler på barnevernområdet, som blant annet omfatter veiledningsmateriell, tolkningsuttalelser, kunnskapsbaserte retningslinjer og saksbehandlingsrundskrivet (DFØ, 2024, s. 87). På grunn av et stort omfang og uklare målgrupper, kan det være utfordrende å få oversikt over hva som er rettet mot kommunalt barnevern. DFØ peker også på at flere av dokumentene ikke er oppdatert i henhold til ny barnevernlov (DFØ, 2024, s.88).

I intervju med ulike aktører innenfor departementer, direktorater, fylkeskommuner og kommuner, har DFØ innhentet synspunkter på de pedagogiske virkemidlene (DFØ, 2024, s.97). Her pekes det på at informantene opplever at virkemidlene er faglige gode, men at det er vanskelig å holde oversikt over hva som finnes på grunn av det store omfanget. Funnene tyder på at det også er noe forvirring om hvorvidt de pedagogiske verktøyene er et uttrykk for forsvarlig praksis, god praksis, eller en form for idealstandard. Videre pekes det på at de pedagogiske virkemidlene ofte kommer for sent eller oppdateres for sent i henhold til endringer som trer i kraft (DFØ, 2024, s.97).

Barnevernfaglig kvalitetssystem (BFK)

Barnevernfaglig kvalitetssystem (BFK) er en systematisering av barnevernfaglig og juridisk kunnskap og veiledning, og er utviklet for å sikre kvalitet, rettssikkerhet og faglig forsvarlighet i

barnevernets arbeid. Innholdet er integrert i barnevernstjenestenes nye saksbehandlingssystemer, og skal være til hjelp for saksbehandlere i den konkrete barnevernssaken. Systemet er i dag integrert i de to fagsystemene *Modulus barn* og *Visma flyt barnevern*¹. I disse systemene henvises det både til saksbehandlingsrundskrivet og de kunnskapsbaserte retningslinjene.

2.2 Analytisk rammeverk

Oppdraget har hatt som formål å undersøke de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivets tilgjengelighet, hvilken kjennskap barnevernstjenestene har til produktene, om produktene tas i bruk, samt hvilken nytte de har. Videre har oppdraget belyst hvordan barnevernstjenestene opplever balansen mellom råd og veiledning fra Bufdir og faglig skjønn i arbeidet. Det har også blitt innhentet kunnskap om hvilket behov barnevernstjenestene generelt sett har for faglig hjelp og støtte fra Bufdir.

Figuren under viser problemstillingene som har vært førende for prosjektet. Problemstillingene har blitt operasjonalisert i gjennomføring av intervju og spørreundersøkelse, og det har blitt stilt separate spørsmål for retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet

Tema	Problemstillinger
Produktenes tilgjengelighet	- Hvordan er ansatte og leders tilgang på og tilgjengeligheten til de aktuelle produktene? - Hvorvidt og på hvilken måte finner ansatte og ledere frem til produktene, eksempelvis via nettsider og gjennom integrasjon i fagsystemer? - Hvorvidt og på hvilken måte finner de frem til informasjonen de trenger fra produktene, herunder hvordan opplever de utforming og struktur i produktene? - Hva er sentrale fremmere og hemmere for produktenes tilgjengelighet?
Kjennskap til produktene	- I hvilken grad er ansatte og ledere i barnevernstjenesten kjent med de ulike produktene? - Hvordan har ansatte og ledere blitt informert om/introdisert til produktene? - Hva er sentrale fremmere og hemmere for kjennskap til produktene?
Bruk av produktene	- Hvorvidt produktene blir tatt i bruk i tjenestene? - Er det variasjoner i hvem som bruker produktene mest/minst? - På hvilken måte/i hvilke situasjoner brukes produktene? - Hva er sentrale fremmere og hemmere for bruk av produktene? - Hvilken betydning har bruk av produktene for praksis i tjenestene? I hvilken grad påvirker produktene og innholdet i dem hvordan ansatte utfører oppgavene sine? - Hvilke sammenhenger er det mellom produktenes tilgjengelighet og kjennskap til produktene og bruk av produktene?
Vurdering av produktene	- Hvordan vurderer ansatte og ledere produktenes nytte i utførelsen av oppgaver? - Hvordan vurderes relevansen i produktene? - Hvordan vurderes kvaliteten på produktene? - Hvordan vurderes behov og muligheten for å tilpasse innholdet i produktene sett opp mot andre ressurser i arbeidet?
Balanse mellom råd fra statlig hold og eget faglig skjønn	- Hvordan opplever ansatte forholdet mellom retningslinjer/råd/veiledere fra statlig hold og utøvelse av eget faglig skjønn? - Hvordan henger dette sammen med hvordan ansatte bruker produktene og hvordan de vurderer produktenes nytte, relevans, kvalitet og tilpasningsgrad?
Behov for støtte	- Hvilke eventuelle behov og ønsker har barneverntjenesten/kommunen for hjelp og støtte fra Bufdir til å utføre sitt arbeid? Herunder: - I hvilke situasjoner er det behov for hjelp og støtte? - Til hvilke typer oppgaver er det behov for hjelp og støtte? - På hvilken måte ønsker barneverntjenesten/kommunene å få slik hjelp og støtte fra Bufdir?

¹ Modulus barn og Visma flyt barnevern er begge fagsystemer som skal bidra til å effektivisere saksbehandlingsarbeidet i barnevernet, blant annet gjennom å gi bedre arbeidsflyt i kommunikasjon og etterlevelse av gjeldende lovverk. Tjenestene leveres av private tilbydere, hhv. Netcompany og Visma.

3 Metode og gjennomføring

Undersøkelsen er gjennomført ved hjelp av ulike metodiske tilnærminger. Vi har sendt ut en spørreundersøkelse til ansatte og ledere i kommunale barneverntjenester, samt intervjuet ansatte fra til sammen 15 utvalgte barnevernstjenester. I tillegg har vi intervjuet representanter fra statsforvaltere og KS som har innsikt i barnevernsfeltet, samt sett på besøksstatistikk over produktene i undersøkelsen. I dette kapittelet redegjør vi for hvordan vi har gått fram i datainnsamlingen, samt refleksjoner rundt kvaliteten på datagrunnlaget.

3.1 Informasjonsgjennomgang

For å få solid oversikt over de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet, startet vi arbeidet med å bli kjent med innhold, målgruppe, formål og bruksområdene. I tillegg gikk vi gjennom høringsinnspillene til samtlige av de kunnskapsbaserte retningslinjene. Dette ga oss innsikt i hva som hadde vært vurderingene og innspillene da retningslinjene var på høring.

Innsikten fra informasjonsgjennomgangen ble brukt til å få forståelse for produktene, og til å utvikle intervjuguider og spørreskjema.

3.2 Kvalitativ datainnsamling og analyse

Mens data fra spørreskjema gir tallfestet informasjon om omfanget av et fenomen, gir data fra kvalitative intervjuer dypere informasjon om hvordan og hvorfor noe skjer. Intervjuer ble gjennomført for å innhente dybdekunnskap om opplevelser og erfaringer med produktene, samt hvilke behov barnevernstjenestene har for faglig støtte i oppgaveutførelsen. Hensikten var å få en dypere forståelse av tjenestenes opplevelser og perspektiver, og gir mer detaljerte eksempler på hvordan tjenestene jobber og tar i bruk produktene. Disse dataene kan ikke generaliseres til alle barnevernstjenestene i Norge, men må forstås som uttrykk for opplevelsen til enkelttjenester. Dette gjelder også i situasjoner hvor intervjuene og spørreundersøkelsen viser motstridende funn. I situasjoner hvor flere av informantene har motstridende opplevelse enn det som kommer frem av spørreundersøkelsen, kan dette være et tegn på at intervjuene dekker sider ved fenomenet som ikke blir tilstrekkelig nyansert i et fast spørreskjema.

Vi har gjennomført intervjuer med fem statsforvalter-regioner, en representant for KS og 15 barnevernstjenester. Intervjuene ble gjennomført i perioden november 2024 – februar 2025.

3.2.1 Utvalg intervju med statsforvaltere/KS

Vi intervjuet til sammen åtte informanter fra statsforvaltere og KS, hvorav én av informantene var fra KS og syv av informantene var fra fem ulike statsforvalterregioner. Representanten fra KS ble valgt ut strategisk basert på kjennskap til temaet. Vi gjorde et tilfeldig utvalg av fem statsforvalterregioner og etterspurte personer som hadde innsikt i barnevernsfeltet. Informanten fra KS ble intervjuet alene, og intervjuene med statsforvalterne ble gjennomført innenfor sin statsforvalterregion. Her ble fire av intervjuene gjennomført som individuelle intervjuer og ett som et gruppeintervju med tre personer.

3.2.2 Gjennomføring av intervju med statsforvaltere/KS

Intervjuene ble gjennomført digitalt over Teams, og hadde en varighet på ca. 45 minutter. To konsulenter deltok i intervjuet, hvor den ene ledet intervjuet mens den andre tok notater. Intervjuet hadde en semistrukturert form med faste spørsmål, samtidig som intervjuguiden åpnet for å gå i dybden på informasjon som kom fram. I intervjuene stilte vi spørsmål om følgende:

- Om informantene kjenner til de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet
- Hvilke tanker de har rundt implementeringen av produktene
- Om de selv bruker produktene i eget arbeid
- Om de opplever at barnevernstjenestene er kjent med produktene

- Hvilke behov de opplever at barnevernstjenestene har for faglig støtte i arbeidet

For fullstendig intervjuguide, se Vedlegg 1.

3.2.3 Utvalg intervju med barnevernstjenester

Vi har gjennomført intervju med 15 barnevernstjenester fra 13 ulike fylker. Til sammen deltok 41 informanter. I rekrutteringen etterstrebet vi spredning i geografi, sentralitet og kommunestørrelse. Opprinnelig ønsket vi å intervju en barnevernstjeneste fra hvert fylke, og at disse samlet dekket alle seks sentralitetsklasser² og SSBs seks kategorier for kommunestørrelse³ (2-3 barnevernstjenester fra hver klasse/kategori).

I første runde gjennomførte vi tilfeldige uttrekk av 15 barnevernstjenester, fordelt på de seks sentralitetsklassene (2-3 barnevernstjenester fra hver klasse). I tilfeller hvor det tilfeldige uttrekket resulterte i barnevernstjenester fra samme fylke, ble det gjennomført nye uttrekk. Etterpå kryssjekket vi de utvalgte barnevernstjenestene med informasjon om kommunestørrelse for å sikre at utvalget representerte en spredning i kommunestørrelse.

I tilfeller hvor vi fikk avslag eller ikke fikk svar fra barnevernstjenestene, gjennomførte vi tilfeldige uttrekk for å identifisere nye barnevernstjenester å ta kontakt med. De nye uttrekkene var opprinnelig i tråd med nevnte utvalgsriterier, men ble etter hvert myket opp.

Vi erfarte at mange barnevernstjenester ikke hadde kapasitet til å delta på intervju. For å rekruttere et stort nok utvalg innenfor tidsrammen av prosjektet, valgte vi derfor i samråd med Bufdir å myke opp kriteriene knyttet til geografi, sentralitet og kommunestørrelse. I rekrutteringsprosessen prioriterte vi å dekke flest mulig fylker, og i andre rekke spredning i sentralitet og kommunestørrelse.

Barnevernstjenestene vi har intervjuet representerer 13 av 15 fylker. Utvalget består både av barnevernstjenester som inngår i interkommunale samarbeid og tjenester som ikke inngår i slikt samarbeid. Med hensyn til sentralitet og kommunestørrelse, ser vi at barnevernstjenestene vi har intervjuet representerer (verts)kommuner med en spredning i både sentralitet og kommunestørrelse, med representanter for både høyeste og laveste klasse/kategori. Samtidig ser vi at de midterste sentralitetsklassene (3 og 4) utgjør en større del av utvalget. Det er flere barnevernstjenester fra store og mellomstore (verts)kommuner sammenlignet med mindre kommuner.

I kommunene etterspurte vi å intervju leder for barnevernstjenesten, samt 1-3 ansatte som arbeider med saksbehandling i tjenesten. Det har vært noe variasjon i hvem og hvor mange som deltok i hvert intervju. I de fleste av intervjuene deltok barnevernleder eller en annen leder (avdelingsleder eller teamleder), sammen med 1-3 ansatte. I enkelte intervjuer deltok barnevernleder sammen med teamledere eller fagledere, mens det i ett intervju kun deltok en barnevernsleder. Vi har snakket med tjenester som både er organisert etter generalist- og spesialistmodell. Til sammen intervjuet vi 41 informanter.

3.2.4 Gjennomføring av intervju med barnevernstjenestene

Intervjuene ble gjennomført som fokusgruppeintervjuer, hvor informantene fra samme tjeneste deltok sammen. De ble gjennomført digitalt over teams, og hadde en varighet på én time. To konsulenter deltok, hvor den ene ledet intervjuet mens den andre tok notater.

Informantene ble tilsendt et informasjonsskriv før intervjuet, og informasjonen om personvern og behandling av dataene ble gjentatt i starten av intervjuet. Intervjuet tok utgangspunkt i en

² SSB (u.å.). Standard for sentralitet (lest 01.11.2024).

³ SSB (u.å.). Standard for klassifisering av kommuner etter innbyggertall (lest 01.11.2024).

semistrukturert intervjuguiden med noen faste spørsmål, siden vi hadde et tydelig formål med intervjuene og at vi ønsket å sammenligne svar på tvers av barnevernstjenestene. Samtidig var det rom for å gå i dybden på informasjon og perspektiver som kom fram i intervjuene. Informantene ble først spurt om de kunnskapsbaserte retningslinjene før vi gikk over til saksbehandlingsrundskrivet. Avslutningsvis stilte vi informantene spørsmål om generelle behov for faglig støtte fra Bufdir.

Det var ulikt hvor godt informantene kjente de forskjellige produktene, noe som påvirket hvor mye vi gikk i dybden på produktene. For informanter fra barnevernstjenester organisert etter en spesialistmodell, var det enkelte produkter som var mer relevante enn andre, avhengig av hvor og hva informantene arbeidet med.

I intervjuene stilte vi spørsmål om følgende:

- Kort om informantene og tjenesten
- De kunnskapsbaserte retningslinjene
 - Kjennskap til de kunnskapsbaserte retningslinjene
 - Bruk og vurdering av de kunnskapsbaserte retningslinjene
 - De kunnskapsbaserte retningslinjenes tilgjengelighet
 - Balanse mellom anbefalinger/ føringer i retningslinjer og faglig skjønn
- Saksbehandlingsrundskrivet
 - Kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet
 - Bruk og vurdering av saksbehandlingsrundskrivet
 - Saksbehandlingsrundskrivet sin tilgjengelighet
- Felles for retningslinjer og saksbehandlingsrundskrivet
 - Behov for støtte

For fullstendig intervjuguide se Vedlegg 2.

3.2.5 Analyse av de kvalitative intervjuene

Intervjunotatene ble sortert tematisk inn i en analysematrise. På denne måten kunne vi analysere intervjuene hver for seg, samtidig som vi lett kunne sammenligne på tvers av informantene/tjenestene. I analysematrisen hadde vi også en annet-kategori, hvor vi la informasjon som var litt utenom spørsmålene og temaene fastsatt i intervjuguiden. Enkelte av funnene i annet-kategorien er inkludert i rapporten der hvor de bidro til å underbygge eller utdype funnene fra undersøkelsen.

3.3 Kvantitativ datainnsamling og analyse

Oppdraget inkluderte også utsendelse av en spørreundersøkelse til ledere og ansatte i barnevernstjenestene. Spørreskjemaet ble utviklet av Rambøll i samarbeid med Bufdir. Vi startet med å utvikle spørreskjema, før vi gjennomførte noen intervjuer og ferdigstilte spørreskjema basert på erfaringer derfra. Spørreskjema ble pilotert med representanter fra tjenestene og fra Bufdir. Skjemaet er likt for ledere og ansatte.

3.3.1 Spørreundersøkelse blant ledere av kommunale barnevernstjenester

Analyseenheten som skulle kartlegges var kommunale barnevernstjenester. Mange kommuner har organisert tjenesten som interkommunale samarbeid. I Oslo og Bergen har kommunen organisert barnevernstjenesten under bydelene. Det er derfor ikke 1:1 mellom barnevernstjenester og kommuner. Til sammen finnes 231 barnevernstjenester i landets 357 kommuner. Samtlige tjenesteledere fikk tilsendt invitasjon til undersøkelsen.

Invitasjonen ble sendt ut på e-post. For noen av barnevernstjenestene hadde vi direkte kontaktinformasjon til barnevernsleder, hentet fra Kommuneforlaget. For andre

barnevernstjenester manglet denne informasjonen, og invitasjonen ble derfor sendt til kommunens elektroniske postmottak.

Spørreundersøkelsen var i felt fra 14. februar til 2. april. Det ble sendt ut flere påminnelser til både ledere og ansatte.

78 barnevernsledere gjennomførte hele undersøkelsen. Med 231 inviterte barnevernstjenester, gir det en deltakelse på 34 prosent. Det gir en feilmargen på 9,0 prosent, som er noe høyere enn anbefalt. Det er altså noe usikkerhet knyttet til hvorvidt resultatene gjenspeiler den reelle fordelingen i populasjonen.

Frafallsanalysen viser at ledere fra mellomstore kommuner er noe underrepresentert. Vi har valgt å ikke vekte besvarelsene, ettersom det er få svar i den gjeldende gruppa. Ellers er det ingen betydelige forskjeller i deltakelse blant ledere av kommunale barnevernstjenester. For fullstendig frafallsanalyse se Vedlegg 3.

3.3.2 Spørreundersøkelse blant ansatte i kommunalt barnevern

Kontaktopplysninger til ansatte i kommunalt barnevern ble samlet inn i spørreundersøkelsen til ledere. Når barnevernsleder hadde fylt inn kontaktinformasjon til sine ansatte, ble invitasjonen sendt direkte til disse. For barnevernstjenester der barnevernsleder ikke hadde svart på undersøkelsen eller ikke hadde oppgitt kontaktinformasjon til sine ansatte, ble undersøkelsen sendt ut som en åpen invitasjon til ledere, som de så skulle videresende til sine ansatte.

Til sammen valgte 214 ansatte å svare på undersøkelsen. Av omtrent 7 400 ansatte totalt i kommunalt barnevern, tilsvarer dette en deltakelse på rundt 3 prosent. Antall deltakere gir en feilmargen på 6,6 prosent, noe som er noe høyere enn anbefalt. Det er altså noe usikkerhet knyttet til hvorvidt resultatene gjenspeiler den reelle fordelingen i populasjonen.

3.4 Refleksjoner rundt datagrunnlaget

Med hensyn til validiteten og reliabiliteten til [spørreskjemadata](#), indikerer overnevnte feilmarginer og skjevheter i deltakelsen blant ledere (der ledere i mellomstore kommuner er noe underrepresentert) at resultatene må tolkes med varsomhet.

Med tanke på validiteten og reliabiliteten til [intervjudataene](#), var det flere som sa nei til å delta på intervju på grunn av en hektisk arbeidshverdag hvor de ikke fant rom til å prioritere dette. Dette kan ha påvirket utvalget vi har fått, da vi kan ha fått barnevernstjenester med tid og ressurser til å delta på intervju, mens barnevernstjenestene som ikke har like mye tid og ressurser, valgte å ikke delta på intervju. Samtidig var det en spredning i størrelse og geografi blant barnevernstjenestene vi intervjuet, og vi oppleve også en variasjon i mening og opplevelser av de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet.

I intervjuene opplevde vi at det kunne være vanskelig for informantene å skille de kunnskapsbaserte retningslinjene fra annen faglig støtte fra Bufdir eller andre, og at det var noe forvirring rundt hva man finner i fagsystemene gjennom BFK og hva som kommer fra andre tjenester slik som for eksempel Visma Veilederen⁴. Vi forsøkte å imøtekomme disse utfordringene ved å i intervjuet vise frem retningslinjene på skjermen under intervjuet, og linke direkte til hver retningslinje i spørreundersøkelsen slik at det var enklere for de ansatte og lederne å se akkurat hva vi henviste til.

I intervjuene opplevde vi videre at lederne for barnevernstjenestene ofte var svært styrende for samtalen. De grep ofte selv ordet og fortalte om tjenestens rutiner og bruk av produktene. Hvor

⁴ Visma Veilederen for barnevern leveres av Smartskill og inneholder blant annet e-læring, oppslagsverk og juridisk svartjeneste. [Visma Smartskill - Veilederen Barnevern](#)

aktivt de ansatte deltok i intervjuet, varierte mellom barnevernstjenestene. I rapporten er barnevernstjenestene rapportert på samlet (både ledere og ansatte), men vår vurdering er at funn fra intervjuene kan preges av leders stemme og opplevelser.

3.5 Rapportens oppbygging

I *kapittel 4* i rapporten, vises resultater og funn knyttet til de kunnskapsbaserte retningslinjene.

Kapittel 5 viser resultater og funn i tilknytning til saksbehandlingsrundskrivet.

Kapittel 6 tar for seg ledere og ansattes generelle behov for faglig støtte fra Bufdir.

I *kapittel 7* ser vi nærmere på funn fra intervjuer med KS og statsforvaltere.

Kapittel 8 presenterer anbefalinger for videre arbeid.

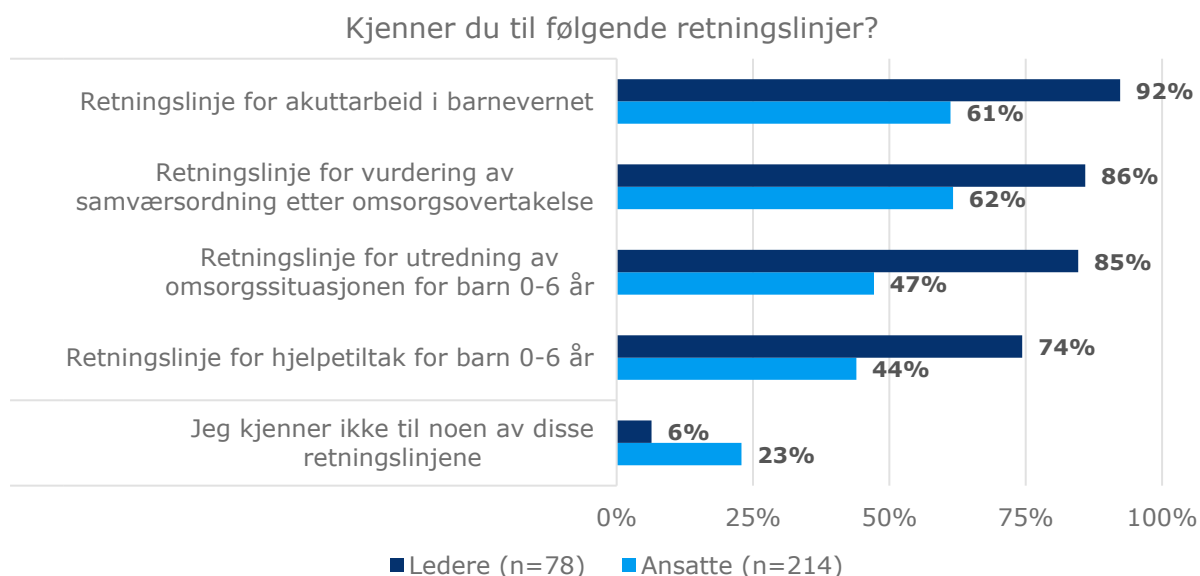
4 Kunnskapsbaserte retningslinjer

I dette kapittel presenteres funn om barnevernstjenestenes kjennskap, bruk og vurdering av de kunnskapsbaserte retningslinjene.

4.1 Kjennskap til de kunnskapsbaserte retningslinjene

4.1.1 Kjennskap til retningslinjene

Figur 4-1 viser at mange **ledere** oppgir at de har kjennskap til de kunnskapsbaserte retningslinjene som er forespurt. 92 prosent av lederne oppgir at de er kjent med *Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet*. Det er noe mindre kjennskap til *Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse* (86 prosent) og *Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år* (85 prosent). Lavest kjennskap er det til *Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år*, hvor 74 prosent oppgir å ha kjennskap til retningslinjen. Det er få ledere (6 prosent) som ikke har kjennskap til noen av retningslinjene. Blant **ansatte** finner vi at retningslinjer de har kjennskap til er relativt lik som rangeringen blant lederne, men med generelt mindre kjennskap blant de ansatte enn hos lederne. 23 prosent av de ansatte oppgir å ikke ha kjennskap til noen av de aktuelle kunnskapsbaserte retningslinjene.

Figur 4-1: Kjennskap til gitte retningslinjer

De fleste av barnevernstjenestene som ble **intervjuet** har kjennskap til de kunnskapsbaserte retningslinjene. Det er derimot variasjon mellom tjenestene når det gjelder hvor høy kjennskap de har. Noen er godt kjent med alle eller et utvalg av retningslinjene. Andre har hørt om retningslinjene, men kjenner ikke til detaljene. Større barnevernstjenester med en større fagavdeling ser ut til å ha bedre oversikt over hva som finnes av retningslinjer enn mindre tjenester. I intervjuene forteller de mindre barnevernstjenestene at det ikke er alle retningslinjene som oppleves relevante for dem, og at en gitt retningslinje først blir aktuell når ansatte er i en situasjon som retningslinjen adresserer.

Barnevernsledere trekker frem sitt ansvar for å gjøre retningslinjene kjent for sine ansatte og sørge for at de blir tatt i bruk. Funnene tyder på at bruk av retningslinjene også avhenger av

lederne sin kjennskap til retningslinjene, og hvilke rutiner de har for å gjøre de kjent. En barnevernsleder beskriver det slik:

«Jeg bruker de for å se på spesifikke problemstillinger, men jeg tror vi generelt er for dårlige til å bruke det. Ledergruppa er kanskje for dårlig til å spre budskapet og bruke de aktivt. Det er ikke sikkert at nyansatte får vite om det og at det tar tid før man får vite om det. Vi burde gjøre det kjent, [det er] et godt hjelpemiddel»

Det er generelt større kjennskap til retningslinjene blant **ledere** ved store (7 prosent kjenner ikke til noen av retningslinjene det spørres om) og mellomstore barnevernstjenester (2 prosent kjenner ikke til noen av retningslinjene det spørres om) enn hos ledere ved små barnevernstjenester (13 prosent kjenner ikke til noen av retningslinjene det spørres om), som vist i

	Totalt	Liten barnevernstjeneste (under 10 ansatte)	Mellomstor barnevernstjeneste (10-49 ansatte)	Stor barnevernstjeneste (50 ansatte eller flere)
Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år	85%	78%	85%	93%
Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse	86%	83%	85%	93%
Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet	92%	83%	98%	93%
Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år	74%	70%	78%	71%
Jeg kjenner ikke til noen av disse retningslinjene	6%	13%	2%	7%
Antall respondenter	78	23	41	14

Tabell 2 (se vedlegg 5). Det er høyest kjennskap til de gitte retningslinjene blant ledere i Region sør – her svarer alle ledere at de kjenner til alle de fire retningslinjene. Lavest kjennskap til retningslinjene finner man blant ledere i Region vest, hvor 20 prosent oppgir at de ikke har kjennskap til noen av de gitte retningslinjene, slik det kommer frem av

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år	84%	95%	100%	70%	83%	79%
Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse	86%	91%	100%	80%	83%	79%
Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet	94%	100%	100%	80%	100%	93%
Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år	75%	82%	100%	60%	67%	79%
Jeg kjenner ikke til noen av disse retningslinjene	6%	0%	0%	20%	0%	7%
Antall respondenter	77	22	9	20	12	14

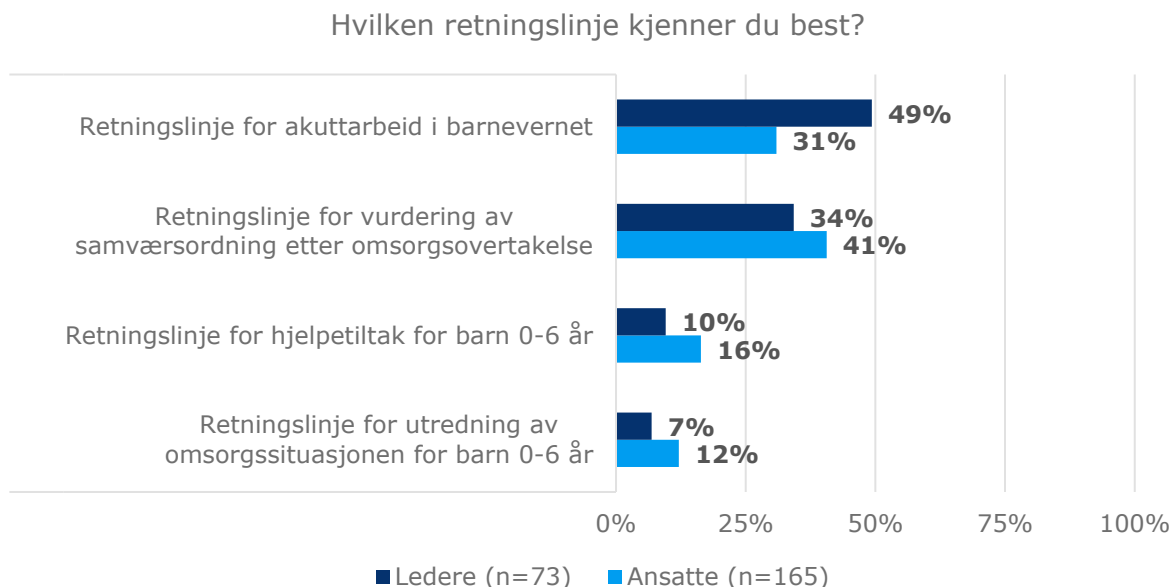
Tabell 3.

Blant **ansatte** viser undersøkelsen at Region nord har noe høyere kjennskap til alle de ulike retningslinjene sammenlignet med de andre barnevernstjenestene. Lavest kjennskap finner vi blant ansatte i Region vest, hvor 33 prosent ikke kjenner til noen av retningslinjene.

4.1.2 Hvilken retningslinje kjenner ledere og ansatte best til?

Figur 4-2 viser at mange **ledere** oppgir at de kjenner best til *Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet* og *Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse*. De to andre retningslinjene er mindre kjent. Lignende fordeling finner vi også hos de **ansatte**. For de videre spørsmålene om retningslinjene i spørreskjema, ble ledere og ansatte bedt om å svare for

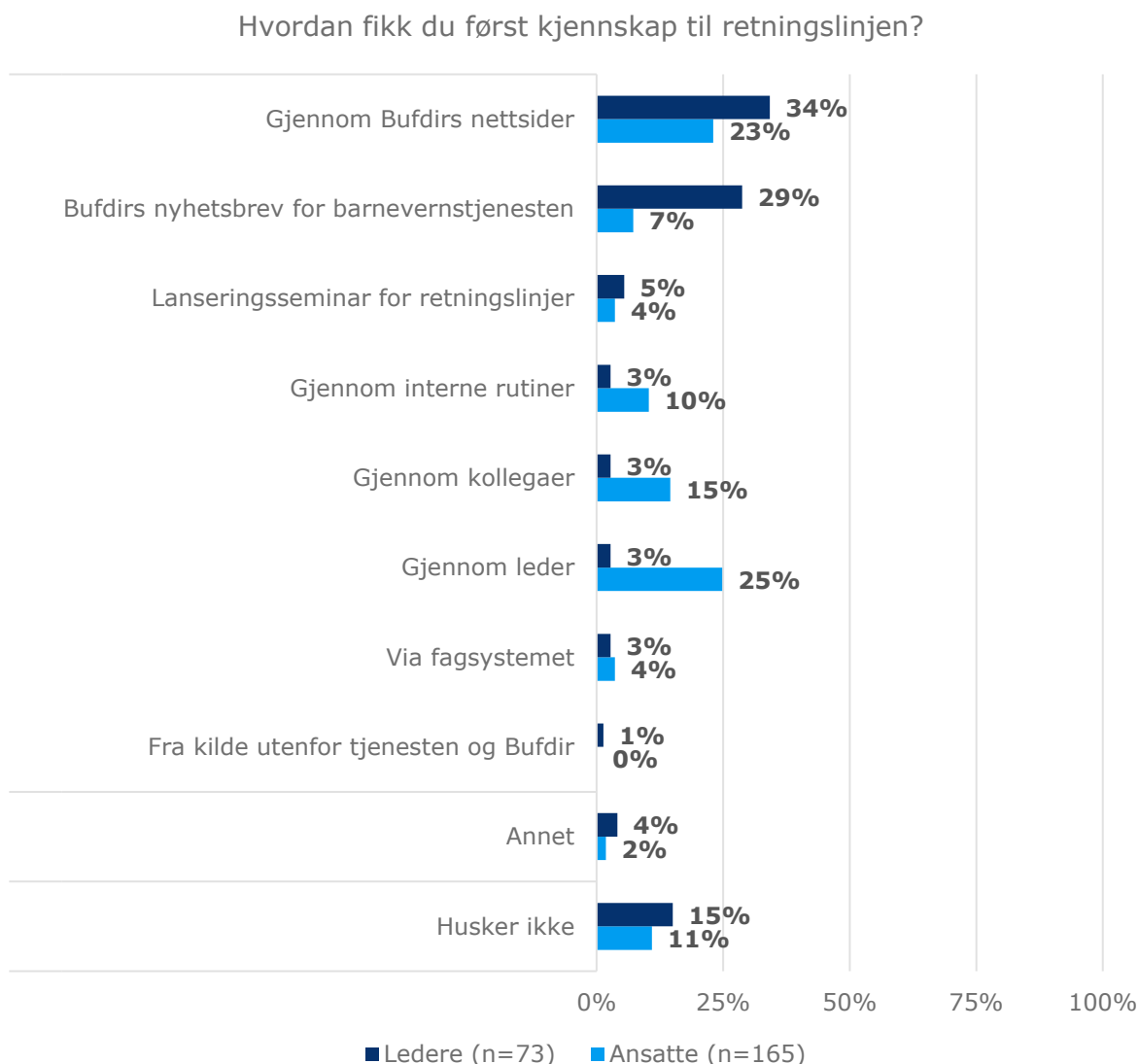
den retningslinjen de kjenner best. Nesten halvparten av svarene fra ledere videre i rapporten baserer seg derfor på *Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet*.

Figur 4-2: Hvilken retningslinje lederen har best kjennskap til

4.1.3 Hvordan får ledere og ansatte kjennskap til retningslinjene?

Resultater i Figur 4-3 viser at **lederne** oftest får kjennskap til retningslinjene gjennom Bufdirs nettsider eller nyhetsbrev. 15 prosent oppgir å ikke huske hvordan de fikk kjennskap til retningslinjen. Blant de som svarte annet, har flere deltatt i ekspertgruppen for utviklingen av den gitte retningslinjen. De **ansatte** rapporterer at de først fikk kjennskap til retningslinjen gjennom leder, dernest Bufdirs hjemmesider foran gjennom kollegaer eller interne rutiner.

Figur 4-3: Hvordan lederen eller den ansatte først fikk kjennskap til retningslinjen

Funn fra intervjuene viser det samme bildet. Barnevernstjenestene forteller at de som regel har blitt kjent med de nye retningslinjene gjennom nyhetsbrev eller annen informasjon fra Bufdir. Enkelte forteller også at de er blitt gjort kjent med retningslinjene via statsforvalteren eller deltakelse på seminarer og kurs. Retningslinjene har vært på offentlig høring, og noen forteller at de ble kjent med retningslinjene gjennom høringsuttalelsene. For barnevernstjenestene som har en egen fagavdeling, forteller de ansatte at det som regel er gjennom dem de får informasjon om nye ting. Fagavdelingene baker ofte retningslinjene inn i tjenestens egne rutiner.

Flere av barnevernstjenestene synes nyhetsbrev er en god måte å bli kjent med nye ting på, men de opplever at det kan være tilfeldig om de leser det i en hektisk hverdag. Barnevernsledere peker på at de har et stort ansvar for å gjøre de ansatte kjent med nye ting som kommer. En barnevernsleder svarer slik på spørsmålet om det er noen måter de foretrekker å få informasjon på: «*Mail og nyhetsbrev. Vi går gjennom nyhetsbrev felles. Da åpner vi ulike lenker som ligger i nyhetsbrevet.*» En barnevernstjeneste forteller at de har jobbet sammen i team med å trekke ut essensen av retningslinjene, for å gjøre retningslinjene kjent for de ansatte.

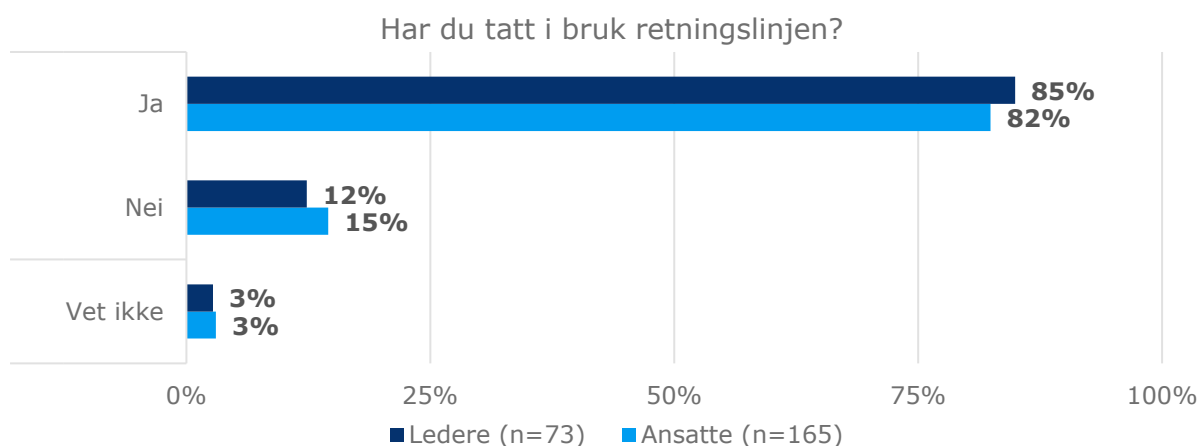
Det er et ønske blant noen av barnevernstjenestene om å bli bedre oppdatert om nye retningslinjer og endringer i lovverk. Barnevernstjenestene mottar mye informasjon, og nyhetsbrevet kan drukne i annen informasjon. En barnevernsleder beskriver det slik:

«Noe kommer fra Bufdir gjennom infobrev. Noen ting søker vi opp. Det som kan forbedres er i større grad å få informasjon om når Bufdir kommer med noe nytt. Til og med lovendringer har vi fått litt tilfeldig. Forventet noe formelt brev. Man må være på for å få med [seg] det.»

4.2 Bruk av de kunnskapsbaserte retningslinjene

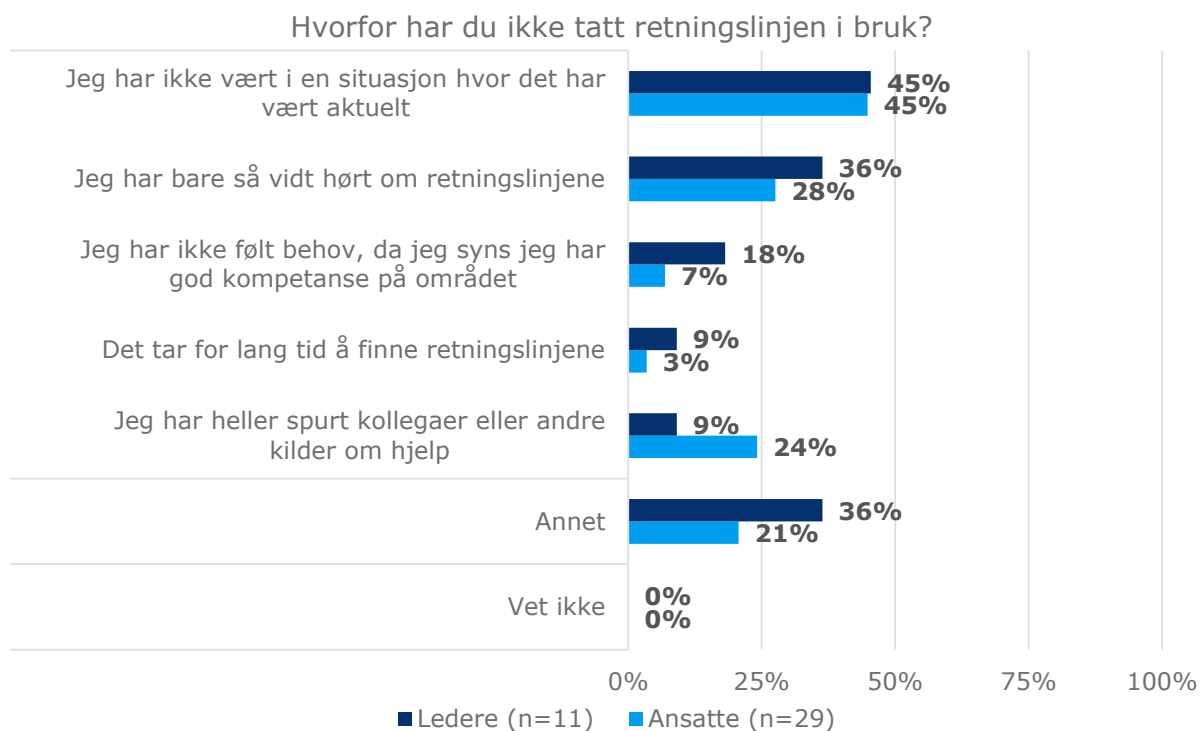
4.2.1 Blir retningslinjene brukt?

Figur 4-4 viser at flesteparten av barnevernstjenestene har tatt i bruk retningslinjen de hadde best kunnskap om.

Figur 4-4: Bruk av retningslinjen

Blant de som svarte at de ikke har tatt retningslinjen i bruk, skyldes det for mange at de ikke har vært i en situasjon hvor det var aktuelt, slik vi ser av Figur 4-5. Andre grunner eller at de bare så vidt har hørt om retningslinjen er også hyppig svart. 18 prosent av **lederne** svarer at de ikke har følt behov på bakgrunn av egen kompetanse. 24 prosent av de **ansatte** har heller spurt andre kollegaer eller funnet andre kilder som hjelp. Under «Annet» nevner **ledere** at retningslinjen ikke er i bruk på grunn av at det er utarbeidet interne rutiner og at andre kilder er mer tilgjengelige, mens **ansatte** oppgir at de enten ikke jobbe som saksbehandler eller at de ikke jobber med feltet retningslinjen angår.

Figur 4-5: Begrunnelse for å ikke ta retningslinjen i bruk

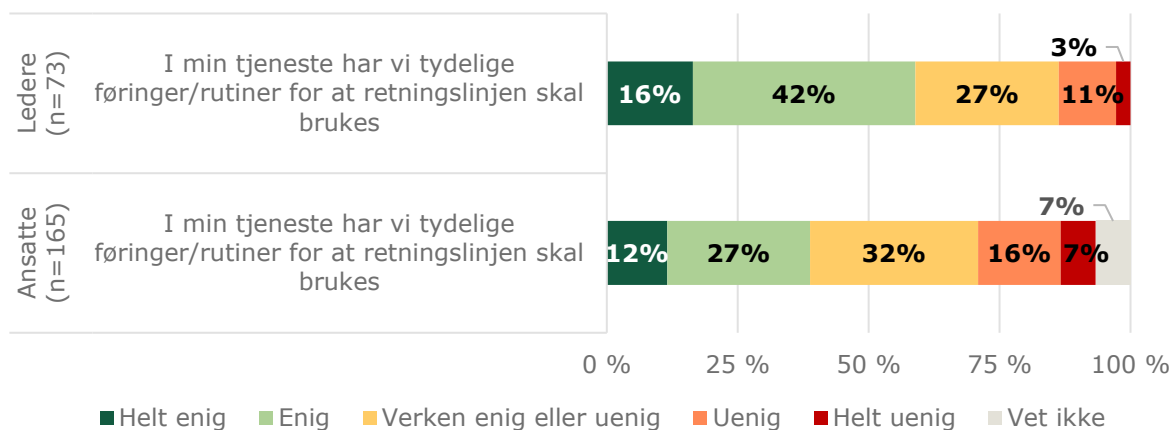
På spørsmålet om hva som gjør at en selv eller andre ikke bruker retningslinjene i **intervjuene**, peker informantene på utfordringen med lav kjennskap. Dette kommer frem i flere intervjuer. Noen opplever retningslinjene som ikke tilgjengelige nok, det vil si at det er vanskelig å lete seg frem til retningslinjene. Det reflekteres også rundt hvilke føringer som er satt rundt bruk av retningslinjene, og om det er lagt sterke nok føringer fra Bufdir på om og hvordan retningslinjene skal brukes. Funnene tyder på at enkelte informanter er usikre på hvordan retningslinjene bør tas i bruk.

Tabell 4 i Vedlegg 5 viser at 18 prosent av **ledere** i Region øst ikke har tatt i bruk retningslinjen, som er det laveste blant regionene. Region vest har i størst grad tatt retningslinjen i bruk, hvor 100 prosent av lederne har tatt retningslinjen i bruk. Tabell 5 viser at **ansatte** i Region Midt-Norge i mindre grad har tatt retningslinjen i bruk sammenlignet med de ansatte i de andre regionene, hvor 33 prosent ikke har tatt i bruk retningslinjen.

4.2.2 Tjenestens føringer/rutiner for bruk av kunnskapsbaserte retningslinjer

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at mange ledere i barnevernstjenestene er enig eller helt enig i at tjenesten har tydelige rutiner for bruk av retningslinjer. Resultatene viser imidlertid at de ansatte i mindre grad opplever at tjenesten har tydelige føringer/rutiner enn lederne, slik det fremkommer av Figur 4-6. Også i intervjuene er det flere av barnevernstjenestene som reflekterer rundt at det ikke er gode nok føringer på om og hvordan retningslinjene skal brukes.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Figur 4-6: Ansattes opplevelse av tydelige rutiner for bruk av retningslinjer

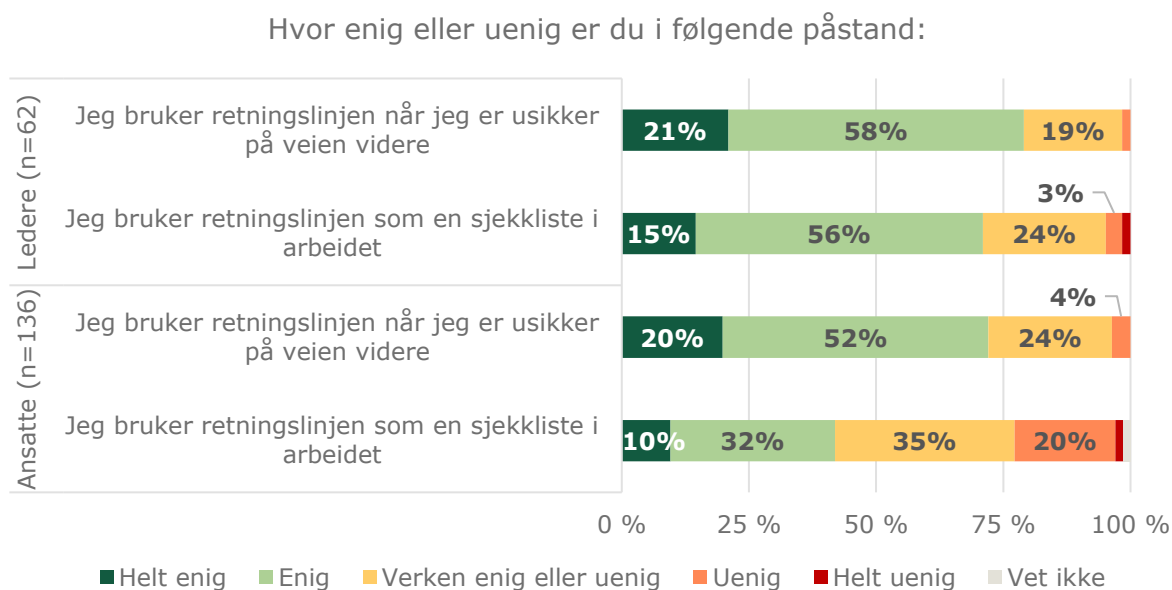
Tabell 6 i vedlegg 5 viser at **ledere** for store barnevernstjenester oppgir i større grad at de har rutiner for at retningslinjer skal brukes, sammenlignet med ledere for mellomstore og små barnevernstjenester. Tabell 7 viser at Region sør vurderer i større grad at de har tydelige rutiner for at retningslinjene skal brukes, mens ledere i Region Midt-Norge vurderer i lavest grad at de har rutiner for at retningslinjene skal brukes. Blant **ansatte** er det relativ lik oppfatning av dette i de ulike regionene, slik det kommer frem i

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Gjennomsnitt	3,2	3,4	3,2	3,1	3,0	3,1
Antall respondenter	154	60	23	27	8	36

Tabell 8.

4.2.3 Bruken av retningslinjene

Resultatene fra spørreundersøkelsen i Figur 4-7 viser at retningslinjene i stor grad blir brukt både som hjelp på veien og som en sjekkliste i arbeidet. **Ledere** bruker retningslinjene som sjekkliste i arbeidet i noe større grad.

Figur 4-7: Bruk av retningslinjene

I intervjuene forteller flere at de bruker retningslinjene som en sjekkliste eller oppslagsverk i arbeidet. En informant forteller at hen bruker retningslinjene på følgende måte:

«Har bare brukt det til å skrive vurderinger om samvær og gjenforening. Det er en del gode formuleringer og ting vi må huske på. Det er jo mer utfyllende enn saksbehandlingsrundskrivet» - Ansatt kommunalt barnevern

Mange av informantene som har tatt retningslinjene i bruk, opplever dem som nyttige verktøy i arbeidshverdagen. På hva som gjør de til nyttige verktøy svarer en barnevernsleder:

«Alle påminnelsene som ligger i disse retningslinjene. På sine områder er de veldig «to the point» om hva man må følge med på å være bevisst i akuttsituasjoner og om samvær, de er nyttige. De tas frem når vi trenger de.»

Sitatet viser at retningslinjene brukes som en påminnelse om hva de ansatte må være bevisst på i de relevante situasjonene. Dette gjenspeiles i opplevelsen til en annen informant, som opplever at retningslinjene er nyttige for å systematisere arbeidet som gjøres:

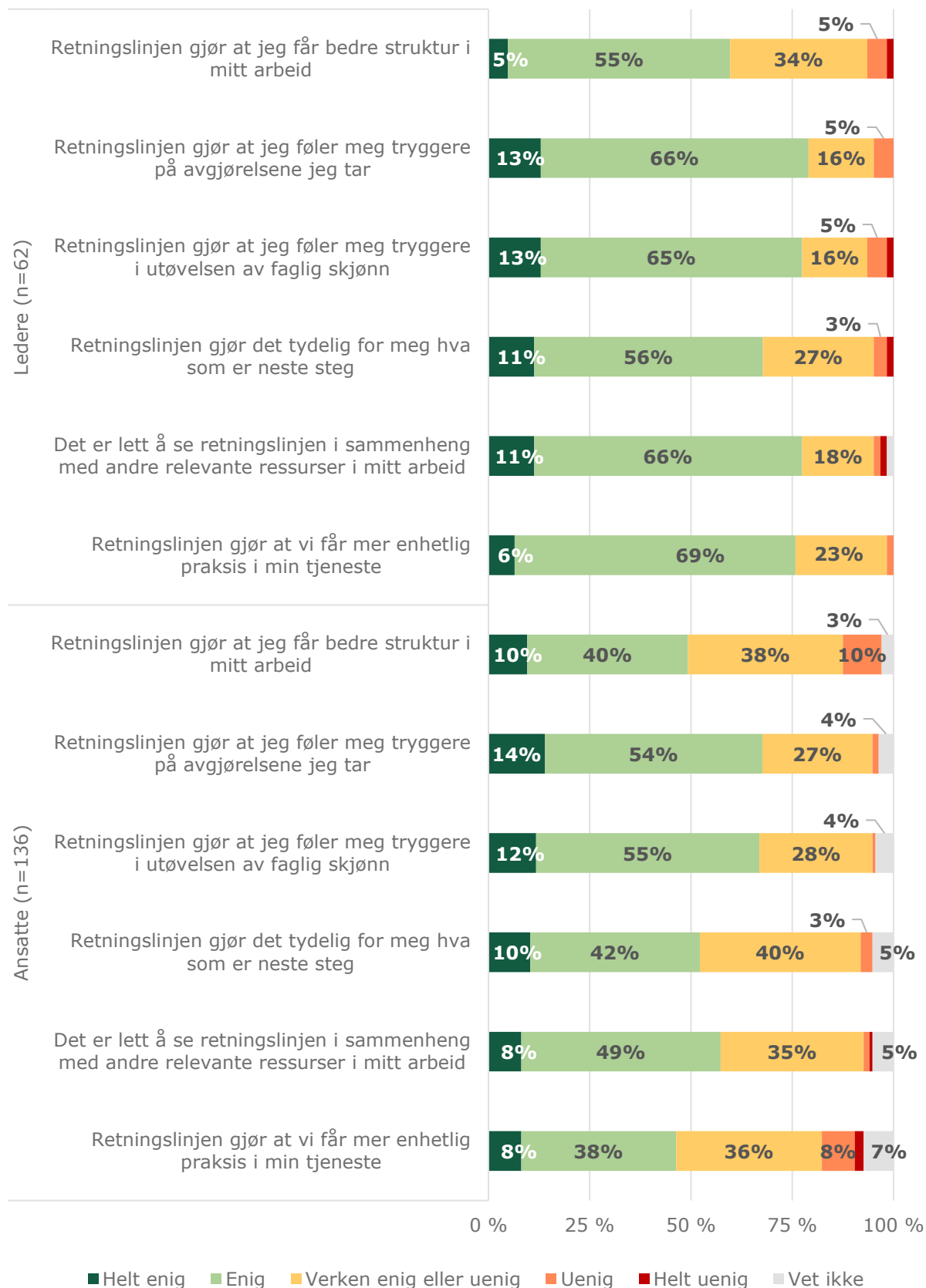
«De [retningslinjene] er nyttige å ha i komplekse og alvorlige saker for å systematisere arbeidet. Og blant annet til akuttarbeid eller samværsutmåling er det veldig nyttig å se på momentene tatt inn der som en huskeliste for å kunne gjøre grundige vurderinger.»

4.3 Vurdering av de kunnskapsbaserte retningslinjene

4.3.1 Vurdering av de kunnskapsbaserte retningslinjene

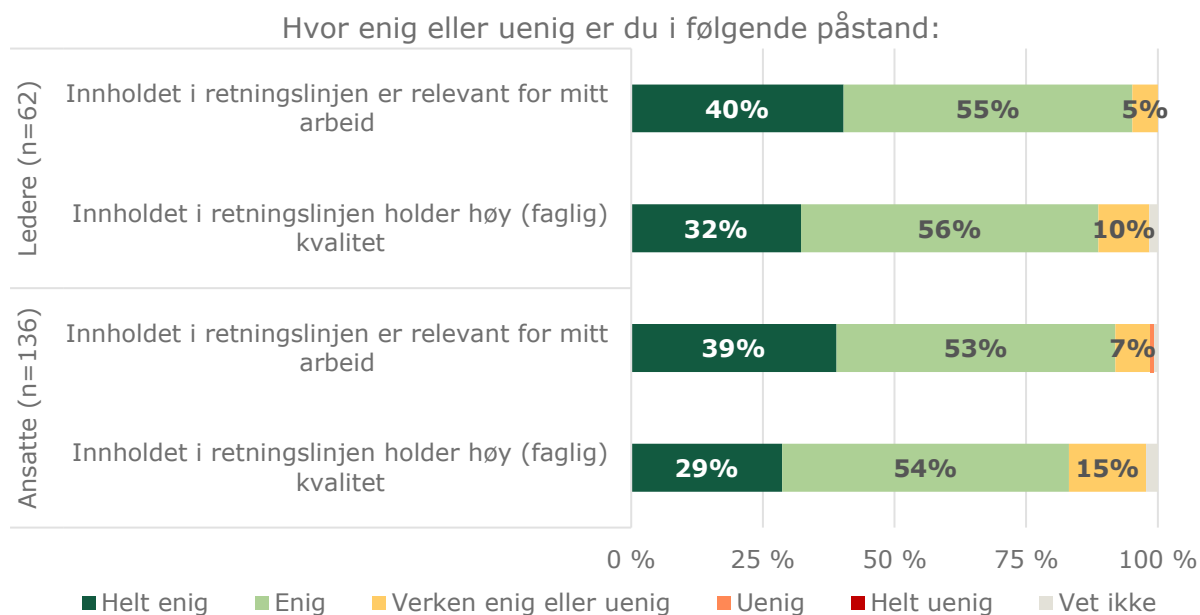
Resultatene i Figur 4-8 viser at retningslinjene får relativt høy vurdering av barnevernstjenestene. Den største forskjellen mellom **ledere** og **ansatte** finner vi i vurderingen av om retningslinjene gir mer enhetlig praksis i tjenestene, hvor lederne vurderer at det gjør det i større grad enn de ansatte gjør.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

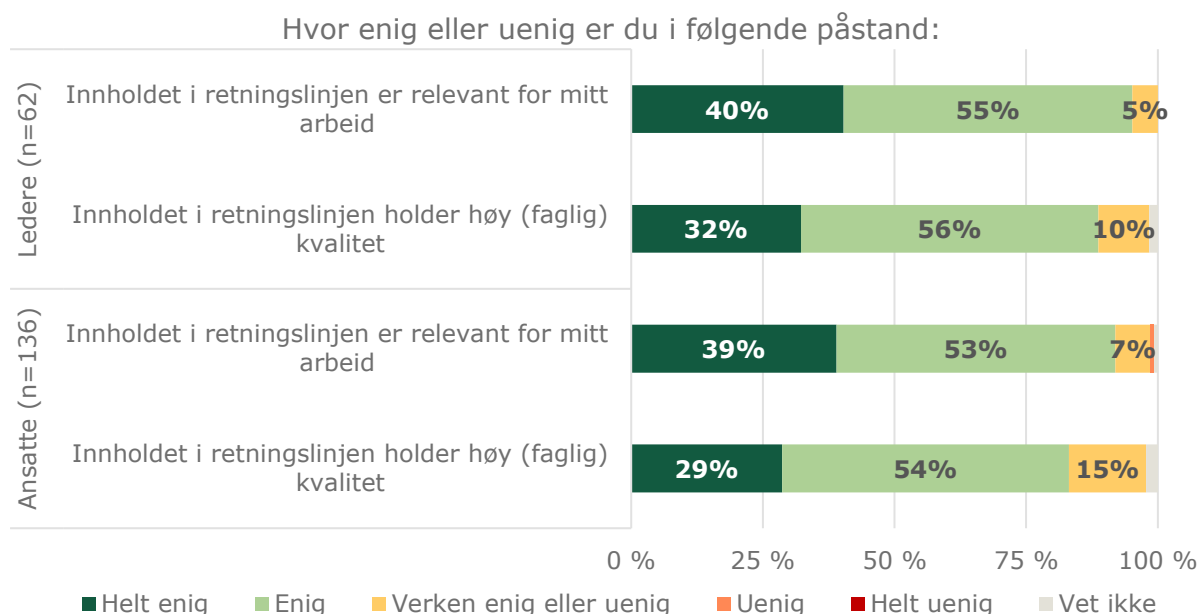

Figur 4-8: Ansattes vurdering av retningslinjenes støtte

Resultatene i

Figur 4-9 viser at barnevernstjenestene opplever retningslinjene som både relevante for arbeidet og at de har høy faglig kvalitet. De **ansatte** vurderer at de bruker retningslinjen som en sjekkliste i arbeidet i mindre grad enn lederne.

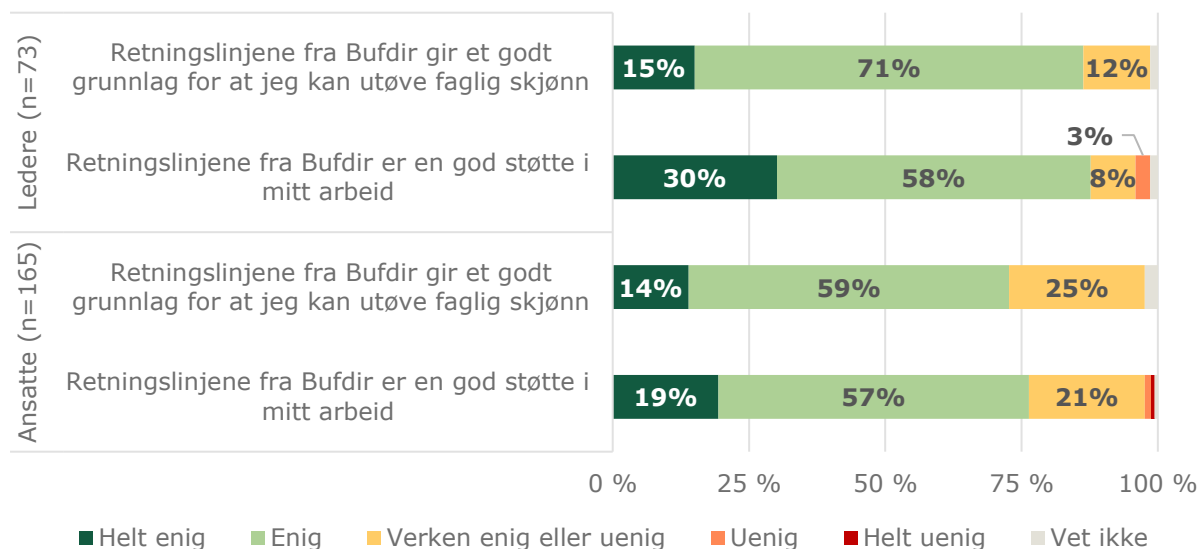
Figur 4-9: Vurdering av retningslinjenes relevans og faglig kvalitet

4.3.2 Støtte i retningslinjene

Resultatene i Figur 4-10 viser at barnevernstjenestene er enig eller helt enig i at retningslinjene gir et godt grunnlag for utøving av faglig skjønn. Ingen eller svært få oppgir at de er uenig eller helt

uenig. Enkelte kan oppleve retningslinjene som et hinder for å utøve tilstrekkelig faglig skjønn, men de fleste opplever ikke dette.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

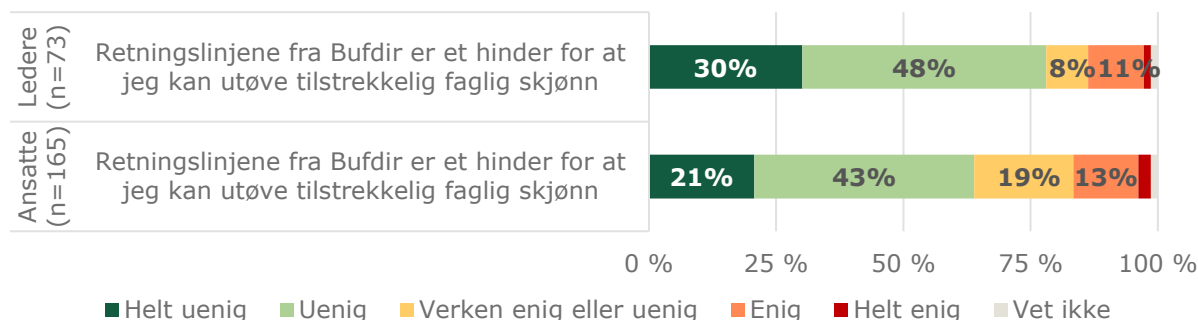

Figur 4-10: Opplevelse av retningslinjene som grunnlag for utøving av faglig skjønn og støtte i arbeidet

4.3.3 Balanse mellom anbefalinger/føringer i retningslinjer og faglig skjønn

Resultatene fra Figur 4-11 viser at de fleste i barnevernstjenestene opplever at retningslinjene ikke er til hinder for faglig skjønn. Det er allikevel noen som opplever de til hinder, og de ansatte opplever dette i noe større grad enn lederne.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Figur 4-11: Ansattes opplevelse av om retningslinjene er til hinder for faglig skjønn

Funn fra intervjuene støtter funnene fra spørreundersøkelsen. Overordnet viser funnene at barnevernstjenestene ikke opplever en utfordring i balansen mellom anbefalinger og faglig skjønn. Flere av barnevernstjenestene opplever heller at retningslinjene er en fin faglig støtte og en sjekkliste i arbeidet. Balansen mellom lovverk og barns beste oppleves generelt som en utfordring, men retningslinjene utfordrer ikke noe mer enn noe annet lovverk, ifølge informantene.

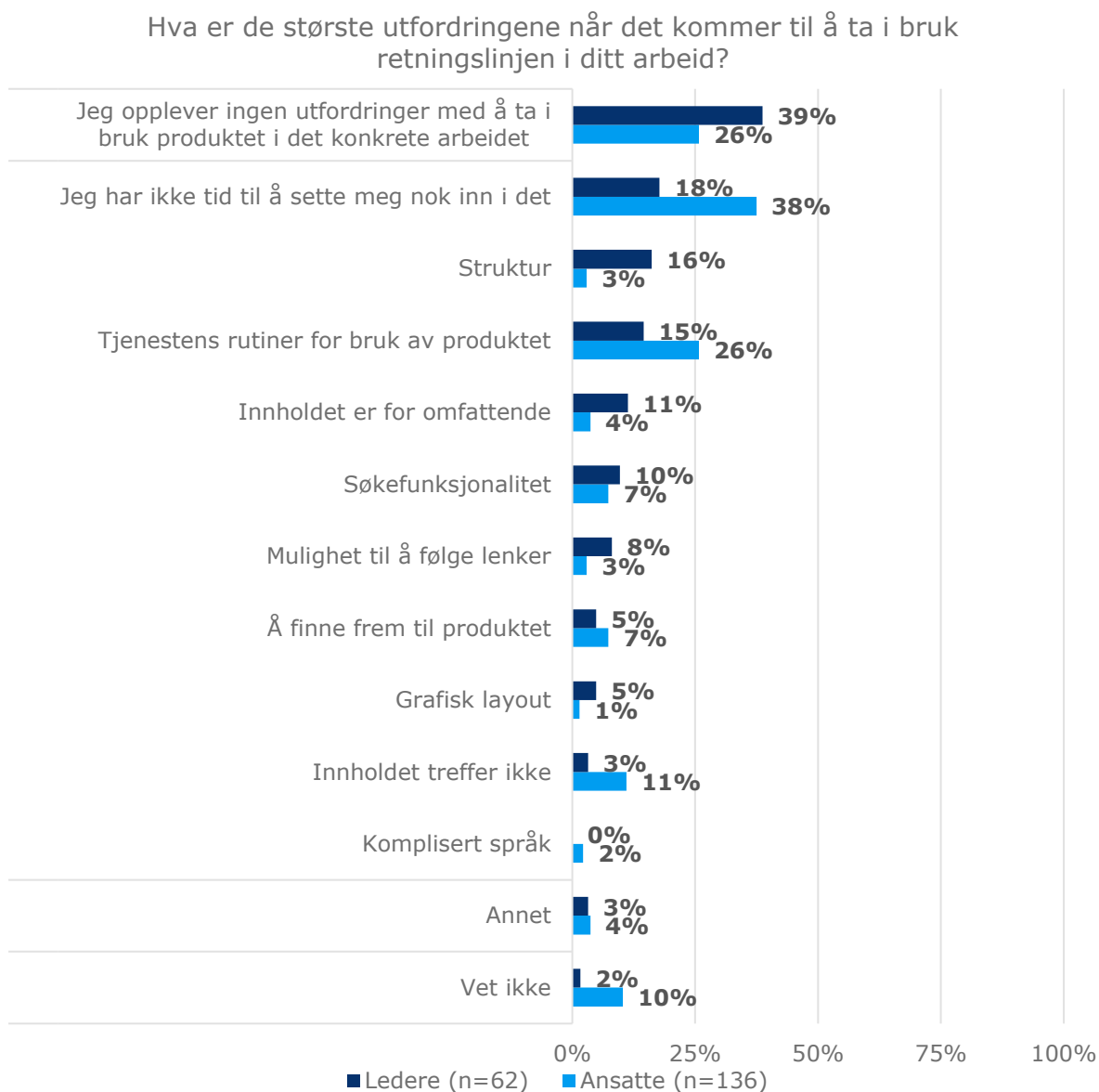
En informant forteller at hen tolker retningslinjene mer som faglig støtte i form av tips og råd. Det er et sted ansatte søker hjelp for å gjøre vurderinger, men at en selv alltid må ta selve

avgjørelsen. Det brukes mer som en sjekkliste. Dette støttes av flere som sier at retningslinjene ikke er et hinder for faglig skjønn, men heller at den viser de tingene de ansatte må huske på og vurdere. Informanter fra en barnevernstjeneste trekker fram at det er veldig positivt at retningslinjene er delt inn i *skal* og *bør*. Selv om informantene ikke opplever utfordringer i balansen mellom retningslinjene og utøvelsen av faglig skjønn, pekes det på at det baserer seg på at de forbeholder seg retten til å se på retningslinjene som en meny og ikke noe som må gjennomføres steg for steg.

4.3.4 Utfordringer med å ta i bruk retningslinjene

Figur 4-12 viser at mange **ledere** ikke opplever noen utfordringer med å bruke produktet i det konkrete arbeidet. Enkelte opplever imidlertid at de ikke har tid til å sette seg inn i retningslinjen. Retningslinjenes struktur, innhold og søkefunksjon, samt at tjenestene ikke alltid har rutiner for å bruke produktet, trekkes også frem av noen som en del av utfordringsbildet/barrierene.

38 prosent av de **ansatte** oppgir at den største utfordringen med å ta retningslinjen i bruk, er at de ikke har tid til å sette seg inn i det. 26 prosent oppgir at tjenestens rutiner for bruk av produktet er en utfordring. 26 prosent oppgir også at de ikke har noen utfordringer med å ta produktet i bruk i det konkrete arbeidet.

Figur 4-12: Utfordringer med å ta retningslinjene i bruk

Funn fra **intervjuene** støtter opp under disse resultatene. En gjennomgående utfordring er tid til å sette seg inn og bli kjent med dem. Det pekes på at det er utfordrende å holde oversikt over alle retningslinjene, lover, rundskriv og informasjon som kommer fra Bufdir. Mindre barnevernstjenester har også færre personer å lene seg på i fagutviklingen, noe som beskrives som en utfordring:

«Jo flere man er, jo enklere blir det dratt frem og snakket om. Dersom tjenesten er liten, kan det heller bli sett på og bare bli liggende.» - Barnevernleder kommunal barneverntjeneste

Noen barnevernstjenester reflekterer rundt at nye fagsystemer og barnevernfaglig kvalitetssystem vil gjøre det lettere å systematisere og holde oversikt over retningslinjene.

Enkelte barnevernstjenester trekker fram at Visma Veilederen blir brukt i større grad enn retningslinjene fra Bufdir. Dette er ifølge informantene fordi det er enklere å finne svar på det de lurere på, samt at den oppleves som god å bruke i faglig utvikling:

«Vi bruker også en del Veilederen. Og den er kanskje litt mer presis og to the point og lettere oppslagsverk. Stiller spørsmål og får svar. I [retningslinjene] må vi lete mer i tekst og i faner nedover for å finne det vi skal. I en hektisk hverdag, går vi på det vi kan søke opp fort og få svar på det vi lurte på.» - Barnevernleder kommunal barnevernstjeneste

«Enklere å spørre de rundt seg enn å sette seg inn i retningslinjene. I roligere perioder prøver vi å jobbe med fagutvikling, men da bruker vi mye Visma Veilederen.» - Barnevernleder kommunal barnevernstjeneste

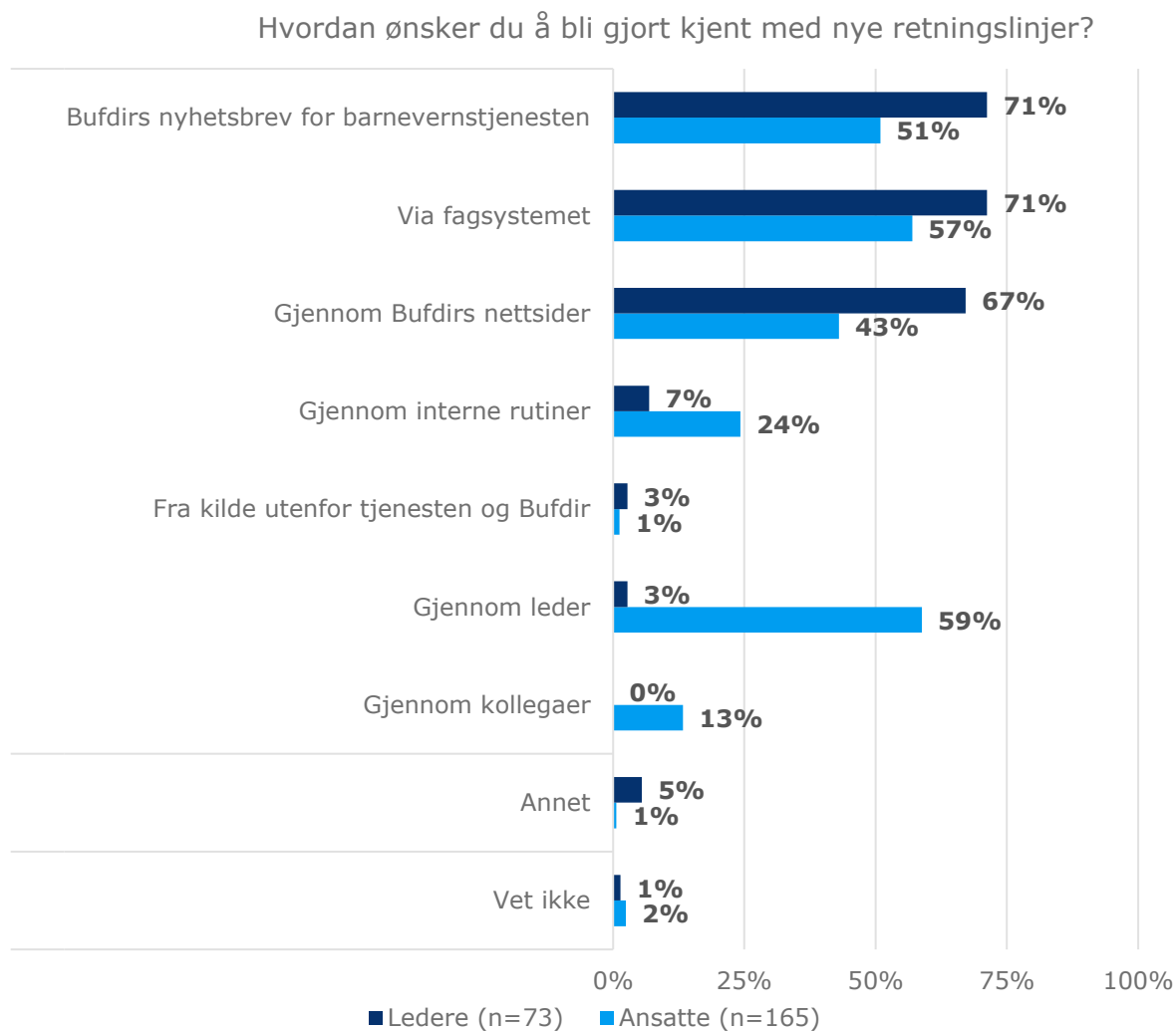
Tid til å sette seg inn i retningslinjene virker også å påvirke bruken av dem, og hvor relevante de blir i situasjonen. En barnevernstjeneste eksemplifiserer dette ved bruk av retningslinjen for akuttarbeid i barnevernet. De har ansatte ofte bruk for denne retningslinjen i akutte situasjoner, og det vil være utfordrende å lese seg opp på retningslinjen i situasjonen. En barnevernleder beskriver det slik: *«den om akutt, den er akkurat det vi fysisk gjør. Å planlegge logistikk, drøft, ta avgjørelser, det skjer mye. Den er faglig god, men ikke noe du tar frem i akutte situasjoner».*

Det er også funn fra intervjuene som tyder på at det er variasjoner mellom små og store barnevernstjenester, og at de mellomstore og store barnevernstjenestene både har bedre kjennskap til retningslinjene og i større grad tar dem i bruk. De større barnevernstjenestene har egne fagavdelinger som bearbeider retningslinjene og integrerer informasjonen i rutiner o.l. En informant beskriver det slik:

«Vi har utviklet våre egne prosedyrer og retningslinjer hvor vi har hentet inn informasjon fra ulike steder, men laget egne tiltak for å møte de ulike fasene. Stor tjeneste, så mulighet til å gjøre det. Vi har en egen fagavdeling som jobber med prosedyrer ut fra sentrale føringer.»

4.3.5 Hvordan bli gjort kjent med nye retningslinjer?

Resultatene fra spørreundersøkelsen i Figur 4-13 viser at de fleste **ledere** ønsker å bli gjort kjent med nye retningslinjer gjennom Bufdirs nyhetsbrev eller nettsider, eller via fagsystemet tjenesten bruker. Blant de som svarer «Annet», er Statsforvalteren hyppigst nevnt. **Ansatte** i barnevernstjenester i størst grad ønsker å bli gjort kjent med nye retningslinjer gjennom ledere og fagsystemet. 51 prosent ønsker å bli gjort kjent med nye retningslinjer gjennom nyhetsbrev for barnevernstjenesten, og 43 prosent ønsker å bli gjort kjent med de gjennom Bufdirs nettsider.

Figur 4-13: Ønske for å bli kjent med nye retningslinjer

4.3.6 Hva kan gjøre retningslinjene mer relevante og nyttige?

Funn fra intervjuer tyder på at enkelte ansatte opplever de kunnskapsbaserte retningslinjene som for overordnet. Nyten av retningslinjene avhenger av at de er konkrete og relevante for situasjonen til barnevernstjenesten. Det etterlyses også mer eksempler som viser bredden av barnevernstjenester når det gjelder organiseringer, størrelser, situasjoner og hvem man samarbeider med. En informant forklarer det på følgende måte:

«De tar ikke med noen tilpasninger til vår situasjon. Tenker på samvær og akutt, det er overordnet. Ok, koke det ned til hvordan kan vi legge dette inn i vår praksis. Det kan være litt utfordrende. Det er nok også det som gjør at vi ikke benytter det så mye heller når driften sluker oss.»

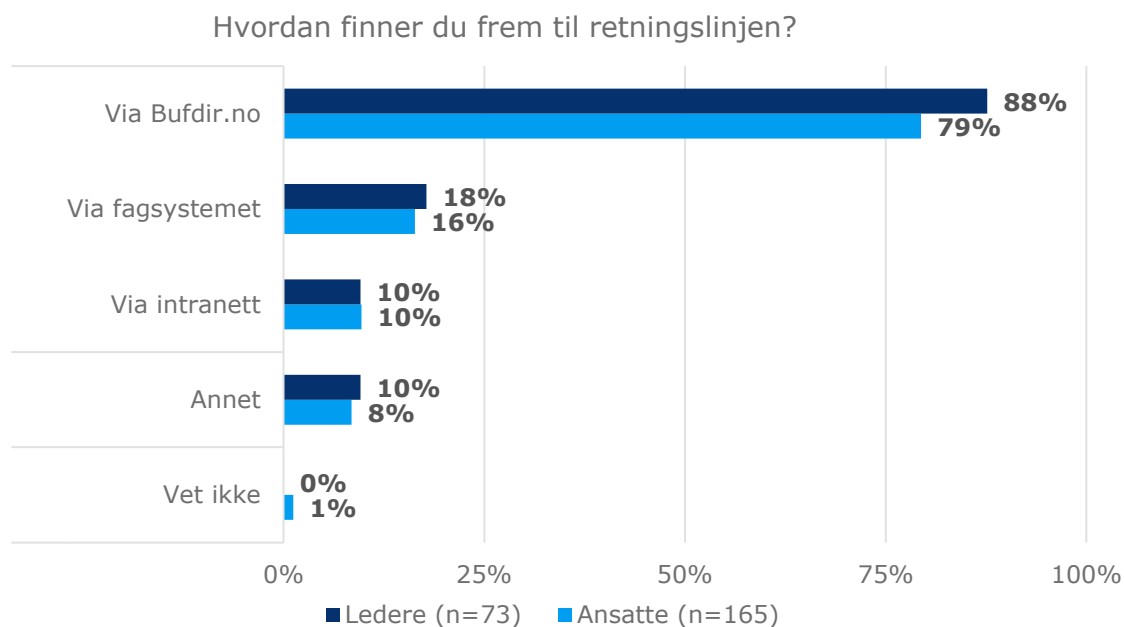
Barnevernstjeneste peker på at retningslinjene kan bli enda mer konkrete og praksisnære. Som tidligere nevnt kan dette innebære flere eksempler som gjenspeiler mangfoldet i tjenestene.

Det er også et forslag fra barnevernstjenestene om å styrke egne rutiner for å gjøre retningslinjene mer relevante og nyttige. Det vil si å ha tydeligere rutiner for å gjøre seg kjent med retningslinjene, når og hvordan de skal bruke dem, samt diskutere innholdet i retningslinjene. Et forslag er også å ha retningslinjene som en del av internopplæringen.

4.4 De kunnskapsbaserte retningslinjenes tilgjengelighet

4.4.1 Hvor finner de retningslinjen?

Resultatene fra spørreundersøkelsen i Figur 4-14 viser at barnevernstjenestene oftest finner nye retningslinjer gjennom Bufdir sine nettsider. Fagsystemet tjenesten bruker blir også i en viss grad brukt, henholdsvis 18 prosent blant lederne og 16 prosent blant de ansatte. Av **lederne** som svarte annet, blir Visma Veilederen, søk på internett og saksbehandlingsrundskrivet nevnt som kilder. Blant de **ansatte** som svarte «Annet», nevnes Visma Veilederen, leder eller ved å søke på google som kilder.

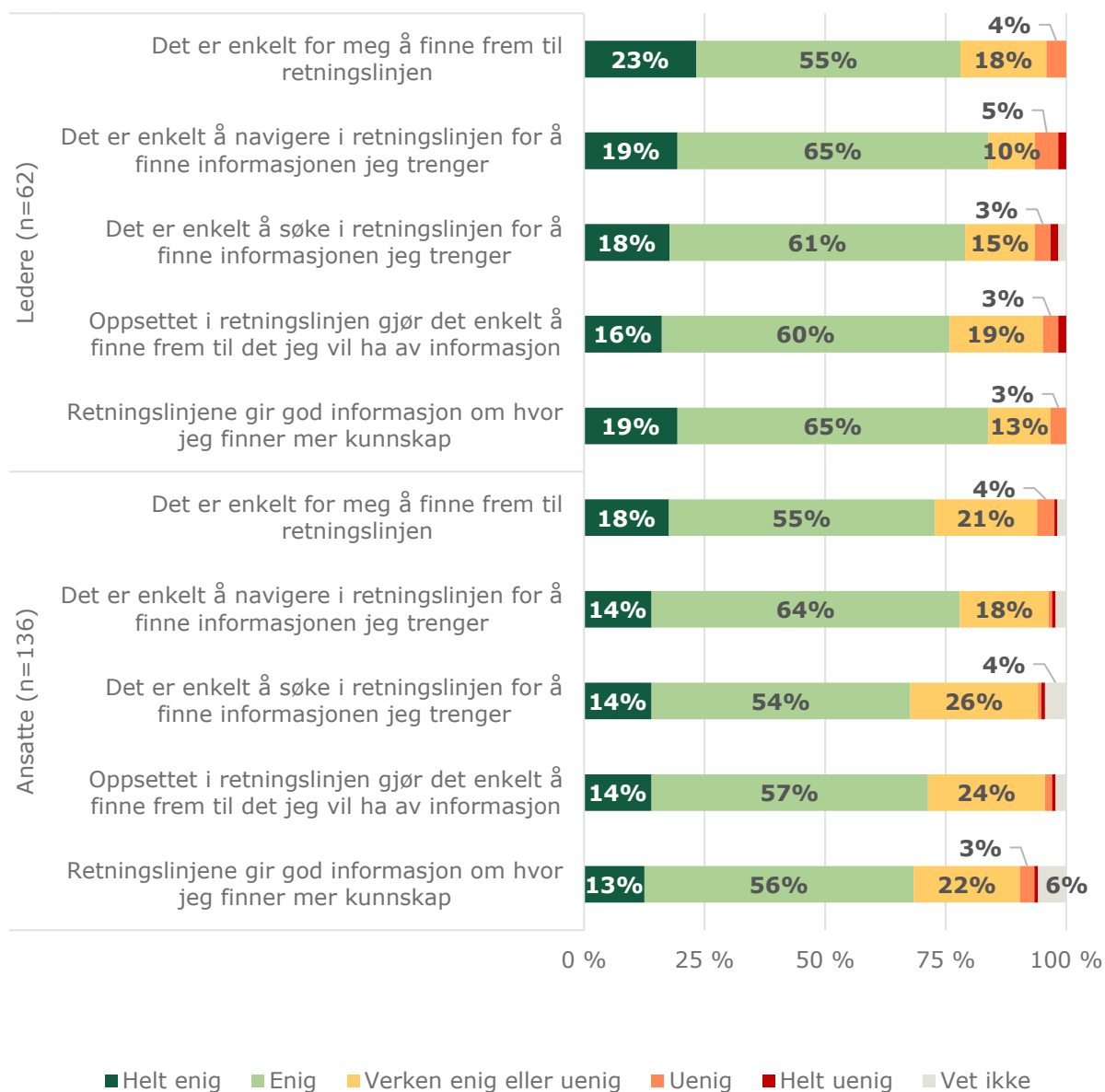

Figur 4-14: Hvordan de finner retningslinjen

Funn fra intervjuene viser også at det er ulikt hvordan barnevernstjenestene finner fram til de kunnskapsbaserte retningslinjene. De går via Bufdir sine nettsider, de søker seg frem eller så har de det lagret på sin PC. Barnevernstjenestene får også tilgang på retningslinjene via saksbehandlingsrundskrivet, BFK og Visma Veilederen. Noen av informantene erfarer at endringer og nyheter kommer raskere gjennom Visma Veilederen enn gjennom Bufdir sitt nyhetsbrev.

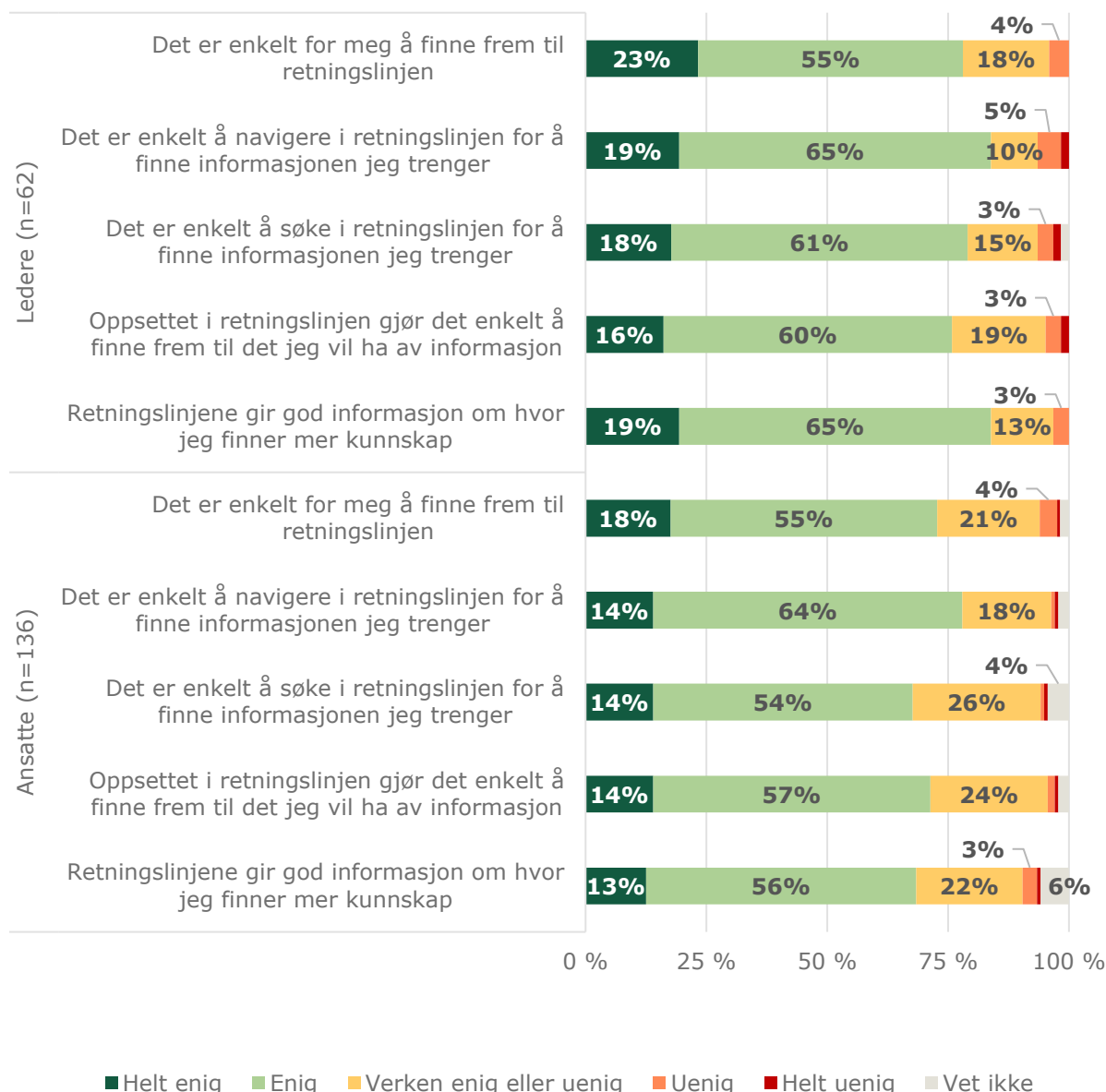
4.4.2 Vurdering av retningslinjenes tilgjengelighet

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Figur 4-15 viser at barnevernstjenestene generelt opplever retningslinjene som enkle å finne frem til og at de gir god informasjon, men at det er enkelte som kan oppleve det som litt utfordrende.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Figur 4-15: Opplevelse av retningslinjens tilgjengelighet

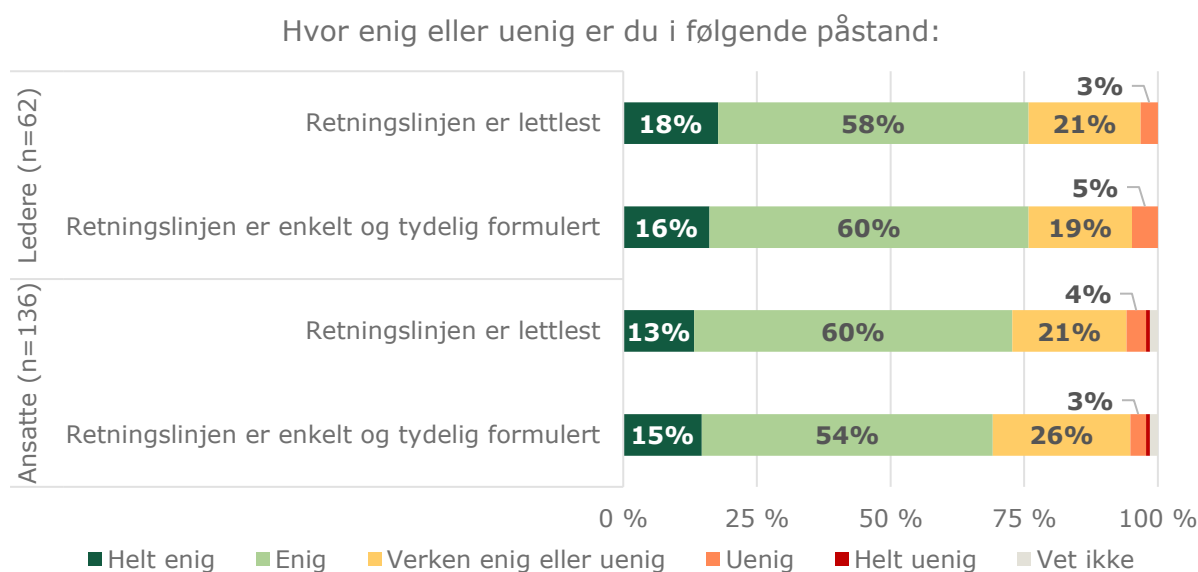
Funn fra intervjuene viser at det er noen av tjenestene som har opplevd utfordringer med å finne frem til retningslinjene, og at det kan oppleves som utfordrende å søke etter informasjon på Bufdir sine nettsider. Funnene kan tyde på at de ansatte må vite om de kunnskapsbaserte retningslinjene for å finne fram til dem. Det reflekteres også rundt hvilke føringer som er satt rundt bruk av retningslinjene, og om det er lagt sterke nok føringer fra Bufdir på om og hvordan retningslinjene skal brukes. Funnene tyder på at enkelte informanter er usikre på hvordan retningslinjene bør tas i bruk.

Det er videre et ønske om at det skal være lettere å finne fram til alt av faglig støtte fra Bufdir, og at det hadde vært enklere om alt var samlet på samme sted. Det blir trukket frem at implementeringen av BFK vil gjøre dette enklere.

Flere sier at utfordringene ikke handler om retningslinjene i seg selv, men kjennskapen til dem og tiden de har til å sette seg inn i fagstoffet. Dette gjenspeiles i sitatet fra en ansatt under:

«Isolert sett selve retningslinjene, er det ikke noe som må gjøres. De er oversiktlige og konkrete nok til at de er anvendelige i konkret arbeid, men det handler først og fremst om at mange ikke har gjort seg kjent med det. Hadde jeg kjent til disse tingene like godt som saksbehandlingsrundskrivet, kunne jeg godt brukt de like mye.»

Resultater i Figur 4-16 viser også at retningslinjene stort sett oppleves som letteste og enkelt og tydelig formulert. Få er uenig eller helt uenig, men en viss andel er verken enig eller uenig.

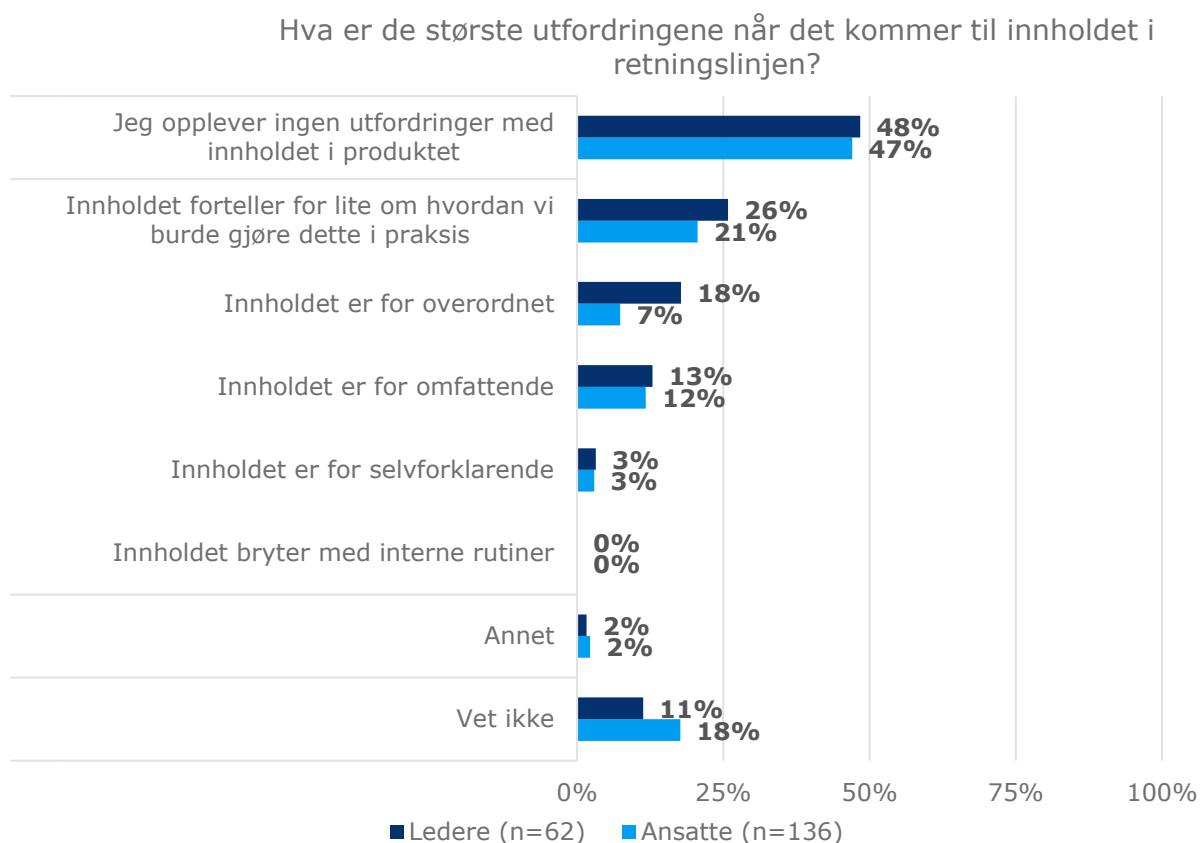
Figur 4-16: Opplevelse av retningslinjene som lettest og har tydelig formuleringer

Funn fra **intervjuene** tyder på at informantene overordnet opplever at utformingen og oppsettet av retningslinjene er bra. Ifølge informantene er det lett å navigere i den digitale versjonen, ved bruk av blant annet faner og en sidemeny. Teksten oppleves generelt som lettleselig og forståelig.

På spørsmål om hva som kan gjøre retningslinjene enklere å navigere i og lettere å forstå, er det flere som synes det er bra slik det er i dag. Av konkrete tilbakemeldinger peker informantene på at det kan være flere oppsummeringer og konkrete punkter. For noen informanter er det å skrive ut retningslinjene viktig, men opplevelsen er at utskriftversjonen av retningslinjene ikke er så god slik den er i dag.

4.4.3 Opplevde utfordringer med innholdet i retningslinjen

Når det kommer til utfordringene med innholdet i retningslinjen, viser Figur 4-17 at ca. halvparten av ledere og ansatte ikke opplever noen utfordringer. Blant **lederne** som opplever utfordringer med innholdet, melder flest at det er for lite praksisnært, og at innholdet er for overordnet og for omfattende. Blant de **ansatte** oppgir 21 prosent at de syns innholdet ikke forteller nok om hvordan de burde gjøre det i praksis, og 12 prosent at de er for omfattende.

Figur 4-17: Opplevelsen av utfordringer med retningslinjens innhold

I **intervjuene** forteller noen av tjenestene at de opplever de kunnskapsbaserte retningslinjene som for omfattende, og ønsker seg mer oversiktlige oppsummeringer med konkrete sjekklistes. En barnevernleder forklarer det slik:

«Det er litt omfattende, og da er det ikke førstevalget at vi går inn på det. Men i opplæringsøyemed kan vi bruke den. Og i sjekkliste for å se hva vi har gjort. Men er nok ikke alltid inne i teksten for å lete og lese. Er mer når vi skal finne gode formuleringer til saker, da kan vi lete litt mer i detalj.»

4.4.4 Er retningslinjene tilpasset tjenestenes rammer?

Funn fra **intervjuene** tyder på at retningslinjene er tilpasset tjenestenes rammer. Det virker derimot å være noe variasjon mellom barnevernstjenestene avhengig av størrelse. Små barnevernstjenester reflekterer rundt at det kan oppleves som at noe av det som anbefales i retningslinjene er beste praksis rettet mot tjenester med et større tiltaksapparat. Samtidig er det noen av de små barnevernstjenestene som opplever å ikke ha så høy kjennskap til retningslinjene, og derfor synes det er vanskelig å ta stilling til dette. Også enkelte av de større barnevernstjenestene peker på at det kan være langt mellom praksis og teorien i retningslinjene:

«De er laget for en ideell verden. I akutte kriser er det urealistisk å gjøre alt som skal og bør gjøres. [...] Noen retningslinjer er veldig fine for å finne ut hvordan ting bør være, men er motstridende i forhold til hva som er mulig å få til i praksis.»

4.5 Oppsummering av hovedfunn knyttet til de kunnskapsbaserte retningslinjene

Funnene fra kartleggingen viser at det er noe variasjon i **kjennskap til de kunnskapsbaserte retningslinjene** blant barnevernstjenestene. Generelt tyder resultatene på at det er høy kjennskap til de forespurte retningslinjene blant ledere, men at det er betydelig lavere kjennskap til retningslinjene blant ansatte, hvor 23 prosent oppgir at de ikke har kjennskap til noen av dem.

Ledere oppgir at de først og fremst får informasjon gjennom nyhetsbrev og Bufdirs nettside, mens ansatte oppgir at de først og fremst får kjennskap til retningslinjene gjennom Bufdirs nettside og egen leder. Retningslinjene oppleves som lett tilgjengelig, men funn fra intervjuene tyder imidlertid på at mange opplever å måtte kjenne til retningslinjene på forhånd for å finne frem til dem. Kjennskapen er høyere blant store og mellomstore tjenester enn hos små tjenester.

De fleste av de som kjenner til retningslinjene, tar dem i **bruk**. Dette varierer imidlertid ut ifra *hvordan* barnevernstjenestene tar i bruk retningslinjene. I tjenestene som har implementert BFK, er retningslinjene en tydeligere del av de interne rutinene, mens for de andre tjenestene virker det som at det er opp til saksbehandler å bruke retningslinjene. Variasjon i bruk avhenger av tid til å sette seg inn i retningslinjene, om de er relevante for temaene de jobber med i tjenesten, og hvorvidt ledelsen oppfordrer og gir føringer for bruk av retningslinjene. Spesielt peker mange på utfordringer med begrenset tid og kapasitet til å sette seg inn i dem.

Ledere er overordnet sett svært fornøyd med retningslinjene. Mange **ansatte** er også fornøyd, men det er større variasjon blant ansatte enn blant ledere. Funn fra undersøkelsen viser at retningslinjene oppleves som en god støtte.

Overordnet viser **funn fra intervjuene** at barnevernstjenestene opplever de kunnskapsbaserte retningslinjene som nyttige og relevante for sitt arbeid. Retningslinjene beskrives som faglig gode, og at det er en styrke at de er faglig fundert basert på forskning og oppdatert lovverk. Når det kommer til innholdet i de kunnskapsbaserte retningslinjene uttrykker barnevernstjenestene at det er enkelt å finne informasjon i og å navigere i retningslinjene. De oppleves som lettleste og enkelt og tydelig formulert, og det er generelt få problemer med innholdet. Funnene tydelig imidlertid på at enkelte av barnevernstjenestene opplever retningslinjene som for overordnet og omfattende, og ønsker dem mer konkrete og praksisnære, for eksempel gjennom mer konkrete oppsummeringer og sjekklistes. Videre ønsker flere barnevernstjenester å samle alt støttemateriell på samme sted. Funnene tyder på at dette særlig gjelder barnevernstjenester som ikke har implementert BFK.

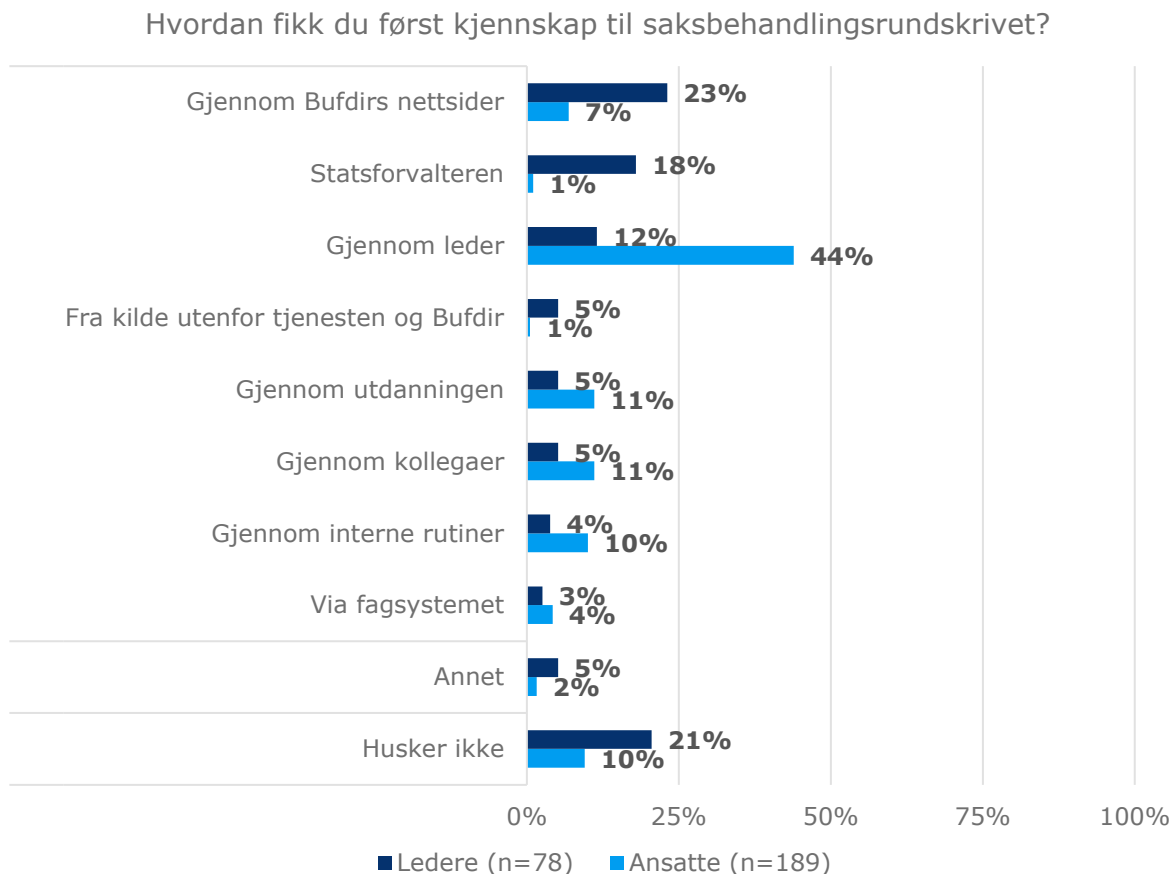
Fra intervjuene kan man også finne at det er variasjon i om barnevernstjenestene opplever retningslinjene som tilpasset tjenestens rammer, hvor små tjenester reflekterer rundt at det kan oppleves som at noe av det som anbefales i retningslinjene er beste praksis rettet mot tjenester med et større tiltaksapparat.

5 Saksbehandlingsrundskrivet

I dette kapittel presenteres funn fra spørreundersøkelsen og intervju med ansatte og ledere i barnevernstjenestene om deres kjennskap, bruk og vurdering av saksbehandlingsrundskrivet.

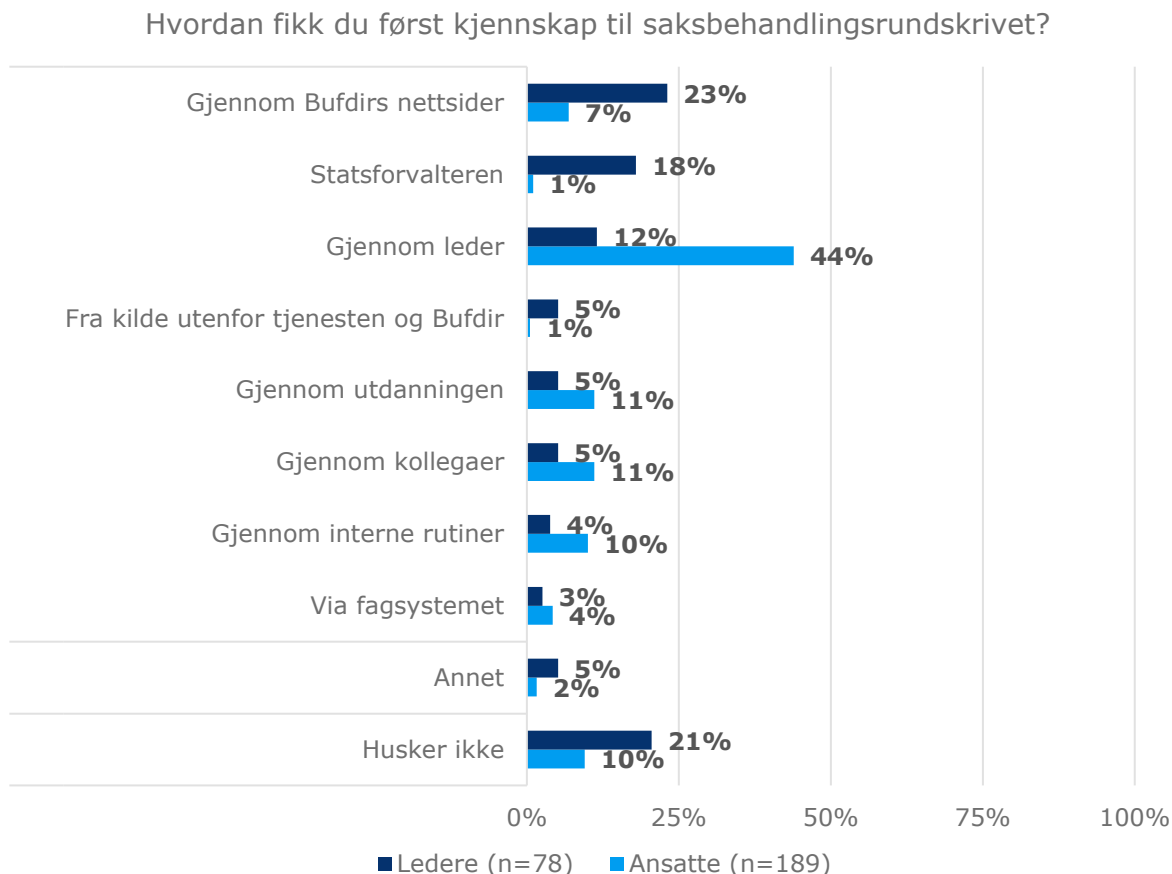
5.1 Kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet

5.1.1 Hvordan fikk de først kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet?

Figur 5-1 viser at 23 prosent av **lederne** oppgir at de først fikk kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet gjennom Bufdirs nettsider. 18 prosent svarer at de først fikk kjennskap til rundskrivet fra statsforvalteren. 21 prosent av respondentene husker ikke når de først fikk kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet. Respondentene som oppgir «Annet» utdyper at saksbehandlingsrundskrivet har vært i bruk i tjenesten i mange år. 44 prosent av de **ansatte** i barnevernstjenestene har først fått kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet gjennom sin leder.

Funn fra intervjuene tyder på at alle som deltok kjenner til saksbehandlingsrundskrivet. Noen ble kjent med det gjennom studiet, mens andre fikk det som en del opplæringen i barnevernstjenesten. Flere av informantene synes imidlertid det var vanskelig å huske tilbake til hvordan de ble kjent med saksbehandlingsrundskrivet, siden det alltid har vært med dem i arbeidet. Resultatene fra spørreundersøkelsen må derfor tolkes med varsomhet, og beror kanskje mer på respondentens beste «gjett», heller enn faktiske forhold.

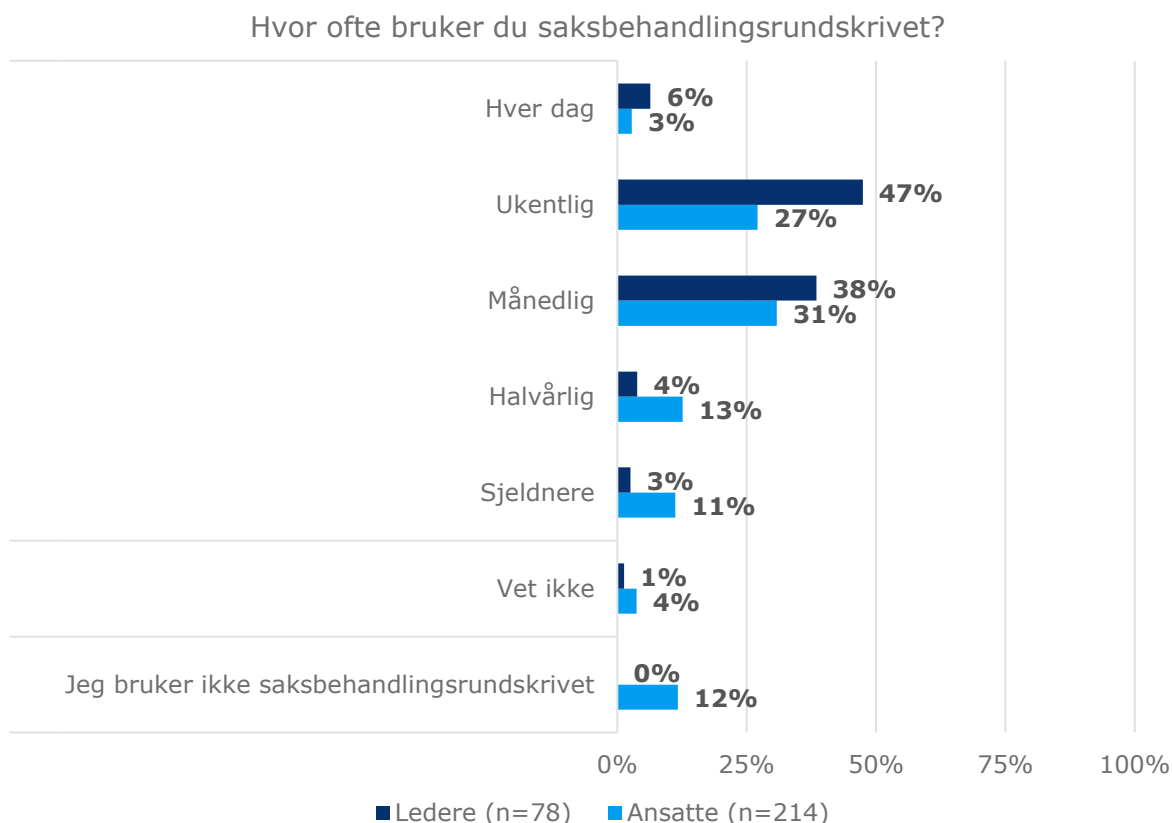
Figur 5-1: Ansattes kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet

Hvis det er endringer i saksbehandlingsrundskrivet får informantene påminnelser gjennom nyhetsbrev, sine ledere eller fagavdelingen. Noen opplever at det tar for lang tid fra en lovendring til at saksbehandlingsrundskrivet er oppdatert.

5.2 Bruk av saksbehandlingsrundskrivet

5.2.1 Hvor ofte bruke de saksbehandlingsrundskrivet?

De fleste **ledere** bruker saksbehandlingsrundskrivet ukentlig eller månedlig, og at dette også gjelder de ansatte slik det kommer frem i Figur 5-2. Blant de ansatte blir det brukt noe sjeldnere enn blant lederne. Funn fra intervjuene viser at rundskrivet blir hyppigere tatt i bruk enn retningslinjene. Dette kan være en naturlig konsekvens av at rundskrivet dekker flere områder, mens retningslinjene er fokusert rundt enkelttematikker.

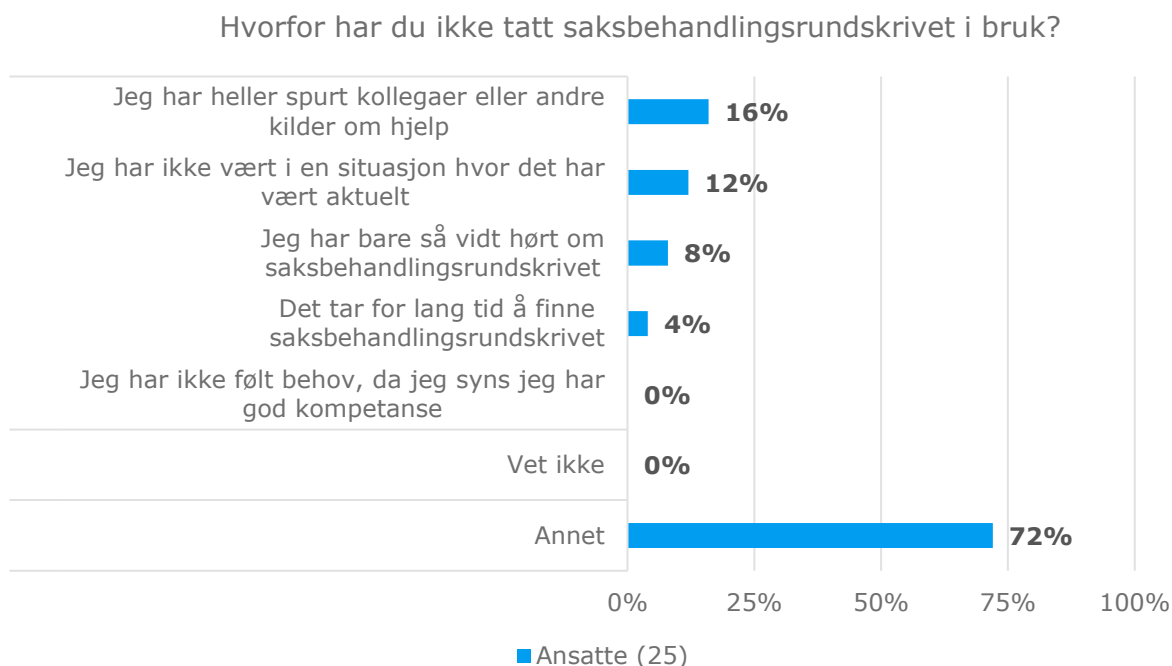
Figur 5-2: Hyppighet i bruk av saksbehandlingsrundskrivet

Spørreundersøkelsen viser at det er flest **ledere** ved mellomstore og små barnevernstjenester som bruker saksbehandlingsrundskrivet daglig, slik det kommer frem i Tabell 9 i Vedlegg 5. De aller fleste lederne har svart at de enten bruker saksbehandlingsrundskrivet ukentlig eller månedlig, men en større andel av lederne for store barnevernsinstitusjoner bruker den ukentlig. Tabell 10 viser at ledere i Region Midt-Norge bruker rundskrivet i større grad på daglig basis, sammenlignet med ledere i de andre regionene.

Tabell 11 viser at ansatte i Region nord og Region Midt-Norge bruker oftere rundskrivet enn ansatte i Region sør og Region øst. Det er noen forskjeller i andelen som ikke bruker saksbehandlingsrundskrivet, hvor 15 prosent av de ansatte i Region Midt-Norge oppgir dette, mot 9 prosent av de ansatte i Region nord.

5.2.1.1 Hvorfor har ikke ansatte tatt saksbehandlingsrundskrivet i bruk?

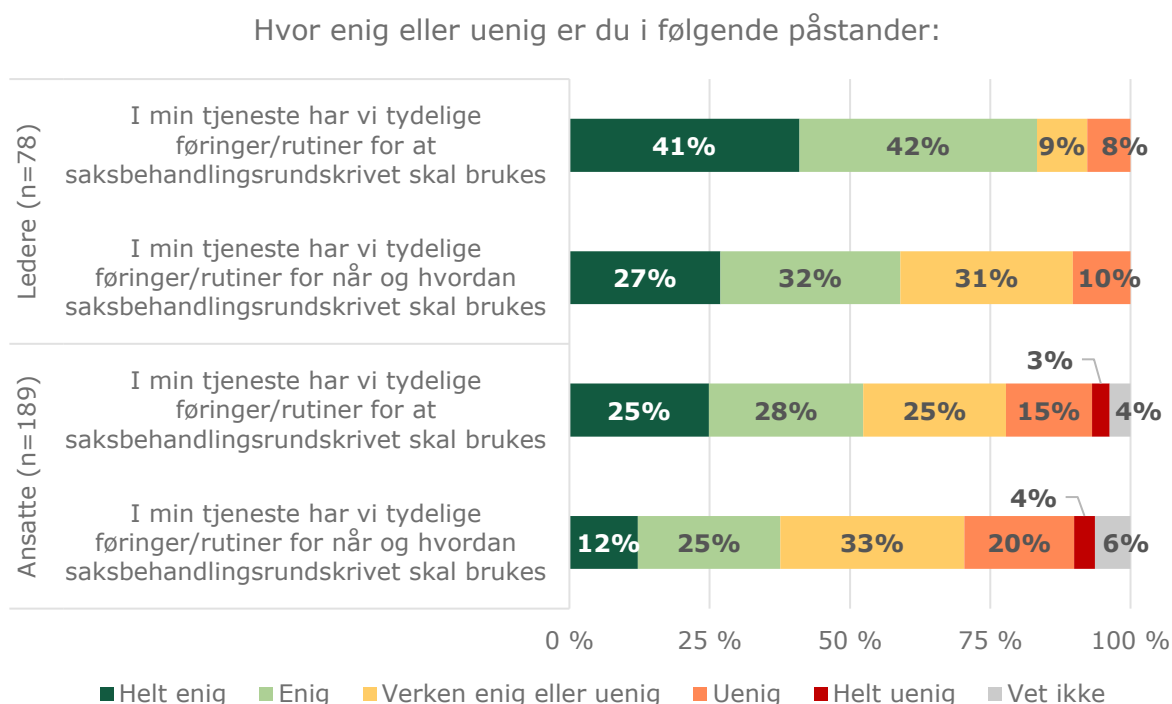
Det er kun **ansatte** som har oppgitt at de ikke tar saksbehandlingsrundskrivet i bruk i spørreundersøkelsen. Resultatene i Figur 5-3 viser at flest, med 72 prosent, svarer «Annet». Hyppigst svart blant disse er at det ikke er relevant i deres jobb fordi de ikke jobber med saksbehandling. Det er også nevnt at de ikke har det innarbeidet i rutinen lokalt, og det derfor blir glemt.

Figur 5-3: Ansattes begrunnelse for å ikke ta saksbehandlingsrundskrivet i bruk

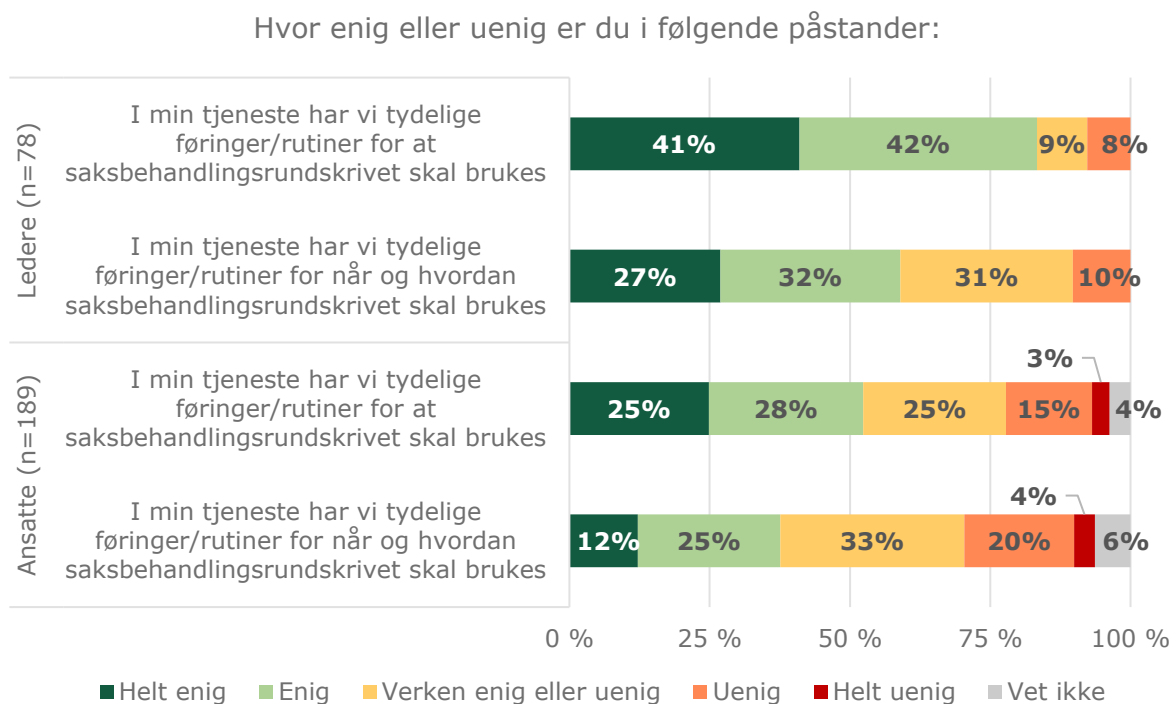
5.2.2 Vurdering av tjenestens føringer/rutiner for bruk av saksbehandlingsrundskrivet

Resultatene i

Figur 5-4 viser at mange **ledere** i barnevernstjenestene oppgir at de har tydelige føringer for *at* saksbehandlingsrundskrivet skal brukes. Mange av de **ansatte** opplever også dette, hvor i alt 53 prosent er enig eller helt enig i påstanden. Dette er lavere enn lederes opplevelse, hvor 83 prosent oppga det samme. 18 prosent av de ansatte er uenig eller helt uenig i at de har tydelig føringer eller rutiner for *at* rundskrivet skal brukes.

Ledene opplever i stor grad (59 prosent) at tjenesten har tydelige føringer for *når* og *hvordan* saksbehandlingsrundskrivet skal brukes. De **ansatte** opplever i noe mindre grad at tjenesten har tydelige føringer eller rutiner for *når* og *hvordan* saksbehandlingsrundskrivet skal brukes, hvor 24 prosent av de ansatte oppgir at de er uenig eller helt uenig. Resultatene tyder derfor på at ledere vurderer egne rutiner høyere enn ansatte. Tabell 12 i Vedlegg 5 viser at **ledere** ved store barnevernstjenester vurderer tjenestens føringer/rutiner for bruk av saksbehandlingsrundskrivet høyere enn ledere ved mellomstore og små barnevernstjenester.

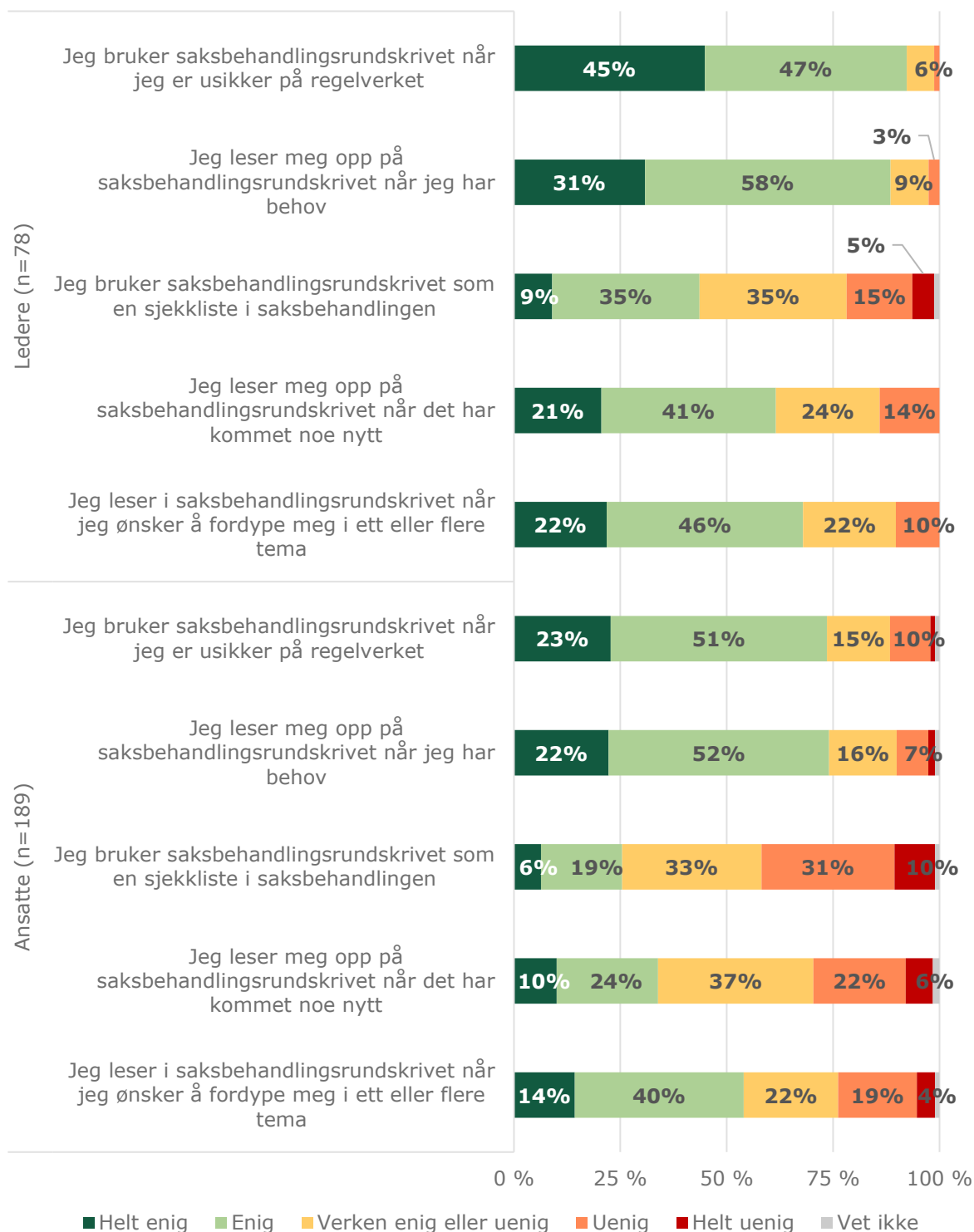
Figur 5-4: Opplevelse av tjenestens føringer/rutiner for bruk av saksbehandlingsrundskrivet

5.2.3 Bruk av saksbehandlingsrundskrivet

Figur 5-5 viser at de fleste **ledere** bruker saksbehandlingsrundskrivet når de enten er usikre på regelverket eller når de har behov. Det er i mindre grad, men fremdeles vesentlig i bruk, når de skal lese seg opp på nye føringer eller når de skal fordype seg i ulike tema. Ifølge resultatene fra spørreundersøkelsen, benyttes saksbehandlingsrundskrivet sjeldnere som sjekkliste i saksbehandlingen.

Blant de **ansatte** brukes saksbehandlingsrundskrivet når de er usikre på regelverket eller når de har behov, hvor 74 prosent har svart at de er enige eller helt enige på de to påstandene. Færre oppgir at de er enig eller helt enig i at de bruker rundskrivet når de ønsker å fordype seg i et tema eller lese seg opp når det har kommet noe nytt, og færrest oppgir at de bruker det som en sjekkliste i saksbehandlingen, hvor 41 prosent er uenig eller helt uenig i påstanden. Generelt er det større prosentandel av respondentene som er uenig eller helt uenig i påstandene blant de ansatte enn blant lederne.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Figur 5-5: Bruk av saksbehandlingsrundskrivet

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at saksbehandlingsrundskrivet i stor grad blir brukt av både ledere og ansatte når de er usikre på regelverket eller når de har behov for det. De bruker i mindre grad saksbehandlingsrundskrivet som en sjekkliste.

I intervjuene forteller barnevernstjenestene at de tar i bruk saksbehandlingsrundskrivet når de er usikre og står fast i arbeidet. Flere forteller at de bruker det som et oppslagsverk. Sitatene under viser at tjenestene tar aktivt i bruk saksbehandlingsrundskrivet i flere situasjoner:

«Vi bruker det i alle situasjoner. Hva betyr det, hva konkret vi lur på. For ting vi gjør sjeldent, så slår vi det opp. Bruker det i drøfting, hva vi skal gjøre.» - Barnevernleder kommunalt barnevern

«Bruker det aktivt hele tiden uansett hva jeg gjør, også med vedtak og sluttrapporter. Ligger fremme når jeg logger inn, så ligger den der. Et verktøy man bare bruker.» - Ansatt kommunalt barnevern

På spørsmålet om det er opp til hver enkelt saksbehandler eller om det er en del av rutinene å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet er det noe ulike svar. Flere forteller at det er en del av rutinene i møte med nyansatte, eller at ledelsen oppfordrer til bruk. Dette blir sett på som viktig for at de ansatte skal ha høy kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet og ta det aktivt i bruk. Informantene reflekterer rundt at når noen stiller et spørsmål til kollegaene blir de ofte møtt med «har du sjekket rundskrivet?». Disse funnene tyder på at saksbehandlingsrundskrivet blir sett på som en viktig støtte i arbeidet. I noen av barnevernstjenestene forteller de at det hovedsakelig er opp til hver enkelt saksbehandler å ta saksbehandlingsrundskrivet i bruk.

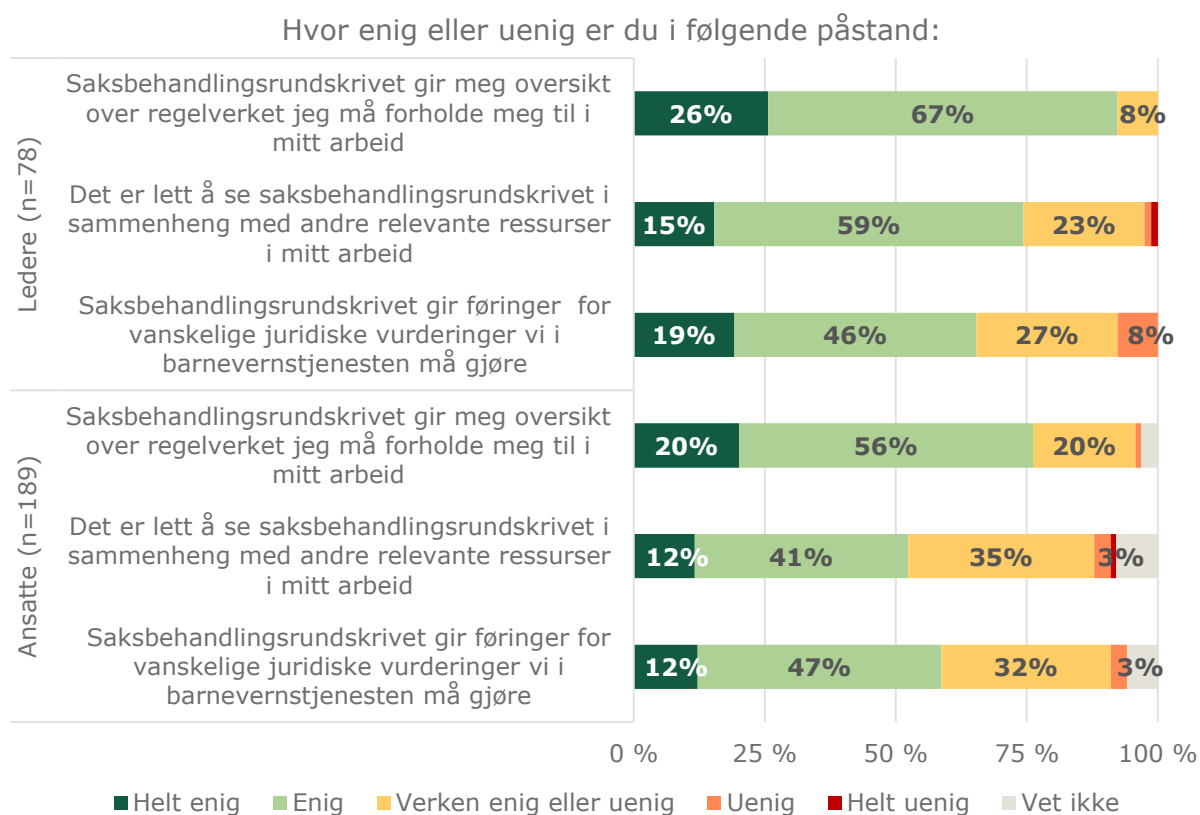
Når det gjelder opplæring og det å sette seg inn i nye områder, gis det eksempel på at de heller bruker Visma Veilederen enn saksbehandlingsrundskrivet. På spørsmål om hva som er forskjellen mellom saksbehandlingsrundskrivet og veilederen, svarer en barnevernsleder: *«Rundskrivet kan man få tak i det man trenger når man trenger det, men e-læring viser mer visuelt og gjør det enklere å sette seg inn i nye områder.»*

5.3 Vurdering av saksbehandlingsrundskrivet

5.3.1 Vurdering av saksbehandlingsrundskrivet

Resultatene i Figur 5-6 viser at mange **ledere** opplever at saksbehandlingsrundskrivet gir oversikt over regelverk og gjør det enkelt å se sammenhenger i relevante ressurser. Det er også mange som opplever at saksbehandlingsrundskrivet gir føringer for vanskelige juridiske vurderinger, men på dette spørsmålet er det også en større andel som stiller seg nøytrale (27 prosent har svart "Verken eller") og negative (åtte prosent har svart "Uenig").

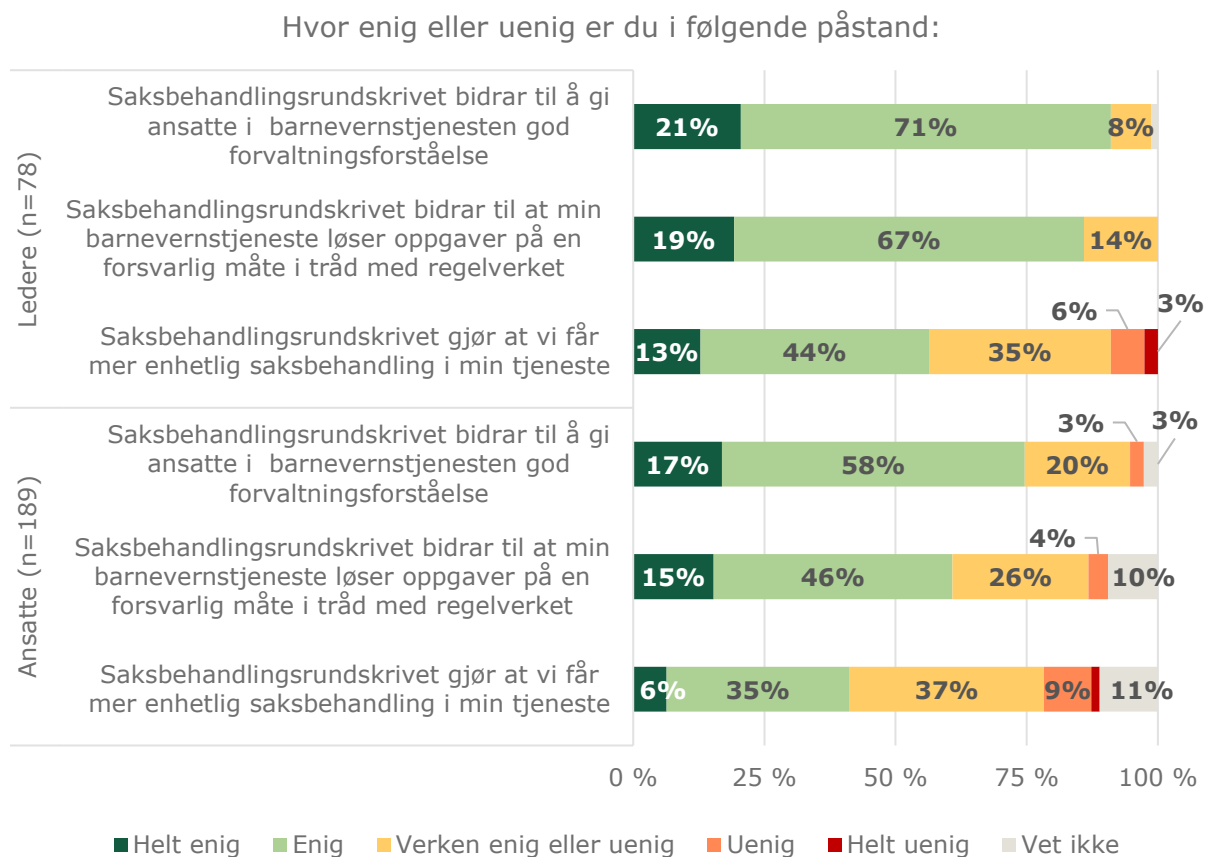
De **ansatte** vurderer at saksbehandlingsrundskrivet gir oversikt over regelverket de må forholde seg til, at det er lett å se rundskrivet i sammenheng med andre relevante ressurser og at det gir føringer for vanskelige juridiske vurderinger de i barnevernstjenesten må ta. Få eller ingen er uenig eller helt uenig i påstandene.

Figur 5-6: Vurdering av saksbehandlingsrundskrivet som støtte i møte med regelverk, sammenhenger i ressurser og juridiske vurderinger

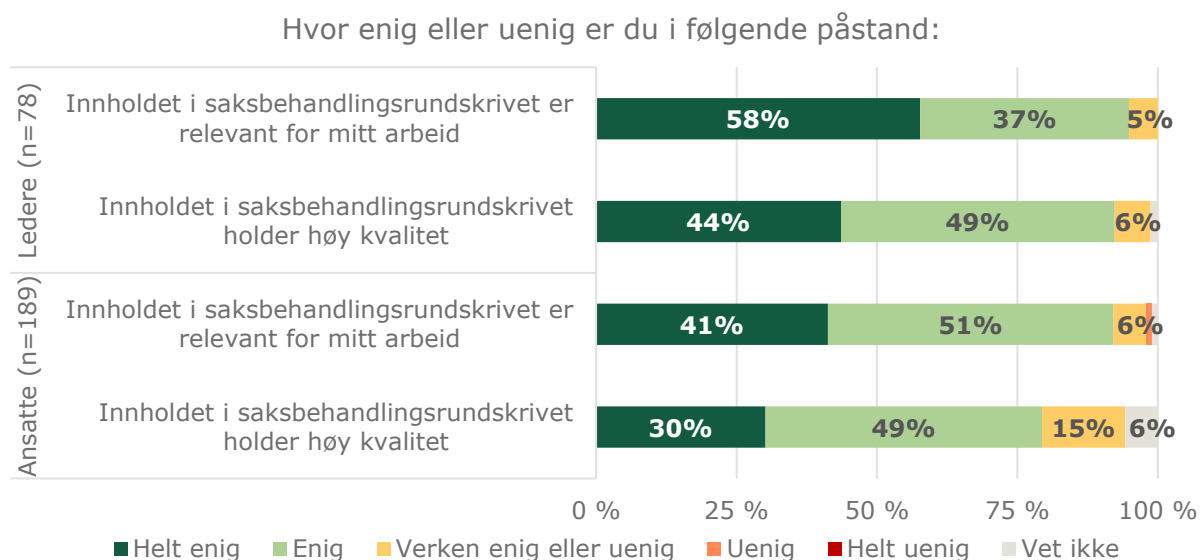
Resultatene i Figur 5-7 viser at barnevernstjenestene i stor grad opplever at saksbehandlingsrundskrivet bidrar til god forvaltningsforståelse og som støtte til å utøve sine oppgaver på en forsvarlig måte og i tråd med regelverket. Det er noe mindre enighet i at saksbehandlingsrundskrivet bidrar til en mer enhetlig saksbehandling i tjenesten. Få eller ingen er uenig eller helt uenig i disse påstandene.

Når det kommer til **ansattes** opplevelse av om saksbehandlingsrundskrivet gjør at tjenesten får mer enhetlig saksbehandling, er det flere som stiller seg nøytrale (37 prosent svarer "Verken enig eller uenig") eller negative (ni prosent svarer "Uenig" og to prosent svarer "Helt uenig").

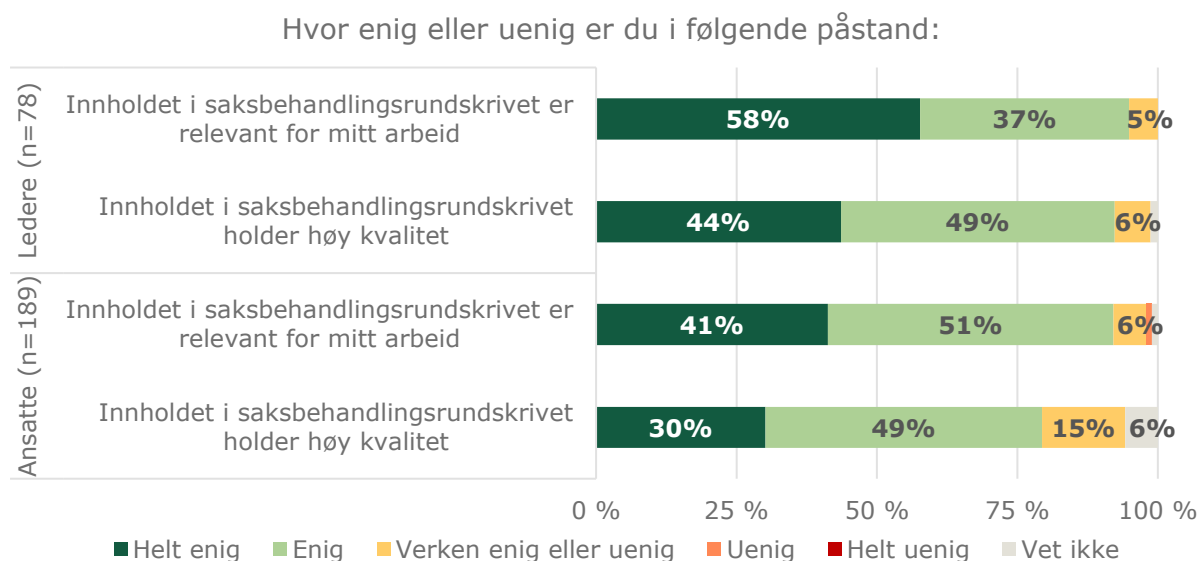

Figur 5-7: Opplevelsen av saksbehandlingsrundskrivet som støtte i utøvelsen av tjenesten

Lederne opplever i stor grad også saksbehandlingsrundskrivet som relevant for deres arbeid og av høy kvalitet. De **ansatte** vurderer det også slik, men svarer i noe større grad at de verken er enig eller uenig sammenlignet med ledere, slik det kommer frem i

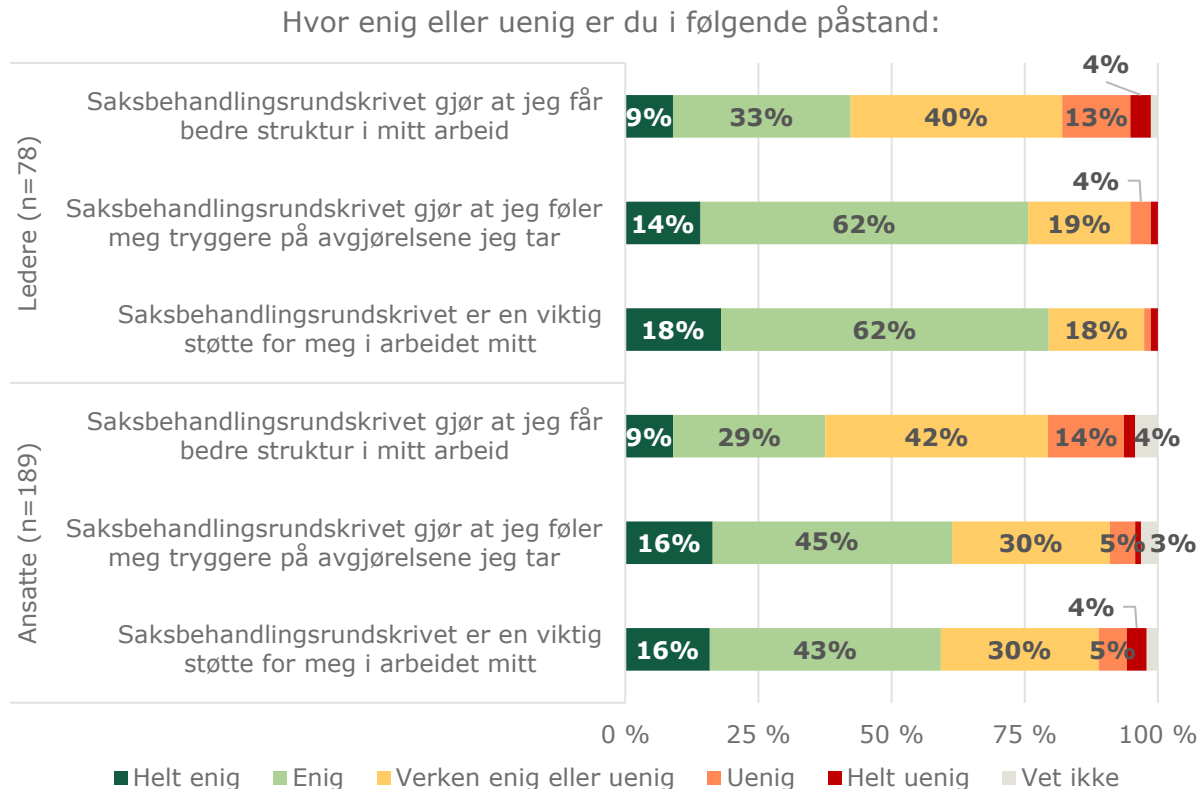
Figur 5-8.

Figur 5-8: Vurdering av saksbehandlingsrundskrivet som relevant og av høy faglig kvalitet

5.3.2 Støtte i saksbehandlingsrundskrivet

Resultatene i Figur 5-9 viser at barnevernstjenestene opplever rundskrivet som en viktig støtte i arbeidet og at det bidrar til trygghet rundt avgjørelser de tar. Det oppleves i mindre grad som strukturerende rundt deres arbeid. På spørsmålet om hvorvidt saksbehandlingsrundskrivet bidrar til at de får bedre struktur på arbeidet sitt, er det flere som stiller seg nøytrale eller negative til denne påstanden.

Figur 5-9: Vurdering av støtte i saksbehandlingsrundskrivet

Overordnet viser **funn fra intervjuene** at informantene opplever saksbehandlingsrundskrivet som relevant for deres arbeid. Det oppleves som tilgjengelig og oversiktlig for å finne informasjon. En barnevernstjeneste oppga at de opplevde å få lovendringer raskere gjennom KS eller Visma Veileder enn i produktene til Bufdir, men flertallet av informantene svarte på spørsmål om hva som gjør saksbehandlingsrundskrivet nyttig og relevant at det inneholder det ansatte og ledere lurte på, og gir trygghet i at de følger oppdatert lovverk:

«Man finner alt der, og om ikke kan man snakke med statsforvalteren. Den er detaljert og har med det meste og er lett å finne frem i. Om man ser i nettutgaven har det mye lenker hvor du blir lenket videre.» - Informant kommunalt barnevern

«Den er jo alltid oppdatert, så derfor syns jeg den er trygg å kunne bruke. Vi ønsker å ha den i papir, men det sa vi nei til siden den ikke vil oppdateres. Her er den bibelen, man skal slå opp i den og bruke den. Og for hver gang jeg leter etter noe, leser jeg også på andre ting. Lærer noe nytt om andre ting hver gang. Ellers har vi lett for å gå i fella og bare kopierer det som tidligere er gjort i stedet for å sjekke opp.» - Barnevernleder kommunalt barnevern

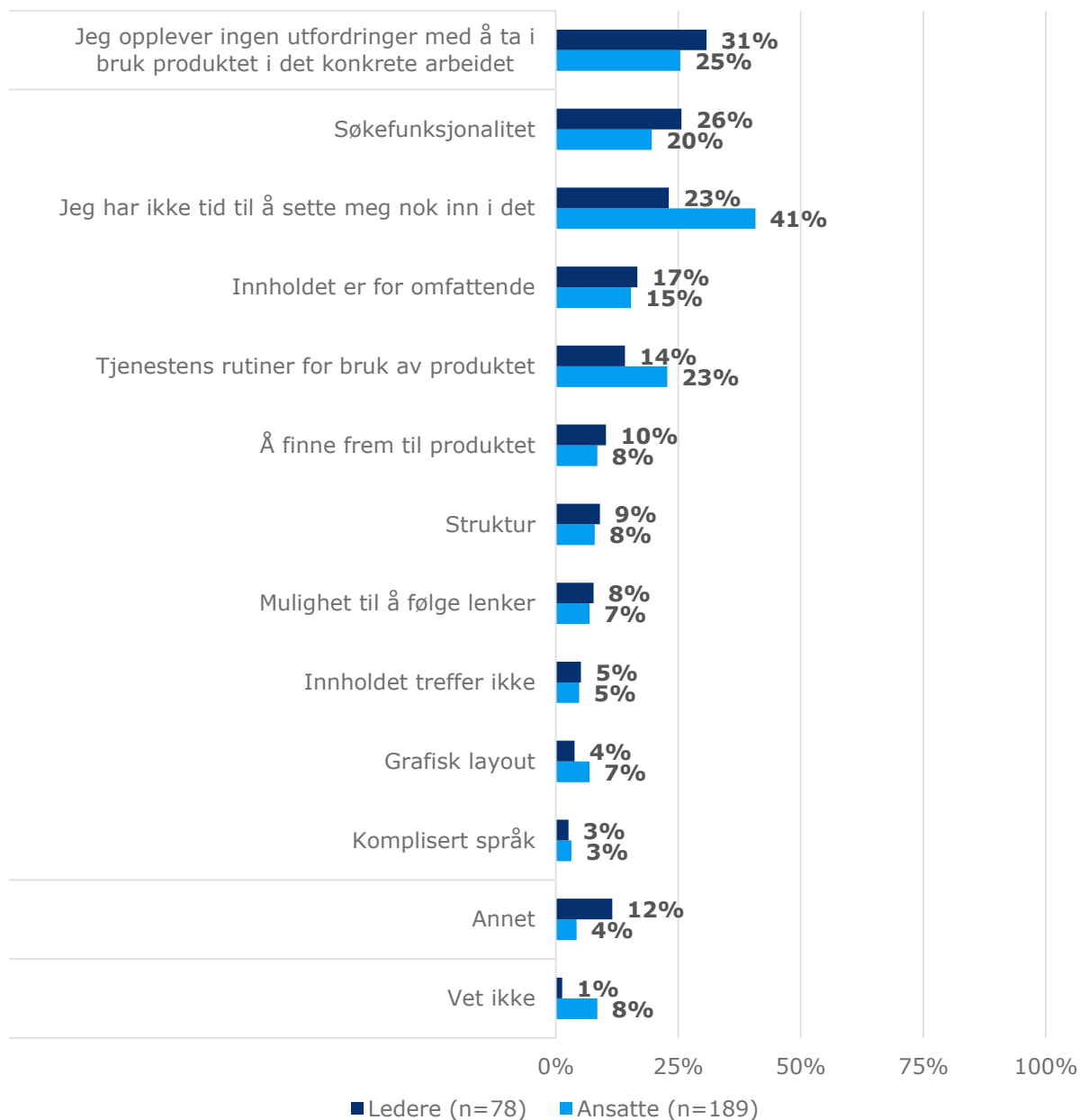
5.3.3 Utfordringer med å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet

Figur 5-10 viser at omtrent en tredjedel av **lederne** opplever ikke noen utfordringer med å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet. Blant de som har utfordringer, virker nettsidens søkefunksjonalitet å være det største hinderet, rett foran at de ikke opplever å ha tid til å sette seg inn i saksbehandlingsrundskrivet og at det er for omfattende. Av de som har svart «Annet», nevnes tid.

Med hensyn til hvilke utfordringer **ansatte** opplever med å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet i det konkrete arbeidet, svarer 25 prosent av respondentene at de ikke har opplevd noen utfordringer med dette. Av de som opplever utfordringer, er det særlig manglende tid til å sette seg inn i det som er oppgitt som en av de største utfordringene (41 prosent av de ansatte oppgir dette). 23 prosent opplever at de ikke har rutiner i tjenesten for bruk av produktet, 20 prosent opplever at søkefunksjonaliteten er en utfordring, og 15 prosent opplever innholdet som for omfattende. Av de som svarer «Annet», er tidspress hyppigst nevnt som en utfordring.

Sammenlignet med ledere, er det flere ansatte som opplever utfordringer med å ikke ha nok tid til å sette seg inn i saksbehandlingsrundskrivet, samt trekker frem tjenestens rutiner for bruk av produktet. Dette kan tyde på at ansatte i mindre grad opplever at tjenesten har tydelige rutiner for bruk av saksbehandlingsrundskrivet, og at det derfor er vanskeligere for dem, i en travel arbeidshverdag, å få tatt produktet i bruk.

Hva er de største utfordringene når det kommer til å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet i det konkrete arbeidet?

Figur 5-10: Utfordringer med bruk av saksbehandlingsrundskrivet i konkret arbeid

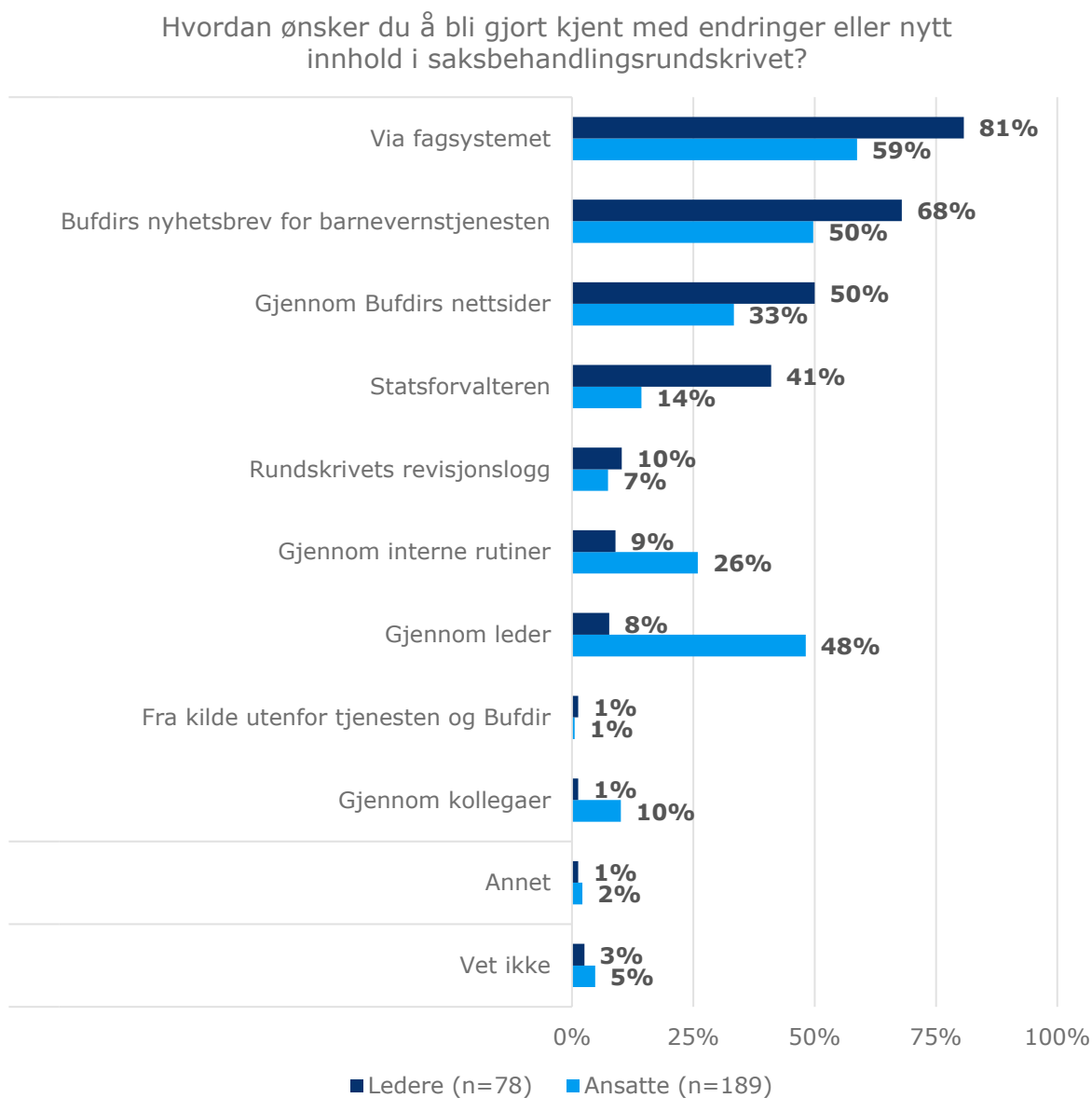
5.3.4 Hvordan bli gjort kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet?

Figur 5-11 viser at 81 prosent av **lederne** ønsker å bli gjort kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet gjennom fagsystemet de bruker. Der nest kommer Bufdirs nyhetsbrev og nettsider som med 68 prosent og 50 prosent, mens 41 prosent ønsker å få vite om endringer via statsforvalteren.

59 prosent av de **ansatte** ønsker å bli kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet gjennom fagsystemet. 50 prosent ønsker å bli gjort kjent gjennom

Bufdirs nyhetsbrev, og 33 prosent gjennom Bufdirs nettsider. 48 prosent oppgir at de ønsker å vite om endringer gjennom leder og 26 prosent ønsker å få informasjonen gjennom interne rutiner.

Resultatene fra spørreundersøkelsen tyder altså på at både ledere og ansatte ønsker å bli gjort kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet gjennom fagsystemet og/eller gjennom Bufdirs nyhetsbrev.

Figur 5-11: Preferanser på å bli gjort kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet

5.3.5 Hva kan gjøre saksbehandlingsrundskrivet mer relevant og nyttig?

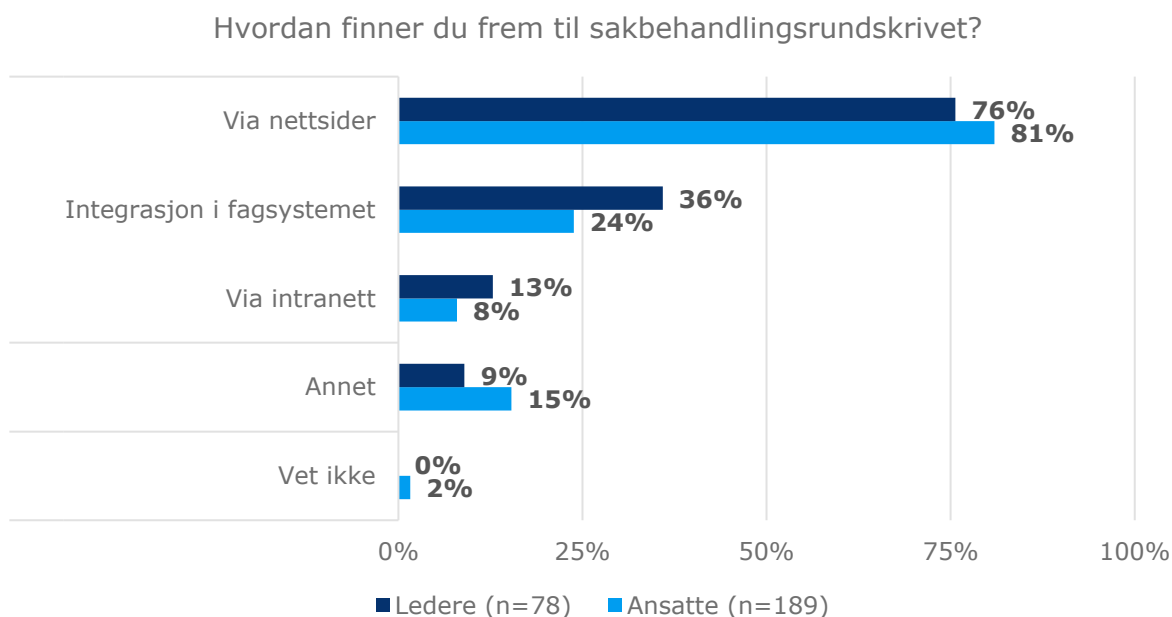
I **intervjuene** forteller informantene at de opplever saksbehandlingsrundskrivet som relevant og nyttig. Flere sier også at de aldri har stilt spørsmål over hva som kunne vært bedre. Enkelte peker på at det er en utfordring at det er omfattende tekst og informasjon, og at det er vanskelig å finne frem til ting med en gang. Det stilles spørsmål ved om navigeringen kunne vært enda bedre, sammen med bedre forklaringer og tolkninger av innholdet.

Samtlige av barnevernstjenestene vi har intervjuet vet om og tar i bruk saksbehandlingsrundskrivet på en eller annen måte. Spørsmålet om hva som gjør at de selv eller andre ikke bruker saksbehandlingsrundskrivet, var derfor vanskelig å svare på. Noen reflekterer rundt at lav bruk kan handle om at det oppleves lite tilgjengelig eller er vanskelig å slå opp i. Enkelte peker også på at de får dekket mye gjennom Visma Veilederen, noe som gjør at saksbehandlingsrundskrivet ikke brukes like aktivt.

5.4 Tilgjengelighet

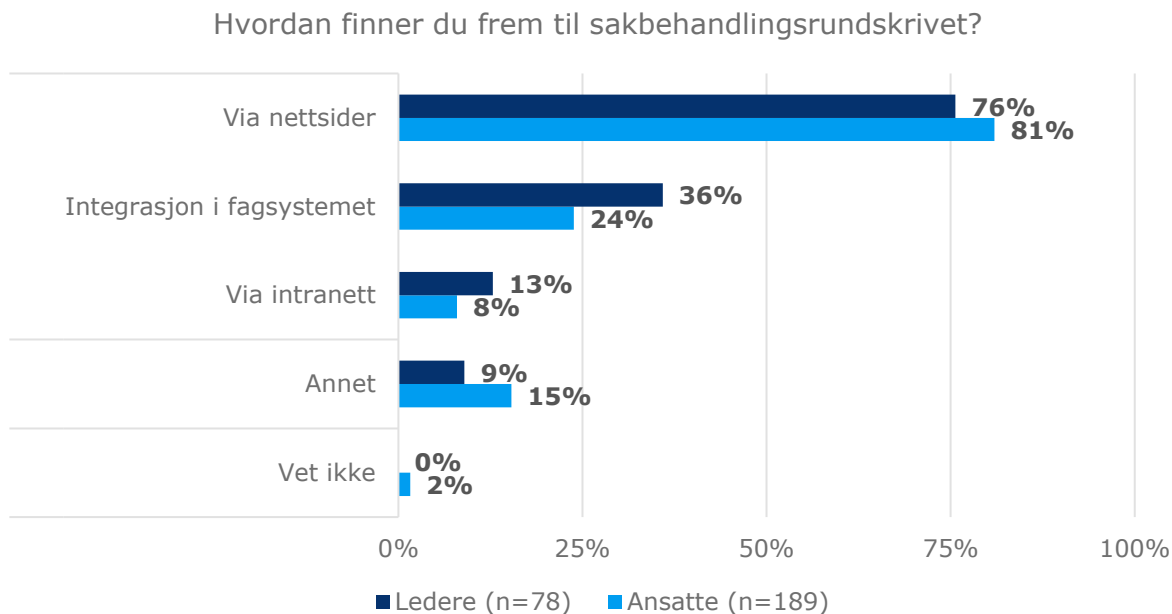
5.4.1 Hvordan finner de frem til saksbehandlingsrundskrivet?

De fleste barnevernstjenestene finner saksbehandlingsrundskrivet gjennom ulike nettsider. Det er også en del som finner det som en integrert del av fagsystemet de bruker, slik det vises i

Figur 5-12. Av **lederne** som har svart «Annet», er Visma Veilederen og egne rutiner nevnt som steder hvor de finner frem til saksbehandlingsrundskrivet. Blant de **ansatte**, svarer flesteparten at de har saksbehandlingsrundskrivet utskrevet, men også at de finner den gjennom internett eller gjennom kvalitetssikringssystemer som Compilo⁵.

⁵ Compilo er et elektronisk kvalitetssystem (internkontroll- og avvikssystem) som brukes i mange norske kommuner og offentlige virksomheter. Det gir én samlet plattform for styring av dokumenter, risikovurdering, internkontroll og avviksrapportering.

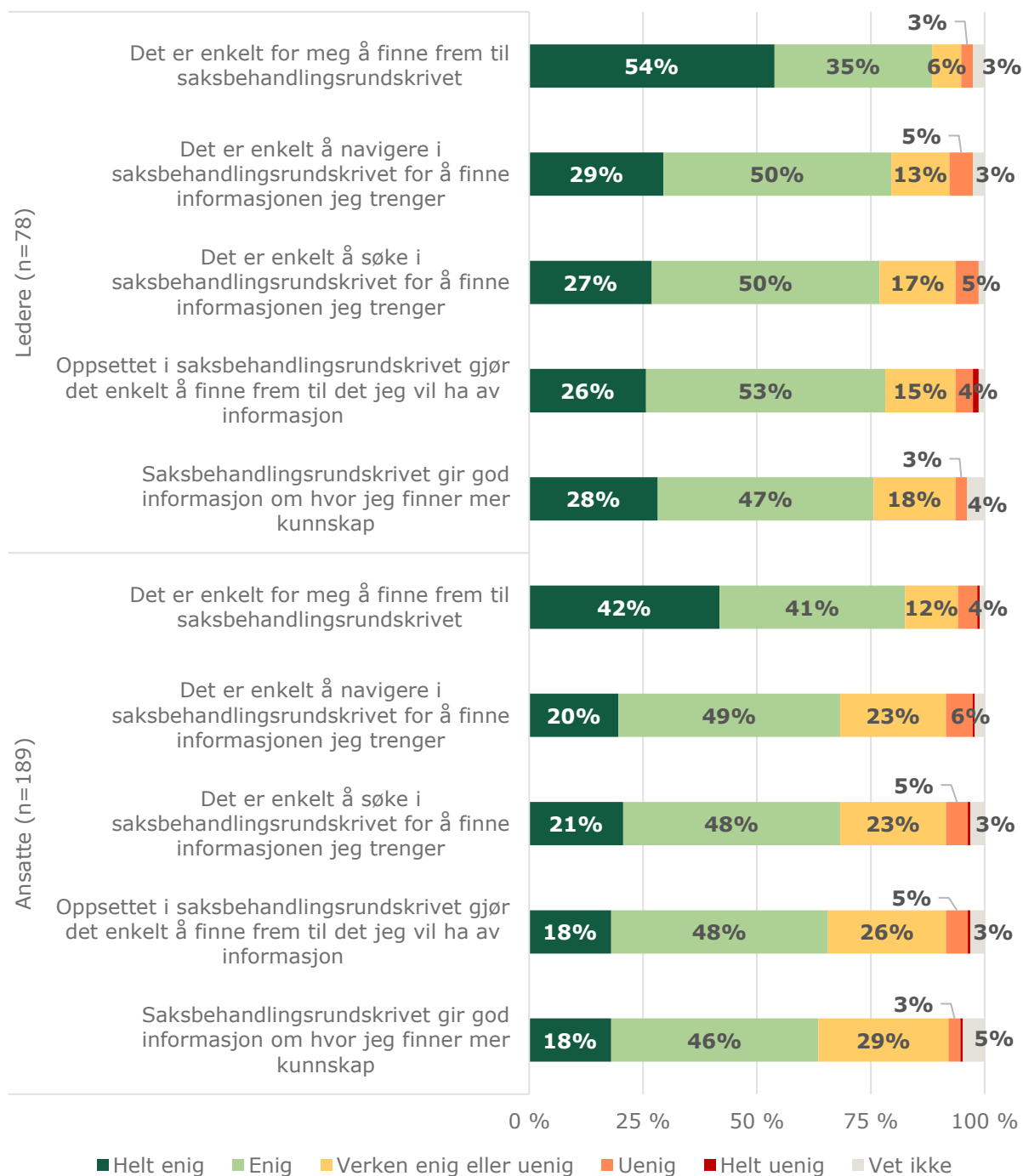
Figur 5-12: Hvordan ansatte finner frem til saksbehandlingsrundskrivet

Funn fra intervjuene tyder på at saksbehandlingsrundskrivet oppleves som veldig tilgjengelig for barnevernstjenestene. Informantene forteller at de enten søker det opp eller har det som snarvei, mens noen har også skrevet det ut eller har lastet det ned lokalt på sin PC.

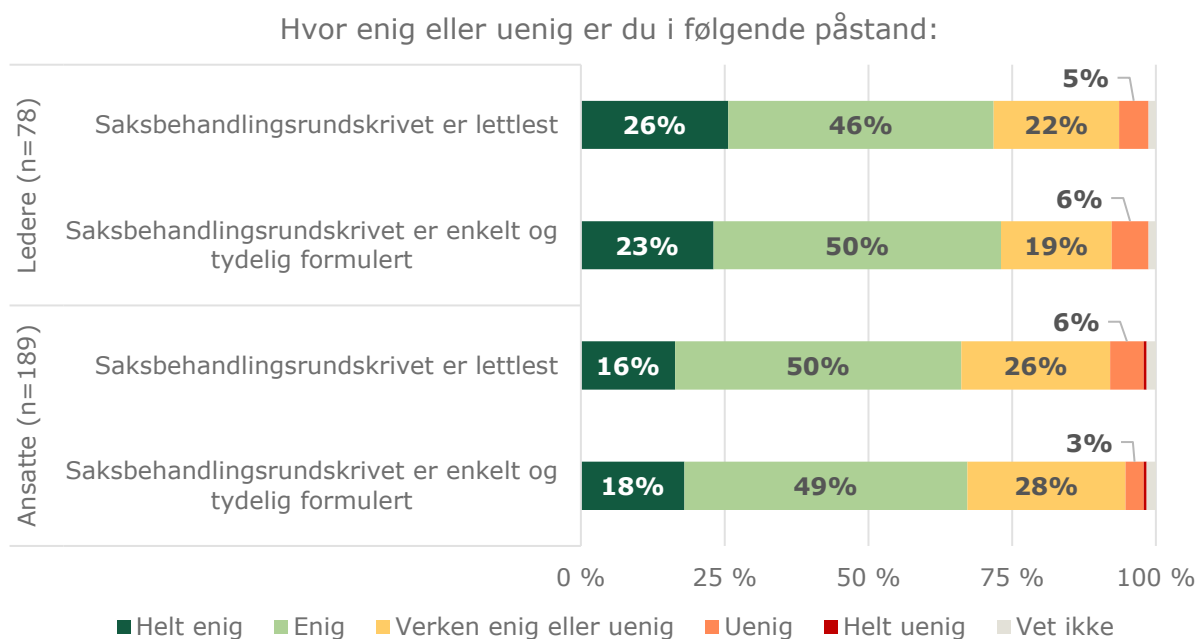
5.4.2 Vurdering av saksbehandlingsrundskrivets tilgjengelighet

Barnevernstjenestenes opplevelse av saksbehandlingsrundskrivets tilgjengelighet generelt er god. Figur 5-13 viser at det er noe lavere vurdering av de **ansatte** enn **lederne**, hvor en større andel har svart «Verken enig eller uenig».

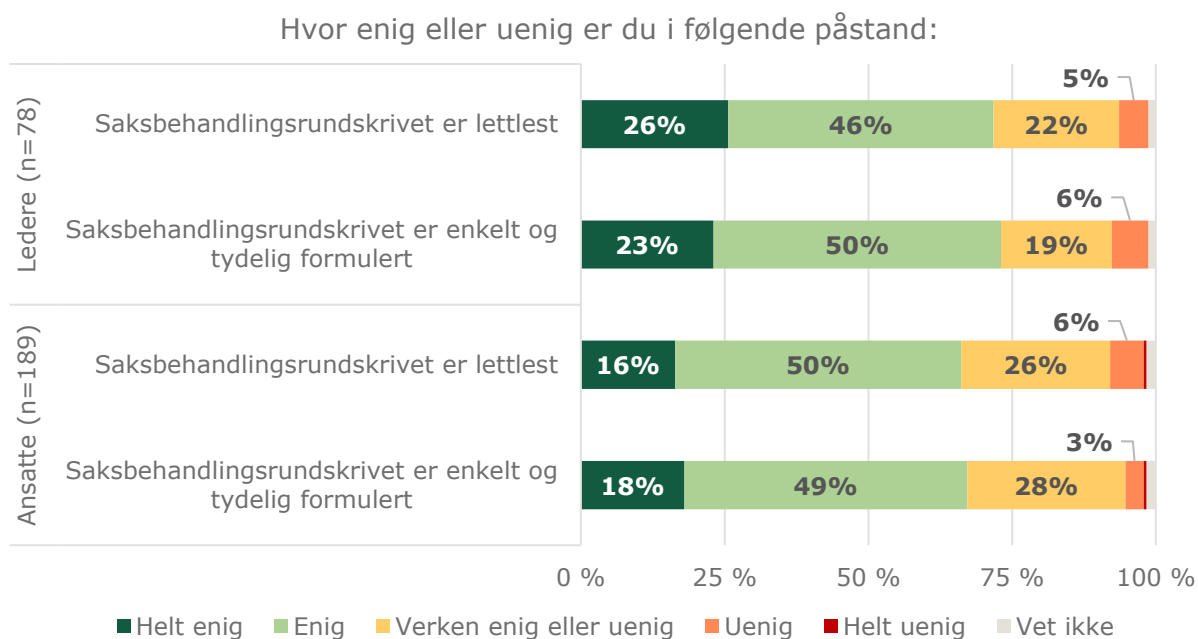
Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Figur 5-13: Opplevelsen av saksbehandlingsrundskrivets tilgjengelighet

Figur 5-14 viser at rundskrivet oppleves som lettlest og enkelt og tydelig formulert blant de fleste i barnevernstjenestene.

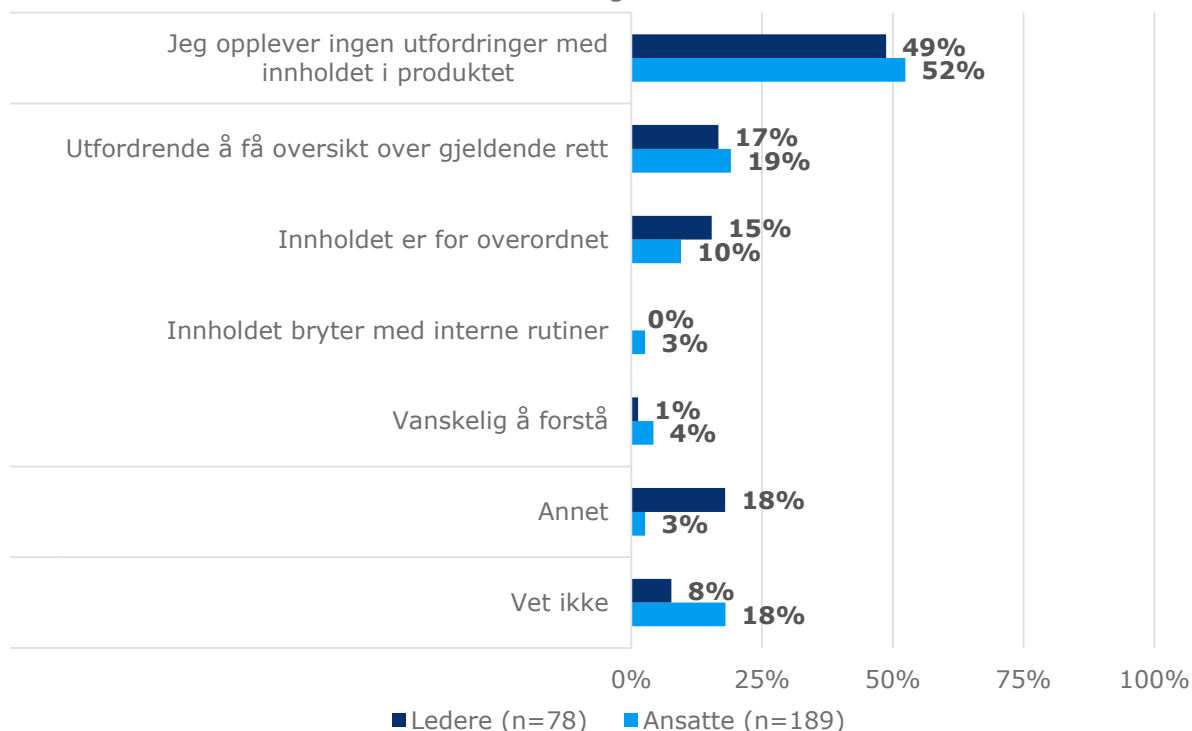

Figur 5-14: Lederes opplevelse av at saksbehandlingsrundskrivet er lettlest og enkelt og tydelig formulert

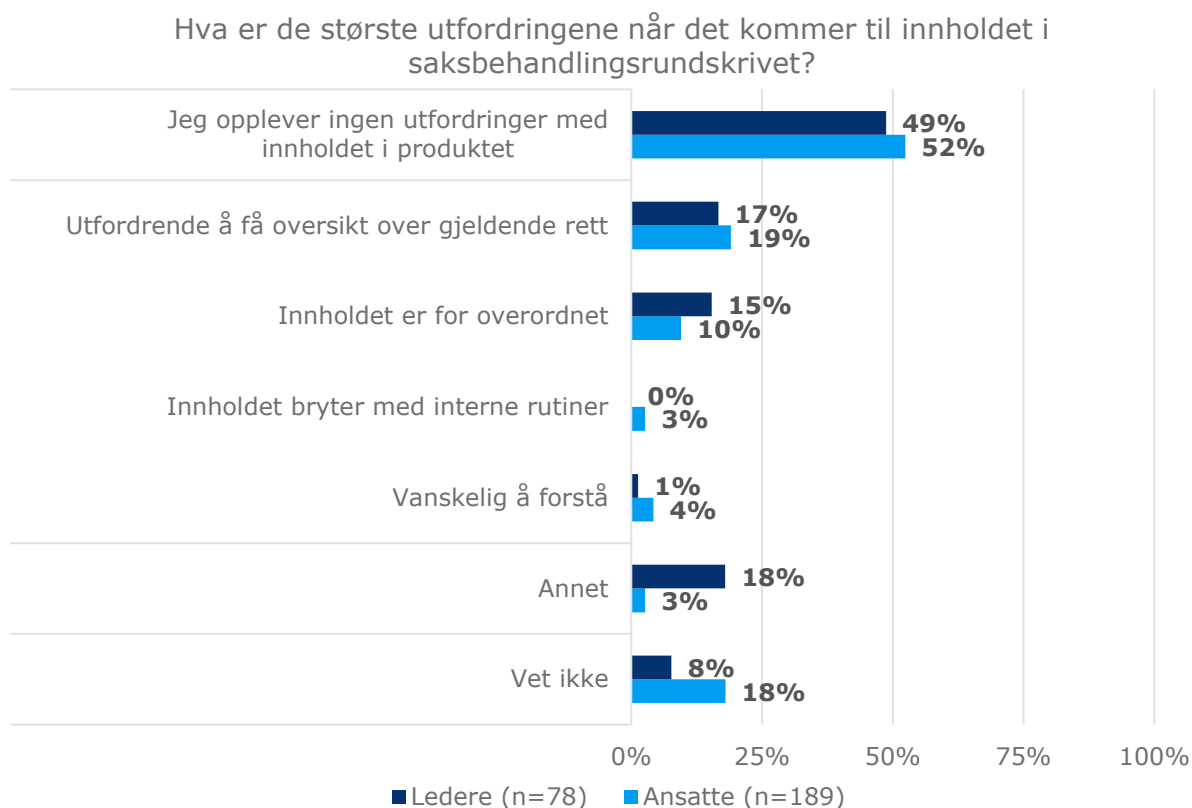
Funn fra intervjuene tyder på at utformingen og oppsettet av saksbehandlingsrundskrivet oppleves som bra. Det oppleves greit å navigere i, og at det er god innholdsfortegnelse og søkefunksjon. Saksbehandlingsrundskrivet kan både brukes for å lese seg opp på ting, i tillegg til at det kan brukes som et oppslagsverk. En ansatt beskriver utformingen og oppsettet av saksbehandlingsrundskrivet slik: *«Helt topp. Kjempeoversiktlig og godt inndelt. God søkefunksjon.»*

5.4.3 Opplevde utfordringer med innholdet i saksbehandlingsrundskrivet

Hva er de største utfordringene når det kommer til innholdet i saksbehandlingsrundskrivet?

Figur 5-15 viser at ca. halvparten av barnevernstjenestene ikke opplever utfordringer med innholdet i rundskrivet. Av **lederne** melder 17 prosent at de synes det er utfordrende å få oversikt over gjeldende rett, mens 15 prosent synes innholdet er for overordnet. Av de som har svart «Annet», nevnes det blant annet at de heller bruker Visma Veilederen eller at saksbehandlingsrundskrivet oppleves som litt rotete og til tider lite oppdatert. Blant de **ansatte** opplever 19 prosent at det er utfordrende å få oversikt over gjeldende rett gjennom saksbehandlingsrundskrivet. Blant de som har svart «Annet», svarer de at innholdet i saksbehandlingsrundskrivet er for omfattende eller tidkrevende.

Figur 5-15: Ansattes opplevelse av utfordringer med saksbehandlingsrundskrivets innhold

I intervjuene forteller noen av informantene at de opplever at informasjonen i saksbehandlingsrundskrivet er for tettpakket og omfattende. Enkelte sier dette gjør det vanskelig å navigere i, mens andre mener det er lett å finne frem til informasjonen til tross for dette. Det er en forståelse av at saksbehandlingsrundskrivet må være omfattende i lys av at det er et rundskriv. Dette kommer også fram i diskusjonen rundt språket i rundskrivet. Språket kan oppleves tungt, men det er også en forståelse for at det som formidles er komplekst. Dette illustreres i sitatene under:

«Om man først skal snakke om vanskelig og lett språk, er det tyngre i rundskrivet enn retningslinjene, men det gjør ikke noe. Brukes som oppslagsverk, ikke noe som leses fra perm til perm.» - Informant kommunalt barnevern

«Jeg opplever det som tungt språk, vanskelig å få med seg alt, tettpakket med skrift. Kunne vært formet ut litt lettere. Men det gir masse god informasjon.» - Barnevernslider kommunalt barnevern

En informant peker på at rundskrivet kunne vært mer oppdelt etter overskrifter relevant for de ulike oppgavene barnevernet gjør. Funnene fra intervjuene tyder på at det kan være behov for noe språklig forenkling.

5.5 Oppsummering av hovedfunn knyttet til saksbehandlingsrundskrivet

Undersøkelsen viser at både ledere og ansatte har høy **kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet**.

Med hensyn til **barnevernstjenestenes bruk av saksbehandlingsrundskrivet**, viser undersøkelsen at rundskrivet i stor grad blir brukt av både ledere og ansatte når de er usikre på regelverket eller når de har behov for det. Det brukes i mindre grad som en sjekkliste. I intervjuene er det flere som forteller at de bruker det som et oppslagsverk.

Mange **ledere** rapporterer om tydelige føringer for at saksbehandlingsrundskrivet skal brukes, men færre opplever at tjenestene har tydelig føring for *når* og *hvordan* det skal brukes. **Ansatte** opplever i mindre grad enn ledere at man har rutiner for at saksbehandlingsrundskrivet skal brukes, samt når og hvordan det skal brukes – en fjerdedel av de ansatte opplever at det ikke er tydelig føringer for når og hvordan saksbehandlingsrundskrivet skal brukes. I intervjuene forteller noen av barnevernstjenestene at det hovedsakelig er opp til hver enkelt saksbehandler å ta det i bruk.

En tredjedel av lederne og en fjerdedel av de ansatte opplever ingen **utfordringer** med å ta i bruk rundskrivet. Blant de som opplever utfordringer, nevnes av **ledere** nettsidens søkefunksjonalitet å være det største hinderet, rett foran at de ikke opplever å ha tid til å sette seg inn i saksbehandlingsrundskrivet og at det er for omfattende.

Blant **ansatte** som opplever utfordringer med å ta i bruk rundskrivet, nevnes ikke ha nok tid til å sette seg inn i saksbehandlingsrundskrivet, samt trekker frem tjenestens rutiner for bruk av produktet. Dette kan tyde på at ansatte i mindre grad opplever at tjenesten har tydelige rutiner for bruk av saksbehandlingsrundskrivet, og at det derfor er vanskeligere for dem, i en travel arbeidshverdag, å få tatt produktet i bruk. Blant de som opplever utfordringer med innholdet, er det å få oversikt over gjeldende rett gjennom saksbehandlingsrundskrivet trukket frem av både ledere og ansatte som den største utfordringen.

Når det kommer til barnevernstjenestenes **vurdering av saksbehandlingsrundskrivet**, oppleves det som relevant og nyttig, og at det holder høy faglig kvalitet. De opplever i stor grad at rundskrivet gir dem oversikt over regelverket og at det er enkelt å se det i sammenheng med andre relevante ressurser i arbeidet. Det er imidlertid noe lavere vurderinger på at rundskrivet bidrar til mer enhetlig saksbehandling i tjenestene, og at det bidrar til at de får bedre struktur i arbeidet sitt.

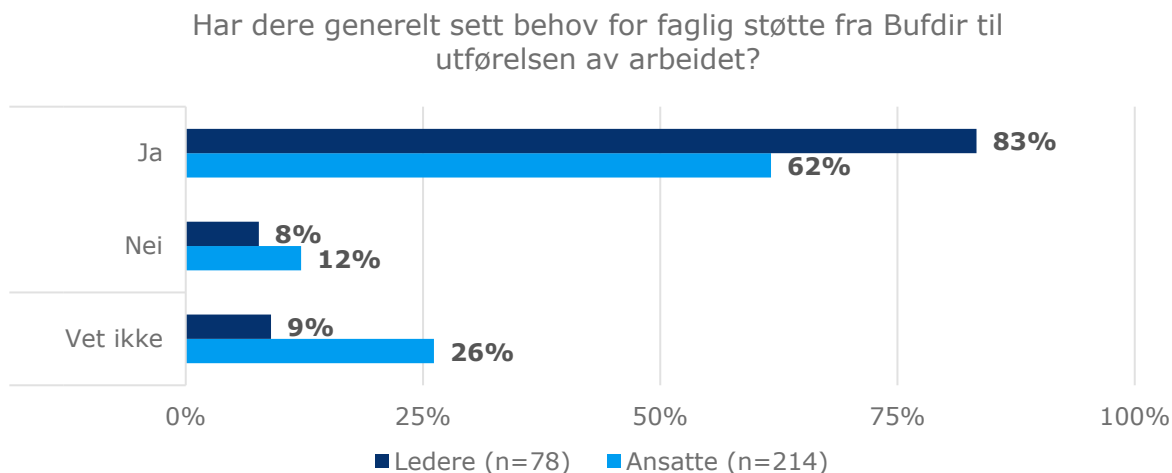
Saksbehandlingsrundskrivets **tilgjengelighet** vurderes som enkelt å finne frem til, enkelt å navigere i og enkelt å søke i. De fleste er enige i at saksbehandlingsrundskrivet er lettlest, enkelt og tydelig formulert, og rundt halvparten opplever ingen utfordringer med innholdet i rundskrivet. Resultatene fra spørreundersøkelsen tyder på at både ledere og ansatte ønsker å bli **gjort kjent med endringer eller nytt innhold i** saksbehandlingsrundskrivet gjennom fagsystemet og/eller gjennom Bufdirs nyhetsbrev.

Når det kommer til hva som kunne gjort saksbehandlingsrundskrivet **enda bedre**, tyder funn fra intervjuene på at det kan være en utfordring at det er omfattende informasjon, og at det er vanskelig å finne frem til ting med en gang. Det stilles spørsmål ved om navigeringen kunne vært enda bedre. Det pekes også på om det kunne vært bedre forklaringer og tolkninger på innholdet i saksbehandlingsrundskrivet.

6 Behov for faglig støtte fra Bufdir

Dette kapitlet ser på behov for generell faglig støtte fra Bufdir. Deltakerne ble spurt om hva de har behov for av generell faglig støtte og på hvilken måte de ønsker å få denne støtten, uavhengig av de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet.

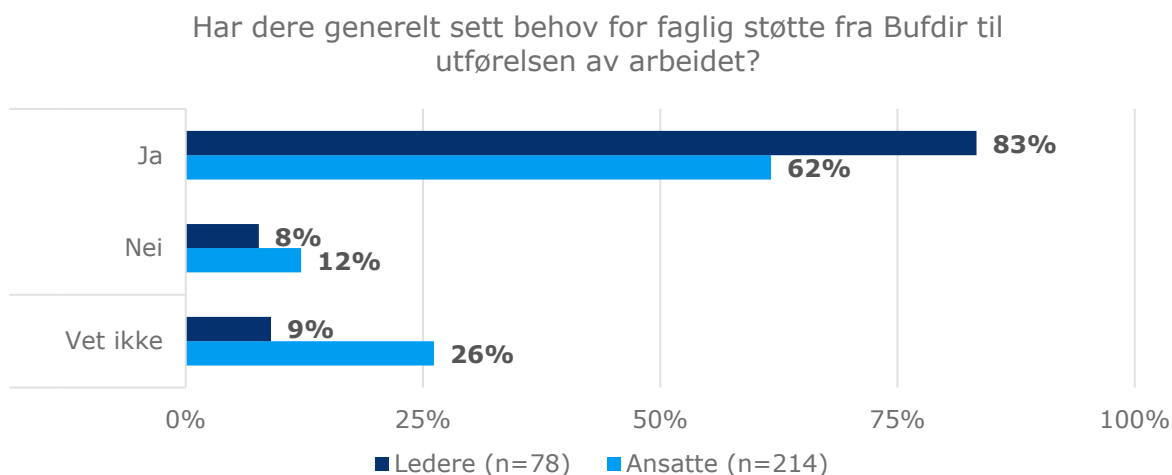
6.1 Behov for faglig støtte blant ledere

Figur 6-1 viser at de fleste lederne (83%) oppgir at de generelt sett har behov for faglig støtte fra Bufdir til utførelsen av arbeidet. Tabell 14 i Vedlegg 5 viser at det oppleves som et større ønske blant ledere ved store enn små barnevernstjenester, og aller mest blant ledere i Region øst.

Videre fikk respondentene mulighet til å svare i fritext hvordan de ønsker at Bufdir dekker behovet for faglig støtte. **Lederne** som opplever et generelt behov for støtte fra Bufdir, ønsker støtte gjennom oppdaterte rundskriv, veiledere og retningslinjer som er konkrete og oversiktlige, men også gjennom flere maler eller oppskrifter. Mange oppgir at de ønsker mer dialog med Bufdir, noe som også går igjen når det kommer til hvilken form lederne ønsker støtten gjennom. Der nevnes dialog, nyhetsbrev eller informasjon gjennom nettsidene til Bufdir og et enhetlig fagsystem for barnevernet som måter de kan få bedre støtte på.

Blant de **ansatte** oppgir 62 prosent at de har behov for faglig støtte fra Bufdir til utførelsen av arbeidet. I likhet med lederne, og som vi ser av Tabell 15 i Vedlegg 5, er det opplevde behovet størst blant ansatte i Region øst. Blant de som opplever et behov for faglig støtte, nevnes i stor grad at de ønsker videreføring av arbeidet med veiledere, retningslinjer og rundskriv. Det blir også nevnt at de ønsker webinarer eller kursing, men også at de enklere kan å komme i kontakt med Bufdir for hjelp. De ønsker at hjelpen er tilgjengelig på nett gjennom Bufdirs nettsider eller et nyhetsbrev, gjennom kursdager eller e-læring eller gjennom et fagsystem.

Figur 6-1: Behov for faglig støtte generelt sett

6.2 Er det noen områder hvor barnevernstjenestene er usikre på hva de skal gjøre, hvor produkter fra Bufdir kunne vært nyttig?

Funnene i dette underkapittelet er hentet fra **intervjuene**. De tyder på et behov for bedre informasjon og opplæring i forbindelse med nytt lovverk eller endringer. Informantene peker på at det er krevende å forstå nye krav som kommer, og at de trenger hjelp og støtte til dette. Enkelte forteller at de søker støtte andre steder enn hos Bufdir. I noen tilfeller har statsforvalteren laget videoer for å gi forklaringer ved lovendring, noe som barnevernstjenestene opplever som nyttig.

Det er videre en opplevelse blant mange av barnevernstjenestene at Vismasystemet dekker mye kunnskap og informasjon som kunne ha kommet direkte fra Bufdir.

Respondentene ønsker også en bedre innføring i Barnevernfaglig kvalitetssystem og flere kurs på relevante temaer. Videre nevnes bedre informasjon om hvordan de skal forholde seg til gråsonen mellom barnevern og helse, samt mer støtte på oppfølging av ungdom. Enkelte ønsker seg mer fysiske verktøy som plakater, brosjyrer og lignende de kan bruke i møte med familier. Her trekkes trekanten om barnets behov i sentrum fram. Funnene tyder på at barnevernstjenestene ønsker støtte på konkrete og spesifikke områder.

Det er noe variasjon i hvordan barnevernstjenestene **ønsker å få informasjon**. Noen sier at retningslinjene er gode, siden de er omfattende med faglig fundert innhold. Andre ønsker seg kortere oppsummeringer, i tillegg til bruk av videoer. Konferanser blir trukket frem som viktig for å møte andre barnevernstjenester, men også lanseringsseminar og digital formidling blir sett på som viktig. Dette viser at mennesker lærer forskjellig, og det er viktig å dekke ulike behov hos de ansatte i barnevernstjenestene.

Noen mener at Bufdir i dag gir støtte på de viktigste områdene. De opplever at det er mye bra faglig støtte, og at det i større grad er opp til barnevernstjenestene å ta ressursene i bruk. Noen av barnevernstjenestene har erfaringer med veiledningsteam og tjenestetøtteprogram, og har gode erfaringer med dette.

Enkelte barnevernstjenester opplever Bufdir som langt unna kommunene. Det var derfor usikkerhet blant noen av tjenestene hva de kunne etterspørre fra Bufdir. Opplevelsen er at Bufdir gir de overordnede rammene for tjenestene, og er en kilde for kurs og fagdager. Barnevernstjenestene forteller at informasjonen fra og til tjenesten ofte går gjennom

statsforvalteren, heller enn Bufdir. Det kan gjøre at det tar tid før informasjon blir formidlet. En barnevernstjeneste forteller at de får raskere informasjon fra KS eller gjennom Visma Veilederen om lovendringer, enn at endringene gjenspeiles i Bufdirs produkter.

Det er et ønske om at Bufdir skal ha flere møtepunkter ute i regionene for å ha bedre kjennskap til hva barnevernstjenestene står i. For noen av tjenestene er det behov for mer implementeringsstøtte fra Bufdir. Det er også et ønske om at Bufdir kan bli enda tydeligere på hva de faktisk kan bistå barnevernstjenestene med.

6.3 Fra hvilke kilder søker barnevernstjenestene faglig støtte?

På spørsmålet om fra hvilke kilder informantene søker etter faglig støtte, pekes det i **intervjuene** på et mangfold av aktører og kilder som kollegaer og Bufdirs nettsider. Her nevnes også retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet.

Flere barnevernstjenester nevner jurister som en viktig støtte i arbeidet. Igjen trekkes Visma Veilederen fram som en kilde når det trengs veiledning. Noen kommuner er del av læringsnettverk med andre kommuner som de støtter seg på for å sikre fagutvikling. Dette gjelder særlig små kommuner. Store barnevernstjenester har egne fagavdelinger hvor de får faglig støtte. Hvem de søker hjelp hos avhenger også i stor grad av konteksten. En barnevernstjeneste forteller at Bufetat er til hjelp i en konkret sak, mens Bufdir er mer til hjelp i overordnede dilemmaer. Videre nevnes et mangfold av aktører som tjenestene henter faglig støtte fra. Eksempler på dette er Statsforvalteren, universiteter/høgskoler, Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS), Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP), Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge (NUBU) og Regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS). Informantene håper at Barnevernfaglig Kvalitetssystem vil bli et godt sted for å hente faglig støtte fremover.

6.4 Oppsummering av behov for faglig støtte fra Bufdir

Resultatene fra spørreundersøkelsen tyder på at mange ledere og ansatte opplever et generelt behov for faglig støtte fra Bufdir, som oppdaterte rundskriv, veiledere og retningslinjer som er konkrete og oversiktlige. Ledere trekker også frem at de ønsker seg flere maler eller oppskrifter. Både ledere og ansatte oppgir at de ønsker mer dialog med Bufdir, og at det kunne være enklere å komme i kontakt med Bufdir for hjelp. Funn fra intervjuene støtter opp under dette, og det presiseres at barnevernstjenestene ønsker bedre informasjon og føringer for hvordan de skal forholde seg til gråsonen mellom barnevern og helse, samt mer støtte på oppfølging av ungdom. Enkelte ønsker seg mer fysiske verktøy de kan bruke i møte med familier. Funnene tyder på at barnevernstjenestene ønsker støtte på konkrete og spesifikke områder.

I intervjuene forteller enkelte barnevernstjenester at de søker støtte andre steder enn hos Bufdir. I noen tilfeller har statsforvalteren laget videoer for å gi forklaringer ved lovendring, noe som barnevernstjenestene opplever som nyttig. Det er videre en opplevelse av at Vismasystemet dekker mye kunnskap og informasjon som kunne ha kommet direkte fra Bufdir.

Det er også en opplevelse blant enkelte av barnevernstjenestene at Bufdir er langt unna kommunene. Det er et ønske om at Bufdir skal ha flere møtepunkter ute i regionene for å ha bedre kjennskap til hva barnevernstjenestene står i. For noen av tjenestene er det behov for mer implementeringsstøtte, for eksempel er det flere barnevernstjenester som trekker frem bedre innføring i Barnevernfaglig kvalitetssystem. Det er også et ønske om at Bufdir kan bli enda tydeligere på hva de faktisk kan bistå barnevernstjenestene med.

Funn fra intervjuene tyder overordnet sett på at flere barnevernstjenester er fornøyde med den faglige støtten fra Bufdir slik den er i dag. Bufdir blir sett på som viktig for å sikre kvalitet over

hele landet. Her nevnes også Grunnmodell for hjelpetiltak som viktig for arbeidet framover. En barnevernleder forteller:

«Vi trenger kvalitetssikring på tvers av landet. Det tenker jeg Bufdir har et spesielt ansvar for, det er landsdekkende. Og å være bevisst på å ikke få for regionale ulikheter. Vi vet grunnmodellen vil være for å unngå det.»

Samtidig tyder funn fra intervjuene på et behov for bedre informasjon og opplæring i forbindelse med nytt lovverk eller endringer. Informantene peker på at det er krevende å forstå nye krav som kommer, og at de trenger hjelp og støtte til dette.

7 Overordnede refleksjoner fra statsforvaltere/KS

7.1 Behov for faglig støtte og støtte til regelverk

7.1.1 Hvilke behov har kommunene

Statsforvalterne og KS forteller gjennom intervjuene at det er et stort behov for faglig støtte for barnevernstjenestene i kommunene. Dette behovet er særlig stort når det gjelder de små kommunene, samt på områder som tjenestene ikke møter så mye på til vanlig. Det er stor variasjon mellom kommunene når det gjelder behov. Dette handler om tilgang på personell og kompetanse, tjenester og oversikt. Informantene bekrefter mye av inntrykket fra barnevernstjenestene: barnevern blir mer og mer krevende, og det er høyere forventning for juridiske krav og faglig forankring. Dette er samtidig som det skjer raske endringer som barnevernstjenestene må forholde seg til. På grunn av dette understrekes behovet for at saksbehandlingsrundskrivet og retningslinjer må oppdateres raskt slik at barnevernstjenestene kan være trygge på at de baserer seg på oppdaterte lovkrav.

Informantene peker på at det har vært en utvikling i faglig støtte fra Bufdir sin side de siste årene som oppleves veldig bra. Det oppleves som positivt at det er kommet gode retningslinjer til bruk i arbeidet, og at Bufdir er lydhør for innspill for å treffe ulike behov. Samtidig vises det til at det er viktig med kursing og opplæring i tillegg til de kunnskapsbaserte retningslinjene.

7.1.2 I hvilke situasjoner/ til hvilke typer oppgaver

Statsforvalterne og KS bekrefter behovet for mer støtte og veiledning for barnevernstjenestene rundt forståelsen for lovverket. Statsforvalterne sier at de ofte blir kontaktet av barnevernstjenestene rundt juridiske spørsmål. Saksbehandlingsrundskrivet blir sett på som en viktig støtte inn i dette. Samtidig blir statsforvaltere kontaktet om ting som står i saksbehandlingsrundskrivet.

7.1.3 Fra hvem og på hvilken måte er det behov for støtte

Statsforvaltere opplever selv at de har en viktig oppgave i å formidle videre barnevernstjenestenes behov til Bufdir. Samarbeidet mellom statsforvaltere, Bufdir og kompetansesentre blir sett på som viktig for å sørge for faglig støtte, samt at barnevernstjeneste har støtte i egen kommune. Det pekes på at det er sentralt at saksbehandlingsrundskrivet er oppdatert og tydelig slik at det blir lik praksis mellom kommunene.

Det at faglig støtte er praksisnært er sentralt. Informantene viser til at de digitale ressursene i form av retningslinjer og saksbehandlingsrundskrivet er til god hjelp for tjenestene, men at tjenestene har behov for mer enn kun skriftlig materiell. Eksempler på dette er å ha videoer med opplæring som et supplement til retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet. Videoer med forklaringer rundt hva som er bakgrunnen for retningslinjene og hvordan bruke dem blir også sett på som nyttig. Selv om digitale produkter er en essensiell støtte i arbeidet, er det noen informanter som trekker fram at man må ha en grunnleggende kompetanse i bunn for å dra nytte av digitale verktøy og veiledere. Det er derfor viktig å sørge for at barnevernstjenestene har denne grunnkompetansen.

7.2 Kjennskap og implementering

Statsforvalterne og KS ble også stilt spørsmålet om kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet og retningslinjene. På lik linje som hos barnevernstjenestene er saksbehandlingsrundskrivet godt kjent, og informantene har kjennskap til de retningslinjene som er relevant for eget arbeid.

Informantene forteller at retningslinjene er gjort kjent gjennom både webinarer og nyhetsbrev, samt at de er blitt tatt opp på diverse kurs og samlinger. Enkelte informanter opplever at

retningslinjene er for dårlig implementert i barnevernstjenestene. De etterlyser mer informasjon om hvordan man skal ta i bruk retningslinjene.

Enkelte informanter kommenterer at statsforvalterne skulle hatt en større rolle i implementeringen for å hjelpe kommunene å få retningslinjene mer under huden. Videre pekes det på at for å styrke implementeringen burde Bufdir informere om retningslinjene flere steder slik at kommunene blir påminnet om at retningslinjene finnes som en støtte i arbeidet.

7.3 Bruk av de veiledende produktene i eget arbeid

7.3.1 Om og hvordan statsforvaltere/KS bruker produktene

Statsforvalterne forteller at de bruker saksbehandlingsrundskrivet aktivt i oppfølging av kommunene og i tilsynsarbeid. Retningslinjene blir brukt der det er relevante. Samlet sett oppleves de som nyttige.

Noen av informantene ble mer oppmerksom på retningslinjene under intervjuet og reflekterte rundt hvordan de kunne bruke de mer i eget arbeid. På samme måte som barnevernstjenestene er det også noen av statsforvalterne som synes det er utfordrende å finne frem til retningslinjene når Bufdir oppdaterer nettsiden og retningslinjene ikke er tilgjengelig på samme sted lenger.

7.3.2 Opplevelsen av nytte i eget arbeid

Retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet oppleves som nyttige for statsforvalterne siden de gir retninger på de forventningene som er. De oppleves som nyttige i tilsynsarbeid for å vurdere hva som er innenfor eller utenfor lovkrav. Saksbehandlingsrundskrivet brukes ofte. Retningslinjene brukes eksempelvis for å gi vurderinger av skjønn, eller for å holde seg oppdatert på forskningen.

7.3.3 Andre refleksjoner

Enkelte av statsforvalterne peker på utfordringer med å navigere i tolkningsuttalelser, som er viktig å se i sammenheng med retningslinjene. En bedring av dette kunne bidratt til å styrke den helhetlige saksbehandlingen. Videre pekes det på at det er viktig at når det kommer noe nytt som involverer flere tjenester, så er det viktig at direktoratene snakker sammen slik at praksisene henger sammen. Et eksempel på dette fra en informant er samarbeidet mellom helse og barnevern. Det kan være tjenester med ulike forventninger til seg, noe som kan utfordre samarbeidet når nye føringer kommer uten at de er samstemte.

8 Oppsummering og anbefalinger

Undersøkelsen viser at barnevernstjenestene i all hovedsak er godt fornøyde med de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet, og mange finner god støtte i produktene i sitt daglige arbeid. Det har allikevel blitt identifisert flere forbedringspunkter for å gjøre produktene enda mer relevante og tilgjengelige for tjenestene.

8.1 Overordnede anbefalinger

Svært mange av lederne og ansatte som svarte på spørreundersøkelsen, oppgir at de er godt fornøyde med de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet. Produktene oppleves som tilgjengelige, relevante og enkle å bruke. Blant ledere og ansatte som opplever et behov for faglig støtte, nevnes i stor grad at de ønsker videreføring av arbeidet med veiledere, retningslinjer og rundskriv. Det tyder på at arbeidet med utvikling av retningslinjer og oppdatering av rundskrivet, verdsettes ute i tjenestene. I tillegg trekker informanter fra statsforvaltere og KS frem at det har vært en positiv utvikling i faglig støtte fra Bufdir.

Anbefaling: Vi anbefaler at Bufdir fortsetter arbeidet med å utvikle gode og kunnskapsbaserte retningslinjer for arbeidet i kommunalt barnevern, samt at de oppdaterer og vedlikeholder saksbehandlingsrundskrivet.

Samtidig er det mange tjenester som forteller at de benytter Visma Veilederen til opplæring og støtte i arbeidet. Informanter som er godt fornøyd med Visma Veilederen trekker frem at de korte opplæringsvideoene er nyttige og enkle og ta i bruk, at innholdet raskt oppdateres i henhold til gjeldene lovverk og at det er enkelt å få svar på det man lurer på. Det tyder på viktigheten av at lovendringer raskt gjenspeiles i produktene, og at lovendringer kommuniseres ut til tjenestene på en hensiktsmessig måte. Det tyder videre på at retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet fremdeles har et forbedringspotensial når det kommer til **utforming**. Tid og kapasitet til å sette seg inn i retningslinjene trekkes frem som en stor utfordring blant barnevernstjenestene som deltok på intervju. Dette innebærer at retningslinjene bør utformes på en slik måte at barnevernstjenestene raskt kan finne frem til de de trenger hjelp med i en travel hverdag. For at Bufdir som fagdirektoratet blir premissleverandør for faglig utvikling og opplæring for kommunalt barnevern, anbefaler vi følgende:

Anbefaling: Vi anbefaler at Bufdir videreutvikler utformingen av retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet slik at det blir enda enklere for barnevernstjenestene å benytte produktene i arbeidet. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom korte introduksjonsvideoer til spesifikke tematikker, e-læring, flere visuelle fremstillinger og et mer interaktivt design.

Anbefaling: Vi anbefaler at Bufdir sørger for at lovendringer raskt oppdateres i produktene, og at endringene kommuniseres ut til barnevernstjenesten på en god måte.

Både barnevernstjenestene og statsforvalterne trekker frem at det kan være uklart for tjenestene *når* og *hvordan* de kunnskapsbaserte retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet skal tas i **bruk**. Resultatene tyder på at gode lokale rutiner for bruk, er essensielt for at de ansatte tar produktene i bruk, samtidig som mange ledere er usikre på *når* og *hvordan* retningslinjene bør brukes. Det er opp til kommunene hvordan de vil sikre og organisere kompetanse og fagutvikling i tjenestene, samtidig ser vi behov for ytterligere tydeliggjøringer fra Bufdir i bruken av produktene.

Anbefaling: Vi anbefaler at Bufdir, som ansvarlig fagdirektoratet for barnevernet, bør tydeliggjøre og eksemplifisere hvordan produktene kan tas i bruk av tjenestene for å sikre beste praksis.

Det er noe variasjon i hvordan barnevernstjenestene ønsker **kompetanseutvikling**. Noen sier at retningslinjene er gode siden de er omfattende med faglig fundert innhold. Andre ønsker seg kortere oppsummeringer, flere maler eller oppskrifter, i tillegg til bruk av videoer.

Med hensyn til andre kilder for kompetanseutvikling, blir konferanser trukket frem som viktig for å møte andre barnevernstjenester. Også lanseringsseminar, kursing og digital formidling blir sett på som viktig, som for eksempel webinarer og e-læring. Videre ønsker barnevernstjenestene tilgjengelig informasjon gjennom Bufdirs nettsider, nyhetsbrev og gjennom sitt fagsystem. Samtidig er det flere som trekker frem et ønske om mer dialog med Bufdir. Dette viser at mennesker lærer forskjellig, og det er viktig å dekke ulike behov hos de ansatte i barnevernstjenestene.

Anbefaling: Vi anbefaler at Bufdir sørger for en ivaretagelse av variasjon i læringsstrategier i sine produkter.

Flere av barnevernstjenesten uttrykker – gjennom både intervjuer og spørreundersøkelsen – at de ønsker mer støtte og hjelp fra Bufdir på konkrete og spesifikke områder. Ansatte i barnevernstjenesten er ofte involvert i komplekse saker der det kan være **vanskelig å navigere i hva som er rett i henhold til lovverket**. Funnene fra de kvalitative intervjuene med både barnevernstjenestene og statsforvalterne tyder på et behov for bedre informasjon og opplæring i forbindelse med nytt lovverk eller endringer. Informantene peker på at det er krevende å forstå nye krav som kommer, og at de trenger hjelp og støtte til dette. Resultatene tyder på et stort behov for støtte og veiledning i konkrete juridiske avveininger. Vi forstår disse funnene som at;

1) Det er behov for videreutvikling av retningslinjene og saksbehandlingsrundskrivet slik at Bufdir bidrar til økt forståelse av lovverket innenfor sitt mandat;

2) Det er et stort behov blant barnevernstjenestene for rådgivning og sparringspartnere i komplekse enkeltsaker.

8.2 Anbefalinger knyttet til de kunnskapsbaserte retningslinjene

Resultatene fra undersøkelsen viser at barnevernstjenestene generelt er fornøyd med de kunnskapsbaserte retningslinjene. Resultatene tyder på at det er relativt høy **kjennskap** til de kunnskapsbaserte retningslinjene, men at ansattes kjennskap ofte er betinget av informasjon fra leder. Med hensyn til retningslinjenes **utforming og innhold**, viser resultatene at de oppleves som letteste og tydelige, lett tilgjengelige, og at det er enkelt å finne informasjon og å navigere i dem. Når det gjelder **bruken** av retningslinjene, oppleves de som god støtte og som nyttige og relevante i arbeidet, og er ikke til hinder for å utøve faglig skjønn. De oppleves også som godt faglig fundert i gjeldende forskning og oppdatert lovverk. Bufdirs nettsider er en viktig kilde når de skal finne frem til retningslinjene.

Med hensyn til forbedringspunkter knyttet til **kjennskap** til de kunnskapsbaserte retningslinjene, ser vi følgende:

Det er noen barnevernstjenester som ikke har så høy kjennskap til retningslinjene. Dette tyder på at det er behov for å gjøre retningslinjene bedre kjent. Resultater fra undersøkelsen viser at nyhetsbrevet, integrasjon i BFK og fagsystemer, sammen med bufdir.no er viktige informasjonskanaler for å gjøre produktene kjent blant ledere.

Anbefaling: Vi anbefaler at Bufdir arbeider for å gjøre produktene mer kjent. Her er nyhetsbrevet, integrasjon i BFK og fagsystemer, sammen med bufdir.no, viktige kilder.

Med hensyn til forbedringspunkter knyttet til **bruk** av de kunnskapsbaserte retningslinjene, vil vi trekke frem følgende fra kartleggingen:

Resultatene fra kartleggingen viser at ansattes kjennskap i stor grad avhenger av at leder gjør retningslinjene kjent i tjenesten. Funnene viser også at det er noe usikkerhet knyttet til *når* og *hvordan* man skal bruke retningslinjene. Dette viser viktigheten av gode interne rutiner lokalt, samtidig som det også viser et behov for bedre implementeringsstøtte.

En av intensjonene bak de kunnskapsbaserte retningslinjene er å heve kvaliteten på tjenestene og redusere uønsket variasjon. Våre resultater tyder imidlertid på at ledere ved små barnevernstjenester har lavere kjennskap til retningslinjene enn ledere ved store og mellomstore tjenester.

***Anbefaling:** Vi anbefaler at Bufdir jobber for å gi bedre implementeringsstøtte i forbindelse med nye produkter. Det kan være variasjon i behovet for dette, og resultatene fra undersøkelsen tilsier at det kan være viktig å ha et særlig fokus på små barnevernstjenester.*

Men hensyn til forbedringspunkter knyttet til **tilgjengeligheten** til de kunnskapsbaserte retningslinjene, viser kartleggingen følgende:

Resultatene fra kartleggingen tyder videre på at det er fremdeles en utfordring å navigere i det store antallet pedagogiske virkemidler på barnevernområdet, som også ble identifisert i DFØs kartlegging (DFØ, 2024). Barnevernstjenestene peker på et ønske om å ha informasjon mer samlet. Samtidig pekes det på at implementering av BFK nå kan gjøre det enklere å se ressursene i sammenheng.

***Anbefaling:** Vi anbefaler at Bufdir bidrar til en god implementering av BFK og at retningslinjene blir godt integrert. I dette arbeidet er det også viktig å legge en god plan for implementeringsstøtte til barnevernstjenestene. Samtidig må Bufdir være oppmerksom på hvordan behovet for samlet informasjon kan ivaretas for tjenester som enda ikke har implementert BFK.*

8.3 Anbefalinger knyttet til saksbehandlingsrundskrivet

Generelt viser resultatene fra undersøkelsen at barnevernstjenestene er godt fornøyde med saksbehandlingsrundskrivet. Resultatene fra kartleggingen viser at ansatte får informasjon om saksbehandlingsrundskrivet primært gjennom egen leder. Dette viser viktigheten av ansvaret leder har for å gjøre de ansatte **kjent** med saksbehandlingsrundskrivet og eventuelle endringer som gjøres der. Når det kommer til **bruk**, tyder resultatene på at saksbehandlingsrundskrivet oppleves som relevant og nyttig for både ledere og ansatte. Det blir ofte brukt som en støtte når leder eller ansatt er usikker på regelverket, som et oppslagsverk og/eller som veiviser når de er usikre eller står fast i arbeidet. Med hensyn til **utforming og innhold**, oppleves det lettest, enkelt og tydelig formulert. Tilbakemeldingen er at rundskrivet holder høy faglig kvalitet og gir oversikt over regelverket, og det er enkelt å se det i sammenheng med andre relevante ressurser i arbeidet.

Med hensyn til forbedringspunkter knyttet til **bruk**, viser funnene at noen barnevernstjenester opplever at det tar lang tid før lovendringer reflekteres i saksbehandlingsrundskrivet. Det viser et forbedringspotensial knyttet til oppdatering av saksbehandlingsrundskrivet.

Vi anbefaler å se til den overordnede anbefalingen om å raskt oppdatere produktene ved endringer i lovverket, og at endringene kommuniseres ut til barnevernstjenesten på en god måte.

Med hensyn til forbedringspunkter knyttet til **utforming og innhold**, tyder resultatene på at noen kan oppleve saksbehandlingsrundskrivet som omfattende og vanskelig å navigere i. Noen sliter med å få oversikt over gjeldene rett og opplever at saksbehandlingsrundskrivet er for overordnet. Samtidig anerkjenner vi behovet for et omfattende og detaljert saksbehandlingsrundskriv. Derfor blir rutinene for hvordan man skal bruke saksbehandlingsrundskrivet viktig.

Vi anbefaler imidlertid å se til den overordnede anbefalingen om utforming av produktene på dette punktet.

Litteraturliste

- Bufdir (u.å). *Barnevernsfaglig kvalitetssystem (BFK)*. [Barnevernsfaglig kvalitetssystem \(BFK\) | Bufdir](#)
- DFØ (2024). *Statlig styring av kommunene. Kartlegging av virkemiddelbruk og konsekvenser på fire områder* (DFØ-rapport 2024:10). <https://dfo.no/sites/default/files/2024-09/Omr%C3%A5degjennomgang%20rammestyring%20av%20kommunene%20-%20kartleggingsrapport.pdf>
- Helsedirektoratet (2012). *Veileder for utvikling av kunnskapsbaserte retningslinjer* (IS-1870). [https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/utvikling-av-kunnskapsbaserte-retningslinjer/Veileder%20for%20utvikling%20av%20kunnskapsbaserte%20retningslinjer%20\(fullversjon\).pdf/_attachment/inline/efa406d5-9fe5-4ff5-9a8c-3f0e143c55c8:2cc6aceb8963dcfec76bc036a10402f12729b8ad/Veileder%20for%20utvikling%20av%20kunnskapsbaserte%20retningslinjer%20\(fullversjon\).pdf](https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/utvikling-av-kunnskapsbaserte-retningslinjer/Veileder%20for%20utvikling%20av%20kunnskapsbaserte%20retningslinjer%20(fullversjon).pdf/_attachment/inline/efa406d5-9fe5-4ff5-9a8c-3f0e143c55c8:2cc6aceb8963dcfec76bc036a10402f12729b8ad/Veileder%20for%20utvikling%20av%20kunnskapsbaserte%20retningslinjer%20(fullversjon).pdf)

Vedlegg 1 Intervjuguide kommunale barnevernstjenester

Intervjuguide – Ansatte og ledere for barnevernstjenester

Informasjon

Rambøll kartlegger, på oppdrag for Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir), kjennskap, bruk og vurdering av noen av Bufdirs produkter, som er ment å være til hjelp i arbeidet i barnevernstjenestene. Som en del av denne kartleggingen gjennomfører vi nå, fokusgruppeintervjuer med ansatte og ledere i kommunale barnevernstjenester fra 15 utvalgte kommuner.

Formålet med undersøkelsen er å få bedre innsikt i:

- Hvorvidt og hvordan de utvalgte produktene er kjent, forstås og brukes i kommunalt barnevern, samt hvilken nytte ansatte vurderer at produktene har.
- Hvilke behov og ønsker barnevernstjenestene har for faglig støtte fra Bufdir i oppgaveutførelsen

Denne undersøkelsen skal handle om 1) kunnskapsbaserte retningslinjer og 2) rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling (saksbehandlingsrundskrivet). Først vil vi stille dere noen overordnede spørsmål, før vi vil snakke om kunnskapsbaserte retningslinjer. Deretter vil vi snakke om saksbehandlingsrundskrivet. Til slutt vil vi stille noen avsluttende spørsmål.

Produktene som er relevant for denne undersøkelsen:

- Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år
- Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse
- Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet
- Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år
- Rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling

Det er frivillig å delta i intervju. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake så lenge prosjektet pågår. Rambøll behandler dine personopplysninger konfidensielt og all data behandles fortrolig. Det vil si at vi ikke noterer ned sensitive personopplysninger, i tillegg til at tilgangen til intervjunotater er begrenset til konsulentene i Rambøll som jobber med kartleggingen. Vi vil i den ferdige rapporten bruke informasjon, innspill og eventuelle sitater fra intervjuet. Vi vil i rapporten skrive at vi har intervjuet ledere og ansatte i kommunale barnevernstjenester i 15 ulike kommuner. Vi vil ikke nevne navn på hvilke personer eller barnevernstjenester vi har snakket med. Kommunene vil bli presentert med noen kjennetegn slik som sentralitet, geografisk plassering og størrelse. Vi vil presentere resultatene slik at ingen enkeltpersoner kan identifiseres. Persondata slettes når prosjektet er avsluttet.

Vi vil ta notater fra intervjuet i dag.

Har dere noen spørsmål før vi starter?

Intro	
Kan dere kort fortelle om hva som er deres rolle og hvor lenge dere har jobbet i barnevernstjenesten?	
Kan dere kort si noe om hvordan tjenesten er organisert?	

(spesialist/generalist, størrelse på tjenesten, geografisk dekning)	
Bruker dere Barnevernfaglig kvalitetssystem (BFK) i deres tjeneste?	
SPØRSMÅL SOM GJELDER KUNNSKAPSBASERTE RETNINGSLINJER	
Kjennskap til kunnskapsbaserte retningslinjer	
<i>Kunnskapsbaserte retningslinjer inneholder korte handlingsrettede anbefalinger til praksis, basert på systematisk oppsummert forskning. Formålet med retningslinjene er å heve kvaliteten på tjenestene og redusere uønsket variasjon.</i> Kjenner dere til noen kunnskapsbaserte retningslinjer? I tilfelle hvilke? - Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år - Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse - Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet - Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år	
Hvordan har dere i tilfelle blitt kjent med de kunnskapsbaserte retningslinjene? - Hva synes dere om denne måten å bli kjent med disse retningslinjene på? - Hvordan ønsker dere å bli kjent med nye slike retningslinjer fra Bufdir?	
Bruk av de kunnskapsbaserte retningslinjene og vurdering av disse retningslinjene	
Har dere tatt i bruk de kunnskapsbaserte retningslinjene i deres arbeid? - Hvilke? - Hvis ikke – hvorfor?	
Hvordan tar dere eventuelt i bruk kunnskapsbaserte retningslinjer?	
Opplever dere de kunnskapsbaserte retningslinjene som relevante for deres arbeid? - Hvis ja: på hvilken måte? - Hvis nei: hvorfor ikke?	
Hva synes dere om den faglige kvaliteten på retningslinjene?	
Har dere noen forslag til hva som ev. kan gjøres for å gjøre retningslinjene mer relevante og nyttige for dere i deres arbeid?	

Hva tror dere er årsaken til at dere eller andre ikke bruker disse retningslinjene?	
De kunnskapsbaserte retningslinjenes tilgjengelighet	
Hvordan finner dere frem til de kunnskapsbaserte retningslinjene? - Opplever det som lett/vanskelig å finne frem? Hvorfor?	
Hva synes dere om utformingen og oppsettet av de kunnskapsbaserte retningslinjene? - Om de er lettest, enkelt og tydelig formulert, om det er lett å finne frem til informasjonen dere trenger?	
Opplever dere retningslinjene som tilpasset tjenestens rammer?	
Har dere noen forslag til hva som eventuelt kan gjøres for at de kunnskapsbaserte retningslinjene skal bli enklere å navigere i og lettere å forstå?	
Balanse mellom anbefalinger/ føringer i retningslinjer og faglig skjønn	
Hvordan opplever dere forholdet mellom anbefalinger/føringer fra Bufdir sine retningslinjer og utøvelse av eget faglig skjønn?	
SPØRSMÅL SOM GJELDER SAKSBEHANDLINGSRUNDSKRIVET	
Kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet	
I saksbehandlingsrundskrivet redegjør Bufdir for gjeldende rett når det gjelder barnevernstjenestenes saksbehandling. I tillegg gis det retningslinjer for en rekke av de vanskelige juridiske vurderingene ansatte i barnevernstjenestene må gjøre. Disse er forankret i forarbeidene til barnevernsloven. Rundskrivet skal bidra til at barnevernstjenestene har grunnleggende forvaltningsforståelse og løser sine lovpålagte oppgaver på en forsvarlig måte i tråd med regelverket. Kjenner dere til saksbehandlingsrundskrivet fra før?	
Hvordan har dere i tilfelle blitt kjent med saksbehandlingsrundskrivet? - Hva synes dere om denne måten å bli kjent med saksbehandlingsrundskrivet på? - Hvordan ønsker dere å bli kjent med nye juridiske produkter fra Bufdir?	
Bruk av saksbehandlingsrundskrivet og vurdering av saksbehandlingsrundskrivet	

Har dere tatt i bruk saksbehandlingsrundskrivet i deres arbeid?	
Hvordan tar dere eventuelt i bruk saksbehandlingsrundskrivet?	
Opplever dere saksbehandlingsrundskrivet som relevant for deres arbeid? - Hvis ja: på hvilken måte? - Hvis nei: hvorfor ikke?	
Hva synes dere om den faglige kvaliteten på saksbehandlingsrundskrivet?	
Har dere noen forslag til hva som ev. kan gjøres for å gjøre saksbehandlingsrundskrivet mer relevant og nyttig for dere i deres arbeid?	
Hva tror dere er årsaken til at dere eller andre ikke bruker saksbehandlingsrundskrivet?	
Saksbehandlingsrundskrivet sin tilgjengelighet	
Hvordan finner dere frem til saksbehandlingsrundskrivet? - Oppleveres det som lett/vanskelig å finne frem? Hvorfor?	
Hva synes dere om utformingen og oppsettet av saksbehandlingsrundskrivet? - Om det er lettest, enkelt og tydelig formulert, om det er lett å finne frem til informasjonen dere trenger?	
Har dere noen forslag til hva som eventuelt kan gjøres for at saksbehandlingsrundskrivet skal bli enklere å navigere i og lettere å forstå? - Hvorfor vil dette gjøre det enklere?	
FELLES FOR RETNINGSLINJER OG SAKSBEHANDLINGSRUNDSKRIVET	
Behov for støtte	
Er det noen områder hvor dere er usikre på hva dere skal gjøre, hvor produkter fra Bufdir kunne vært nyttig? <i>Det kan både handle om faglige temaer, oppgaver og/eller situasjoner der dere kunne tenke dere mer faglig støtte.</i>	
Fra hvilke kilder søker dere etter faglig støtte? - F.eks. Kollegaer, fagbøker, retningslinjer, veiledere, juridiske produkter, annet? - Fra Bufdir eller andre? - I hvilke situasjoner?	
Hvilke behov og ønsker har dere – generelt sett - for faglig støtte fra Bufdir?	
Avslutning	
Hva er det viktigste vi har snakket om i dag?	

Er det noe mer du ønsker å si om dette temaet som du ikke har fått sagt?	
--	--

Vedlegg 2 Intervjuguide statsforvaltere/KS

Intervjuguide – statsforvaltere og KS

Informasjon

Rambøll kartlegger, på oppdrag for Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir), kjennskap, bruk og vurdering av Bufdirs ulike veiledende produkter for barnevernstjenestene. Som en del av denne kartleggingen gjennomfører vi nå intervjuer med representanter fra KS og statsforvaltere. Formålet med undersøkelsen er å få bedre innsikt i:

- Hvorvidt og hvordan utvalgte veiledende produkter er kjent og brukes i kommunalt barnevern, samt hvilken nytte ansatte vurderer at produktene har.
- Hvilke behov og ønsker barnevernstjenestene har for faglig støtte fra Bufdir i oppgaveutførelsen

Denne undersøkelsen skal handle om følgende produkter:

- Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år
- Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse
- Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet
- Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år
- Rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling

Det er frivillig å delta i intervju. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake så lenge prosjektet pågår. Rambøll behandler dine personopplysninger konfidensielt og all data behandles fortrolig. Det vil si at vi ikke noterer ned sensitive personopplysninger, i tillegg til at tilgangen til intervjunotater er begrenset til konsulentene i Rambøll som jobber med kartleggingen.

Vi vil i den ferdige rapporten bruke informasjon og innspill fra intervjuet. Vi vil ikke skrive navn på hvem vi har intervjuet i rapporten, men vi vil skrive at vi har intervjuet representanter fra KS og statsforvaltere som har innsikt i barnevernsfeltet. I den ferdige rapporten vil vi bruke sitater dersom det er hensiktsmessig, men de vil ikke knyttes til enkeltindivider eller enkeltroller. Persondata slettes når prosjektet er avsluttet.

Spørsmål	
Vi ønsker å stille deg noen spørsmål om retningslinjer og veiledning for kommunalt barnevern, samt hvilke behov du tenker at barnevernstjenestene i kommunen har for hjelp og støtte til å utføre sitt arbeid. Kan du kort fortelle om din rolle inn mot kommunalt barnevern?	
Hvilke behov opplever du at barnevernstjenestene/kommunene har for faglig støtte og støtte til oversikt over regelverket for å utføre sitt arbeid?	

- Hvordan tenker du at Bufdir kan bidra i dette? Hvilken form for støtte tenker du er mest hensiktsmessig? <i>Til intervjuer: vi ønsker deres egen mening om dette basert på deres tilsynsarbeid, eventuelle opplæringsaktiviteter samt innspill, tilbakemeldinger og spørsmål de får</i>	
I hvilke situasjoner eller hvilke typer oppgaver mener du at barnevernstjenestene i kommunene har behov for faglig støtte eller annen hjelp?	
På hvilken måte mener du at barnevernstjenestene i kommunene har behov for slik hjelp og støtte?	
Fra hvem mener du at barnevernstjenestene i kommunene har behov for å få slik hjelp og støtte fra?	
Er det forskjell i behov fra ledere og ansatte i hva de etterspør av faglig støtte eller annen hjelp? - På hvilken måte?	
Kjenner du til retningslinjer og rundskriv fra Bufdir? - Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år - Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse - Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet - Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år - Rundskriv for barneverntjenestens saksbehandling	
Hva er dine tanker rundt hvordan retningslinjene og rundskrivet er blitt implementert? - Hva synes du om informasjonen og opplæringen? - Har du blitt involvert i implementeringen av retningslinjene og rundskrivet på noen måte? - Hvilken rolle tenker du at du burde hatt i implementeringen?	

- Opplever du å få god nok informasjon når det blir gjort oppdatering og endringer av rundskrivet? - Er det noe du tenker kunne blitt gjort annerledes i implementeringen?	
Bruker du retningslinjene og rundskrivet på noen måte i din jobb? - Hvorfor/hvorfor ikke? - Til hva? - Opplever de som nyttige? Hvorfor/hvorfor ikke?	
Hvis ikke nevnt: Bruker du retningslinjene og rundskrivet når du fører tilsyn med barnevernstjenestene i kommunene? - Hvorfor/hvorfor ikke? - Hvilke bruker du? - Opplever de som nyttige? Hvorfor/hvorfor ikke?	
Opplever du at kommunene er kjent med retningslinjene og rundskrivet? - Hvilke er de kjent med? Hvilke er de mindre kjent med?	
Opplever du at kommunene tar i bruk retningslinjene og rundskrivet? - Hvilke tar de i bruk? - Hvordan har kommunene implementert retningslinjene og rundskrivet?	
Har du/dere fått noen tilbakemeldinger fra kommunene om hva de synes om retningslinjene og rundskrivet? - Hva er tilbakemeldingene?	

Vedlegg 3 Frafallsanalyse ledere

I tabellen under vises frafallsanalysen for spørreundersøkelsen til ledere. Som tabllen viser var det totalt 77 barnevernsledere som gjennomførte undersøkelsen. Disse er fordelt på ulike kjennetegn ved kommunen; sentralitet, kommunestørrelse og region. Ideelt sett skal andelen en gruppe utgjør blant de som har gjennomført være proporsjonal med andelen gruppen utgjør i populasjonen. For eksempel skal andelen ledere i rurale kommuner som har svart på undersøkelsen, utgjøre en like stor andel blant de som har svart på undersøkelsen, som blant de som ikke har svart på undersøkelsen. Frafallsanalysen viser at det er få skjevheter (< 5 prosentpoeng) blant undergruppene. Kun ledere ved barnevernstjenester i mellomstore kommuner er noe underrepresentert.

	Antall gjennomført	Antall i populasjonen	Andel grupper utgjør blant de som har gjennomført	Andel gruppen utgjør i populasjonen	Differanse i deltakelse (prosentpoeng)
Sentralitet kategorisert					
Rural kommune	32	88	42 %	38 %	3,30
Mellomsentral kommune	30	98	39 %	43 %	-3,65
Sentral kommune	15	44	19 %	19 %	0,35
I alt	77	230	100 %	100 %	0,00
Kommunestørrelse kategorisert					
Liten kommune (under 5000 innbyggere)	20	56	26 %	24 %	1,63
Mellomstor kommune (5000 - 19 999 innbyggere)	26	92	34 %	40 %	-6,23
Stor kommune (20 000 innbyggere eller flere)	31	82	40 %	36 %	4,61
I alt	77	230	100 %	100 %	0,00
Region (Bufetat)					
Region øst	22	72	29 %	31 %	-2,73
Region sør	9	32	12 %	14 %	-2,22
Region vest	20	50	26 %	22 %	4,23
Region Midt-Norge	12	33	16 %	14 %	1,24
Region nord	14	43	18 %	19 %	-0,51
I alt	77	230	100 %	100 %	0,00

Tabell 1: Frafallsanalyse ledere spørreskjema

Vedlegg 4 Spørreskjema

VELKOMMEN TIL UNDERSØKELSEN OM BUFDIRS DIGITALE PRODUKTER OG KOMMUNENES ARBEID MED FORELDRESTØTTENDE TILTAK

Rambøll kartlegger, på oppdrag for Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir), status på to områder innen kommunalt barnevern. Denne undersøkelsen består av to undersøkelser i én:

- 1) Kjennskap til, bruk av, og opplevd nytteverdi av utvalgte digitale produkter fra Bufdir
- 2) Status på det foreldrestøttende arbeidet med fokus på foreldreveiledning. Foreldrestøttende arbeid er omtalt i barnevernsloven kapittel 3 om hjelpetiltak.

FORMÅLET MED UNDERSØKELSEN

Formålet med undersøkelsen er å få bedre innsikt i disse tre områdene fra barnevernets perspektiv. Besvarelsene skal brukes til å utvikle Bufdirs støtte til det kommunale barnevernet, både ledere og ansatte og kan dermed komme til nytte for deg senere.

PRAKTISK GJENNOMFØRING

Du kan til enhver tid gå ut av undersøkelsen, for å gå inn igjen på et senere tidspunkt og fullføre besvarelsen din. Du kommer tilbake til der du slapp, og de svarene du allerede har avgitt, er lagret. Husk å sette av god tid til å gjennomføre besvarelsen din!

For å gå til første undersøkelse, trykk på **"Neste"** nederst på siden.

For å **se hele spørreskjema**, før du besvarer, kan du trykke på printer-ikonet:

Vi begynner med...

UNDERSØKELSEN OM BUFDIRS DIGITALE PRODUKTER TIL HJELP I ARBEIDET I BARNEVERNSTJENESTENE

Denne undersøkelsen handler om

- 1) rundskriv for barnevernstjenestens saksbehandling (saksbehandlingsrundskrivet)
- 2) kunnskapsbaserte retningslinjer og
- 3) hvordan barnevernstjenestene ønsker faglig støtte fra Bufdir til hjelp i arbeidet.

Formålet med undersøkelsen er å få bedre innsikt i: Hvorvidt og hvordan de utvalgte digitale produktene er kjent, forstås og brukes i kommunalt barnevern, samt hvilken nytte ansatte vurderer at produktene har. Hvilke behov og ønsker barnevernstjenestene har for faglig støtte fra Bufdir i oppgaveutførelsen.

For å **starte din besvarelse**, trykk på "Neste" nederst på siden.

FØRST LITT OM DIN TJENESTE

Vi har registrert at din kommune er med i et interkommunalt samarbeid på barnevernsområdet, og at du er leder for den interkommunale barnevernstjenesten. Dersom disse opplysningene ikke stemmer, vennligst ta kontakt med Rambøll på jms@ramboll.com.

Vi har registrert at kommunene som inngår i samarbeidet er:

Vi ber om at du svarer for hele den interkommunale barnevernstjenesten når du svarer på denne undersøkelsen.

Hvor mange ansatte er det ved din barnevernstjeneste?

Bruker dere Barnevernfaglig kvalitetssystem (BFK) i din tjeneste?

- (1) ☐ Ja, vi er i gang med å implementere det
- (2) ☐ Ja, vi har implementert det
- (3) ☐ Nei
- (4) ☐ Vet ikke

SAKSBEHANDLINGSRUNDSKRIVET

Vi begynner med noen spørsmål om sakbehandlingsrundskrivet.

I saksbehandlingsrundskrivet redegjør Bufdir for gjeldende rett når det gjelder barnevernstjenestenes saksbehandling. I tillegg gis det føringer for en rekke av de vanskelige juridiske vurderingene ansatte i barnevernstjenestene må gjøre, som er

forankret i forarbeidene til barnevernsloven, eventuelt i tolkningsuttalelser. Rundskrivet skal bidra til at barnevernstjenestene har god forvaltningsforståelse og løser sine lovpålagte oppgaver på en forsvarlig måte i tråd med regelverket.

Hvor ofte bruker du saksbehandlingsrundskrivet?

- (5) ☐ Hver dag
- (4) ☐ Ukentlig
- (3) ☐ Månedlig
- (2) ☐ Halvårlig
- (1) ☐ Sjeldnere
- (99) ☐ Vet ikke
- (98) ☐ Jeg bruker ikke saksbehandlingsrundskrivet

Hvorfor har du ikke tatt saksbehandlingsrundskrivet i bruk?

- (1) ☐ Jeg har ikke vært i en situasjon hvor det har vært aktuelt
- (2) ☐ Jeg har ikke følt behov, da jeg syns jeg har god kompetanse
- (3) ☐ Jeg har heller spurt kollegaer eller andre kilder om hjelp
- (4) ☐ Det tar for lang tid å finne saksbehandlingsrundskrivet
- (5) ☐ Jeg har bare så vidt hørt om saksbehandlingsrundskrivet
- (6) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (7) ☐ Vet ikke

Hvordan fikk du først kjennskap til saksbehandlingsrundskrivet?

- (1) ☐ Via fagsystemet
- (2) ☐ Gjennom leder
- (3) ☐ Gjennom kollegaer
- (4) ☐ Gjennom Bufdirs nettsider
- (5) ☐ Gjennom interne rutiner
- (6) ☐ Gjennom utdanningen
- (7) ☐ Statsforvalteren

(8) ☐ Fra kilde utenfor tjenesten og Bufdir

(9) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____

(10) ☐ Husker ikke

Hvordan finner du frem til sakbehandlingsrundskrivet? Flere svar mulig.

(1) ☐ Via nettsider

(2) ☐ Integrasjon i fagsystemet

(3) ☐ Via intranett

(4) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____

(5) ☐ Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig

Enig

Verken
enig eller
uenig

Uenig

Helt
uenig

Vet ikke

Det er enkelt for
meg å finne frem til
saksbehandlingsru
ndskrivet

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

I min tjeneste har vi
tydelige
føringer/rutiner for
at
saksbehandlingsru
ndskrivet skal
brukes

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

I min tjeneste har vi
tydelige
føringer/rutiner for
når og hvordan

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

saksbehandlingsru
ndskrivet skal
brukes

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig

Enig

Verken
enig eller
uenig

Uenig

Helt
uenig

Vet ikke

Det er enkelt å
navigere i
saksbehandlingsru
ndskrivet for å finne
informasjonen jeg
trenger

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Det er enkelt å søke
i
saksbehandlingsru
ndskrivet for å finne
informasjonen jeg
trenger

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Oppsettet i
saksbehandlingsru
ndskrivet gjør det
enkelt å finne frem
til det jeg vil ha av
informasjon

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet er lettlest

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet er enkelt
og tydelig formulert

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet gir god
informasjon om
hvor jeg finner mer
kunnskap

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Hva er de største utfordringene når det kommer til å ta i bruk saksbehandlingsrundskrivet i det konkrete arbeidet?

Kryss av for så mange du ønsker.

- (1) ☐ Søkefunksjonalitet
- (2) ☐ Struktur
- (3) ☐ Grafisk layout
- (4) ☐ Mulighet til å følge lenker
- (5) ☐ Å finne frem til produktet
- (6) ☐ Komplisert språk
- (7) ☐ Tjenestens rutiner for bruk av produktet
- (8) ☐ Innholdet er for omfattende
- (9) ☐ Innholdet treffer ikke
- (10) ☐ Jeg har ikke tid til å sette meg nok inn i det
- (11) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (12) ☐ Jeg opplever ingen utfordringer med å ta i bruk produktet i det konkrete arbeidet
- (13) ☐ Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

	Helt enig	Enig	Verken enig eller uenig	Uenig	Helt uenig	Vet ikke
Jeg bruker saksbehandlingsru ndskrivet når jeg er usikker på regelverket	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐
Jeg leser meg opp på saksbehandlingsru ndskrivet når jeg har behov	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐
Jeg leser meg opp på saksbehandlingsru ndskrivet når det har kommet noe nytt	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐
Jeg bruker saksbehandlingsru ndskrivet som en sjekkliste i saksbehandlingen	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐
Jeg leser i saksbehandlingsru ndskrivet når jeg ønsker å fordype	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐

meg i ett eller flere
tema

Hva er de største utfordringene når det kommer til innholdet i saksbehandlingsrundskrivet?
Kryss av for så mange du ønsker.

- (1) ☐ Innholdet er for overordnet
- (2) ☐ Innholdet bryter med interne rutiner
- (3) ☐ Vanskelig å forstå
- (4) ☐ Utfordrende å få oversikt over gjeldende rett
- (5) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (6) ☐ Jeg opplever ingen utfordringer med innholdet i produktet
- (7) ☐ Vet ikke

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig Enig Verken
enig eller
uenig Uenig Helt
uenig Vet ikke

Saksbehandlingsru
ndskrivet gir meg
oversikt over
regelverket jeg må
forholde meg til i
mitt arbeid

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet bidrar til
at min
barnevernstjeneste
løser oppgaver på
en forsvarlig måte i

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

tråd med
regelverket

Saksbehandlingsru
ndskrivet gir
føringer for
vanskelige juridiske
vurderinger vi i
barnevernstjeneste
n må gjøre

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet bidrar til å
gi ansatte i
barnevernstjeneste
n god
forvaltningsforståel
se

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet gjør at jeg
får bedre struktur i
mitt arbeid

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet gjør at vi
får mer enhetlig
saksbehandling i
min tjeneste

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

Saksbehandlingsru
ndskrivet gjør at jeg

(5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐

føler meg tryggere
på avgjørelsene jeg
tar

Det er lett å se (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
saksbehandlingsru
ndskrivet i
sammenheng med
andre relevante
ressurser i mitt
arbeid

Saksbehandlingsru (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
ndskrivet er en
viktig støtte for meg
i arbeidet mitt

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig Enig Verken enig eller uenig Uenig Helt uenig Vet ikke

Innholdet i (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
saksbehandlingsru
ndskrivet er
relevant for mitt
arbeid

Innholdet i (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
saksbehandlingsru
ndskrivet holder
høy kvalitet

Du svarte at du er uenig i at innholdet i saksbehandlingsrundskrivet holder høy kvalitet. Hva skyldes dette?

Hvordan ønsker du å bli gjort kjent med endringer eller nytt innhold i saksbehandlingsrundskrivet? Kryss av for så mange du ønsker.

- (1) ☐ Via fagsystemet
- (2) ☐ Gjennom leder
- (3) ☐ Gjennom kollegaer
- (4) ☐ Gjennom Bufdirs nettsider
- (5) ☐ Bufdirs nyhetsbrev for barnevernstjenesten
- (6) ☐ Rundskrivets revisjonslogg
- (7) ☐ Statsforvalteren
- (8) ☐ Gjennom interne rutiner
- (9) ☐ Fra kilde utenfor tjenesten og Bufdir
- (10) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (11) ☐ Vet ikke

KUNNSKAPSBASERTE RETNINGSLINJER

Kunnskapsbaserte retningslinjer inneholder korte handlingsrettede anbefalinger til praksis, basert på systematisk oppsummert forskning. Formålet med retningslinjene er å heve kvaliteten på tjenestene og redusere uønsket variasjon, på området som retningslinjen omhandler.

Nå noen spørsmål om **fire utvalgte kunnskapsbaserte retningslinjer**:

- Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år

- Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse
- Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet
- Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år

Kjenner du til følgende retningslinjer? Huk av for alle du kjenner til.

- (1) ☐ Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år
- (2) ☐ Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse
- (3) ☐ Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet
- (4) ☐ Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år
- (5) ☐ Jeg kjenner ikke til noen av disse retningslinjene

Hvilken retningslinje kjenner du best?

- (1) ☐ Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år
- (2) ☐ Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse
- (3) ☐ Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet
- (4) ☐ Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år

KUNNSKAPSBASERTE RETNINGSLINJER

Du svarte at du kjenner best til følgende retningslinje. Heretter vil vi at du svarer for denne retningslinjen når du svarer på spørsmål om retningslinjene.

Har du tatt i bruk retningslinjen i utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år?

Har du tatt i bruk retningslinjen i vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse?

Har du tatt i bruk retningslinjen i akuttarbeid for barnevernet?

Har du tatt i bruk retningslinjen i arbeidet med hjelpetiltak for barn 0-6 år?

(1) ☐ Ja

(2) ☐ Nei

(3) ☐ Vet ikke

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvorfor har du ikke tatt retningslinjen i bruk?

- (1) ☐ Jeg har ikke vært i en situasjon hvor det har vært aktuelt
- (2) ☐ Jeg har ikke følt behov, da jeg synes jeg har god kompetanse på området
- (3) ☐ Jeg har heller spurt kollegaer eller andre kilder om hjelp
- (4) ☐ Det tar for lang tid å finne retningslinjene
- (5) ☐ Jeg har bare så vidt hørt om retningslinjene
- (6) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (7) ☐ Vet ikke

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvordan fikk du først kjennskap til retningslinjen?

- (1) ☐ Via fagsystemet
- (2) ☐ Gjennom leder
- (3) ☐ Gjennom kollegaer
- (4) ☐ Gjennom Bufdirs nettsider
- (5) ☐ Gjennom interne rutiner
- (6) ☐ Bufdirs nyhetsbrev for barnevernstjenesten
- (7) ☐ Lanseringsseminar for retningslinjer
- (8) ☐ Fra kilde utenfor tjenesten og Bufdir
- (9) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (10) ☐ Husker ikke

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvordan finner du frem til retningslinjen? Flere svar mulig.

- (1) ☐ Via Bufdir.no
- (2) ☐ Via fagsystemet
- (3) ☐ Via intranett
- (4) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (5) ☐ Vet ikke

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

	Helt enig	Enig	Verken enig eller uenig	Uenig	Helt uenig	Vet ikke
Det er enkelt for meg å finne frem til retningslinjen	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐
I min tjeneste har vi tydelige føringer/rutiner for at retningslinjen skal brukes	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig	Enig	Verken enig eller uenig	Uenig	Helt uenig	Vet ikke
-----------	------	-------------------------------	-------	---------------	----------

Det er enkelt å navigere i retningslinjen for å finne informasjonen jeg trenger

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Det er enkelt å søke i retningslinjen for å finne informasjonen jeg trenger

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Oppsettet i retningslinjen gjør det enkelt å finne frem til det jeg vil ha av informasjon

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Retningslinjen er lettlest

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Retningslinjen er enkelt og tydelig formulert

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Retningslinjene gir god informasjon om hvor jeg finner mer kunnskap

(5) ☐

(4) ☐

(3) ☐

(2) ☐

(1) ☐

(99) ☐

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hva er de største utfordringene når det kommer til å ta i bruk retningslinjen i ditt arbeid?
Kryss av for så mange du ønsker.

- (1) ☐ Søkefunksjonalitet
- (2) ☐ Struktur
- (3) ☐ Grafisk layout
- (4) ☐ Mulighet til å følge lenker
- (5) ☐ Å finne frem til produktet
- (6) ☐ Komplisert språk
- (7) ☐ Tjenestens rutiner for bruk av produktet
- (8) ☐ Innholdet er for omfattende
- (9) ☐ Innholdet treffer ikke
- (10) ☐ Jeg har ikke tid til å sette meg nok inn i det
- (11) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (12) ☐ Jeg opplever ingen utfordringer med å ta i bruk produktet i det konkrete arbeidet
- (13) ☐ Vet ikke

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig	Enig	Verken enig eller uenig	Uenig	Helt uenig	Vet ikke
-----------	------	-------------------------------	-------	---------------	----------

Jeg bruker retningslinjen når jeg er usikker på veien videre	(5) ☐	(4) ☐	(3) ☐	(2) ☐	(1) ☐	(99) ☐
--	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	----------------------------

Jeg bruker (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
 retningslinjen som
 en sjekkliste i
 arbeidet

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hva er de største utfordringene når det kommer til innholdet i retningslinjen?
 Kryss av for så mange du ønsker.

- (1) ☐ Innholdet er for overordnet
- (2) ☐ Innholdet er for selvforklarende
- (3) ☐ Innholdet er for omfattende
- (4) ☐ Innholdet forteller for lite om hvordan vi burde gjøre dette i praksis
- (8) ☐ Innholdet bryter med interne rutiner
- (5) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (6) ☐ Jeg opplever ingen utfordringer med innholdet i produktet
- (7) ☐ Vet ikke

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig Enig Verken enig eller uenig Uenig Helt uenig Vet ikke

Retningslinjen gjør (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
 at jeg får bedre
 struktur i mitt
 arbeid

Retningslinjen gjør (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
 at vi får mer

enhetlig praksis i
min tjeneste

Retningslinjen gjør (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
at jeg føler meg
tryggere på
avgjørelsene jeg tar

Retningslinjen gjør (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
at jeg føler meg
tryggere i utøvelsen
av faglig skjønn

Retningslinjen gjør (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
det tydelig for meg
hva som er neste
steg

Det er lett å se (5) ☐ (4) ☐ (3) ☐ (2) ☐ (1) ☐ (99) ☐
retningslinjen i
sammenheng med
andre relevante
ressurser i mitt
arbeid

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Helt enig Enig Verken Uenig Helt Vet ikke
enig eller uenig
uenig

Innholdet i retningslinjen er relevant for mitt arbeid (5) (4) (3) (2) (1) (99)

Innholdet i retningslinjen holder høy (faglig) kvalitet (5) (4) (3) (2) (1) (99)

Vi ber om at du svarer med tanke på følgende retningslinje:

Du svarte at du er uenig i at retningslinjen er relevant for ditt arbeid. Hva skyldes dette?

Du svarte at du er uenig i at innholdet i retningslinjen holder høy (faglig) kvalitet. Hva skyldes dette?

Spørsmålene under handler om alle retningslinjene du kjenner du.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander:

Retningslinjene fra Bufdir er en god støtte i mitt arbeid

- (5) ☐ Helt enig
- (4) ☐ Enig
- (3) ☐ Verken enig eller uenig
- (2) ☐ Uenig
- (1) ☐ Helt uenig
- (99) ☐ Vet ikke

Retningslinjene fra Bufdir er et hinder for at jeg kan utøve tilstrekkelig faglig skjønn

- (1) ☐ Helt enig
- (2) ☐ Enig
- (3) ☐ Verken enig eller uenig
- (4) ☐ Uenig
- (5) ☐ Helt uenig
- (99) ☐ Vet ikke

Retningslinjene fra Bufdir gir et godt grunnlag for at jeg kan utøve faglig skjønn

- (5) ☐ Helt enig
- (4) ☐ Enig
- (3) ☐ Verken enig eller uenig
- (2) ☐ Uenig
- (1) ☐ Helt uenig
- (99) ☐ Vet ikke

Spørsmålene under handler om retningslinjene generelt.

Hvordan ønsker du å bli gjort kjent med nye retningslinjer?
Kryss av for så mange du ønsker.

- (1) ☐ Via fagsystemet
- (2) ☐ Gjennom leder

- (3) ☐ Gjennom kollegaer
- (4) ☐ Gjennom Bufdirs nettsider
- (5) ☐ Bufdirs nyhetsbrev for barnevernstjenesten
- (8) ☐ Gjennom interne rutiner
- (9) ☐ Fra kilde utenfor tjenesten og Bufdir
- (10) ☐ Annet, vennligst spesifiser: _____
- (11) ☐ Vet ikke

BEHOV FOR FAGLIG STØTTE FRA BUFDIR

Nå er vi ferdige med spørsmålene om saksbehandlingsrundskrivet og de kunnskapsbaserte retningslinjene. Denne delen av undersøkelsen tar for seg hvilke **generelle behov** dere har for faglig støtte fra Bufdir, og hvordan dere tenker at Bufdir kan gi denne støtten.

Har dere generelt sett behov for faglig støtte fra Bufdir til utførelsen av arbeidet? Det kan være for eksempel rundskriv, retningslinjer, veiledere eller gjerne også andre former for faglig støtte.

- (1) ☐ Ja
- (2) ☐ Nei
- (3) ☐ Vet ikke

Du svarte at dere har behov for faglig støtte fra Bufdir. Hvilken type eller form for faglig støtte ønsker dere?

Det kan være for eksempel rundskriv, retningslinjer, veiledere eller gjerne også andre former for faglig støtte.

Hvordan og i hvilken form ønsker dere å få faglig støtte fra Bufdir?

Vedlegg 5 Tabeller

	Totalt	Liten barnevernstjeneste (under 10 ansatte)	Mellomstor barnevernstjeneste (10-49 ansatte)	Stor barnevernstjeneste (50 ansatte eller flere)
Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år	85%	78%	85%	93%
Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse	86%	83%	85%	93%
Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet	92%	83%	98%	93%
Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år	74%	70%	78%	71%
Jeg kjenner ikke til noen av disse retningslinjene	6%	13%	2%	7%
Antall respondenter	78	23	41	14

Tabell 2 Tjenestenes kjennskap til retningslinjen på tvers av tjenestenes størrelse

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Retningslinje for utredning av omsorgssituasjonen for barn 0-6 år	84%	95%	100%	70%	83%	79%
Retningslinje for vurdering av samværsordning etter omsorgsovertakelse	86%	91%	100%	80%	83%	79%
Retningslinje for akuttarbeid i barnevernet	94%	100%	100%	80%	100%	93%
Retningslinje for hjelpetiltak for barn 0-6 år	75%	82%	100%	60%	67%	79%
Jeg kjenner ikke til noen av disse retningslinjene	6%	0%	0%	20%	0%	7%
Antall respondenter	77	22	9	20	12	14

Tabell 3 Tjenestenes kjennskap til retningslinjen på tvers av region

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Ja	86%	77%	89%	100%	92%	77%
Nei	11%	18%	11%	0%	8%	15%
Vet ikke	3%	5%	0%	0%	0%	8%
Antall respondenter	72	22	9	16	12	13

Tabell 4 Lederes bruk av retningslinjene på tvers av region

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Ja	83%	80%	80%	90%	67%	87%
Nei	14%	17%	12%	10%	33%	11%
Vet ikke	3%	3%	8%	0%	0%	3%
Antall respondenter	166	64	25	30	9	38

Tabell 5 Ansattes bruk av retningslinjene på tvers av region

	Totalt	Liten barnevernstjeneste (under 10 ansatte)	Mellomstor barnevernstjeneste (10-49 ansatte)	Stor barnevernstjeneste (50 ansatte eller flere)
Gjennomsnitt	3,6	3,4	3,6	3,8
Antall respondenter	78	21	44	13

Tabell 6 Lederes opplevelse av tydelige føringer/rutiner for bruk av retningslinjen i tjenesten på tvers av tjenestens størrelse (skala fra 1-5)

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Gjennomsnitt	3,6	3,7	3,9	3,8	3,2	3,5
Antall respondenter	77	23	12	16	13	13

Tabell 7 Lederes opplevelse av tydelige føringer/rutiner for bruk av retningslinjen i tjenesten på tvers av region (skala fra 1-5)

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Gjennomsnitt	3,2	3,4	3,2	3,1	3,0	3,1
Antall respondenter	154	60	23	27	8	36

Tabell 8 Ansattes opplevelse av tydelige føringer/rutiner for bruk av retningslinjen i tjenesten på tvers av region (skala fra 1-5)

	Totalt	Liten barnevernstjeneste (under 10 ansatte)	Mellomstor barnevernstjeneste (10-49 ansatte)	Stor barnevernstjeneste (50 ansatte eller flere)
Hver dag	6%	9%	7%	0%
Ukentlig	47%	39%	46%	64%
Månedlig	38%	35%	44%	29%
Halvårlig	4%	9%	2%	0%
Sjeldnere	3%	4%	0%	7%
Vet ikke	1%	4%	0%	0%
Jeg bruker ikke saksbehandlingsrundskrivet	0%	0%	0%	0%
Antall respondenter	78	23	41	14

Tabell 9 Hyppighet i bruk av saksbehandlingsrundskrivet blant ledere på tvers av tjenestens størrelse

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Hver dag	6%	5%	0%	10%	17%	0%
Ukentlig	47%	55%	56%	30%	33%	64%
Månedlig	39%	36%	33%	40%	50%	36%
Halvårlig	4%	0%	11%	10%	0%	0%
Sjeldnere	3%	0%	0%	10%	0%	0%
Vet ikke	1%	5%	0%	0%	0%	0%
Jeg bruker ikke saksbehandlingsrundskrivet	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Antall respondenter	77	22	9	20	12	14

Tabell 10 Hyppighet i bruk av saksbehandlingsrundskrivet blant ledere på tvers av region

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Hver dag	3%	1%	3%	2%	0%	7%
Ukentlig	27%	31%	14%	25%	38%	30%
Månedlig	31%	29%	26%	36%	15%	36%
Halvårlig	13%	18%	17%	7%	8%	7%
Sjeldnere	11%	6%	26%	11%	23%	5%
Vet ikke	4%	3%	3%	5%	0%	7%
Jeg bruker ikke saksbehandlingsrundskrivet	12%	12%	11%	14%	15%	9%
Antall respondenter	214	78	35	44	13	44

Tabell 11 Hyppighet i bruk av saksbehandlingsrundskrivet blant ansatte på tvers av region

	Totalt	Liten barnevernstjeneste (under 10 ansatte)	Mellomstor barnevernstjeneste (10-49 ansatte)	Stor barnevernstjeneste (50 ansatte eller flere)
I min tjeneste har vi tydelige føringer/rutiner for at saksbehandlingsrundskrivnet skal brukes	4,2	3,8	4,2	4,6
I min tjeneste har vi tydelige føringer/rutiner for når og hvordan saksbehandlingsrundskrivnet skal brukes	3,8	3,4	3,8	4,1
ll respondenter	78	23	41	14

Tabell 12 Lederes opplevelse av tydelige føringer/rutiner for at og når og hvordan saksbehandlingsrundskrivnet skal brukes på tvers av tjenestens størrelse

	Totalt	Liten barnevernstjeneste (under 10 ansatte)	Mellomstor barnevernstjeneste (10-49 ansatte)	Stor barnevernstjeneste (50 ansatte eller flere)
I min tjeneste har vi tydelige føringer/rutiner for at saksbehandlingsrundskrivnet skal brukes	4,0	3,7	4,1	4,4
I min tjeneste har vi tydelige føringer/rutiner for når og hvordan saksbehandlingsrundskrivnet skal brukes	3,6	3,2	3,7	3,9
ntall respondenter	98	27	54	17

Tabell 13 Ansattes opplevelse av tydelige føringer/rutiner for at og når og hvordan saksbehandlingsrundskrivnet skal brukes på tvers av tjenestens størrelse

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Ja	83%	91%	78%	75%	83%	86%
Nei	8%	9%	11%	5%	8%	7%
Vet ikke	9%	0%	11%	20%	8%	7%
Antall respondenter	77	22	9	20	12	14

Tabell 14 Lederes opplevelse av behov for støtte fra Bufdir i utførelsen av arbeidet på tvers av region

	Totalt	Region øst	Region sør	Region vest	Region Midt-Norge	Region nord
Ja	62%	66%	63%	59%	54%	59%
Nei	12%	10%	14%	16%	8%	11%
Vet ikke	26%	24%	23%	25%	38%	30%
Antall respondenter	215	79	35	44	13	44

Tabell 15 Ansattes opplevelse av behov for støtte fra Bufdir i utførelsen av arbeidet på tvers av region